

Ifølge Stiftamtets Skrivelse af 1ste October 1841, hvorved Undertegnede Lodseiere blev udnævnte til, første gang, at forestaa Valget af Sogneforstandere i Weilbye Sognedistrikt, (hvis Antal i bemeldte Skrivelse bestemtes til syv) sammentraadte vi tilligemed Sognefoged Peder Nielsen, for i Overensstemmelse med Anordningen af 13de August dette Aar § 7 at optage den befalede Valgliste. Denne, hvorpaa 42 blev opførte som qualificerede til at deltage i Valget, blev derpaa Søndagen den 24de October oplæst ved Kirkestævne, hvorefter den, tilligemed en ligelydende Afskrift, begge blev henlagte, den ene hos Gaardmand Mads Laursen, den anden hos Gaardmand Ove Jacobsen, til almindeligt Eftersyn. I et Valgbestyrelsesmøde samme Dag blev besluttet at tilsende enhver Vælger en særskilt skriftlig Indbydelse Valget angaaende, hvori Valgstedet, Dagen og Klokkeslettet skulde bestemmes, samt Underretning om, at der ville blive at stemme paa syv Mænd til Sogneforstandere og blev denne Beslutning strax

udført og den nævnte Indbydelse samme Dag omsendt, til Vedkommende Sogneforstandere ville finde Sted i Skolelokalet Tirsdagen den 9de November, førstkommende og begynde om Morgenen Kl. 9. Ifølge den ommeldte¹ skete Indbydelse og Bekjendtgjørelse indfandt sig til den bestemte Tid 34 Vælgere og efter at vor Sognepræst Hr. Pastor Topsøe, som uanmodet overværede Valghandlingen, havde gjort Forsamlingen opmærksom paa den forestaaende Handlings Vigtighed og udhævet² de Egenskaber, som Sogneforstanderne fornemmelig³ maatte være i Besiddelse af og efterat det var godtgjort at ingen Indsigelse var gjort imod Valglisten, skred man til Stemmegivningen, som udført med den tilbørlige Orden, gav med Stemmernes Sammentælling følgende Resultat:

Mads Laursen	33 Stemmer
Jens Jensen	31 dito
Skolelærer Pihlkjær	30 dito
Ove Jacobsen	29 dito
Peder Nielsen	26 dito
Niels Jacobsen	20 dito
Laurs Sørensen	18 dito
Niels Bomholt	13 dito
Poul N.Kjeldsen	12 dito
Niels Christensen	12 dito
Niels Knudsen	4 dito
S.Nielsen Hjortshøj	3 dito
Johan Christensen	2 dito
Jacob Kjeldsen	2 dito
Hans Mikkelsen	1 dito
Christen Gammelgaard	1 dito
Jens N. Bomholt	1 dito

Som Følge heraf blev de til Sogneforstandere udvalgte:

- 1: Mads Laursen
- 2: Jens Jensen
- 3: Skolelærer Pihlkjær
- 4: Ove Jacobsen
- 5: Peder Nielsen
- 6: Niels Jacobsen
- 7: Laurs Sørensen.

---

¹ omtalte;

² fremhævet;

³ især;

Skjønt Nr.1 Mads Laursen er en Halvmorbroder til Nr. 5 Peder Nielsen og skjønt Nr. 4 Ove Jacobsen er en Halvbroder til Nr.6 Niels Jacobsen, skjønnede Valgkommissionen dog ikke, at der, ved at vælge disse Mænd til Forstandere, kunde være noget til hinder imod Anordningens § 5.

Efterat saaledes disse 7 Mænd var valgte til Sogneforstandere for Veilbye Sogn, foranstaltede det ældste Medlem, Niels Jacobsen, Gaardmand, i Sogneforstanderskabet strax ifølge Anordningens § 11, Valg af en Formand. Udfaldet af denne Stemmegivning blev, at vor Sognepræst Hr. Pastor Topsøe havde 7 Stemmer og altsaa bliver Formand for Sogneforstanderskabet i Veilbye Sognedistrikt for Aaret 1842.

Saaledes at være passeret tilstaas Veilbye den 9de November 1841.

Mads Laursen, Ove Jacobsen, Jens Jensen og Peder Nielsen, Sognefoged.

=====

Paa denne Indberetning modtages Stiftamtmand Rosenörns Erklæring den 26de November 1841: " at intet var at erindre mod det skete Valg af Sogneforstandere". Hvilken Erklæring meddeltes overensstemmende med Anordningen af 13de August, 1841, Paragraf 9.

Aarhus 26de November, 1841- Topsøe.

=====

Sogneforstanderskabets samling den 5te Januar 1842.

1: Stiftamtsmandens Skrivelse af 26de Nov. f. A., angaaende at intet var at erindre imod det skete Valg af Sogneforstandere, oplæstes.

2: Da Skolestuen, af flere Aarsager, anses ubeqvem som Mødested for Sogneforstanderskabet, saa leiedes dertil for det første, et passende Lokale hos herboende Væver Hansen, der, foruden et Læs Tørv ydet ham in natura, skulde eftergives (**ham**) de 2 Rbd. 9 Mk. som han har at svare aarlig til Byens Kasse, for et ham overdraget Stykke Byejord, som aarlig Godtgørelse derfor, saalænge hans Lokale i hin Anledning bliver afbenyttet.

3: Da Sogneforstanderskabet anseer det hensigtsmæssigt, at visse almindelige Regler bliver vedtagne for dets Virksomhed, i saavel de ordinære som ekstraordinære Møder, saa antoges eenstemmigt følgende:

Love:

1.

Ethvert Medlem af Sogneforstanderskabet, paalægges det at give Møde til bestemt Tid i dets Forsamlinger ,naar ikke Sygdom eller andet uungaaeligt Forfald lægger Hindring i Veien, i hvilket Tilfælde Anmeldelse bør ske til Formanden, i selve Mødet ved et af Medlemmerne.

2.

Hvad der i et Møde besluttes og afgøres efter de flestes Stemmer, maa den som er fraværende uden Indsigelse tiltræde.

3.

Det fastsættes som en aldeles ufravigelig Regel, at kun Een maa tale ad Gangen, og for at

give denne Tid til at udtale sig, maa ingen indfalde ham i Talen, dog staa det enhver frit for at udtale sin Mening, saa ofte han dertil føler sig opfordret, naar nemlig ikke en allerede Talende derved afbrydes. I Overtrædelsestilfælde paalægges det Formanden at paaminde den Feilende, hvilken Paamindelse strax bør tages til Følge.

4.

For dog at sætte Grænser for en unyttig vidtløftig Discussion, skal det omventilerede⁴ strax afgjøres ved Stemmegivning, saafremt det halve Antal Medlemmer ønske det.

5.

Enhver beflitte sig paa, at udtale sig saa kort, tydelig og bestemt som muligt, følgelig vogte sig for at indrage i sin Tale saadanne Biting, som vel at kunne staa i Berørelse med Hovedsagen, men dog ingen Indflydelse har paa dens Afgjørelse.

6.

For at kunne i Møderne virke med Kraft til Opnaaelse af disses Hensigt: den størst mulige Orden i alle Communens forskellige Anliggender, bør ethvert Medlem ansee det som sin Pligt, ogsaa udenfor disse Sammenkomster, at være opmærksom paa og overveje hvad der kan lede til denne Hensigt, og derefter i Møderne med Beskedenhed og Agtelse, baade for det Samfund hvoraf han er et Medlem, og for dens Sags Vigtighed der kalder ham til Virksomhed, foredrage sine Meninger.

7.

Ligesom man altid bør være betænkt paa at give Grund for sine Meninger, og villigen give slip paa sin Paastand, naar Modgrunde dertil give Anledning, saaledes bør man ogsaa under enhver Sags Discussion, kun have det Formaal at komme til Kundskab og Overbevisning om, hvad der er det Rette, og under Sagens Afgjørelse vogte sig ligemeget for characterløs Eftergivenhed og ubøielig Paastaaenhed.

8.

Formanden underretter saavidtmuligt forinden Mødet de øvrige Medlemmer om, hvad i dette bliver at afhandle, forsaavidt saadant nemlig maatte udgaa fra ham,- ligesom han ogsaa i selve Møderne, gøre hver bekjendt med det, som maatte enten være ham communiceret af vedkommende Autoriteter, eller ad anden Vei kommet til hans Kendskab, forsaavidt saadant nemlig, maatte staa i Berørelse med Sogneforstanderskabets Virksomhed.

9.

Formanden foredrager først alt hvad han agter givet under Forstanderskabets Overveielse og Afgjørelse, hvorefter det naturligviis staaer enhver af de øvrige Medlemmer frit for at andrage hvad de i samme Hensigt maatte finde sig foranlediget til.

10.

I det Tilfælde at et enkelt Medlem eller Flere, i de særlige Forretninger som blive dem overdragne, skulde ved enkelte Leiligheder behøve Assistanse saasom ved Modtagelse af Skole- og Fattigbidrag saa da bliver det Pligt for de øvrige valgte Sogneforstandere at assistere.

---

⁴ det drøftede emne;

11.

De Medlemmer som have overtaget en eller anden særlig Forretning, være sig Kirke- Skole- eller Fattigvæsen angaaende, maa være bemyndiget til i Forening med Formanden, at bestride paakommende Udgifter indtil een RBD. uden dertil at sammenkalde Forstanderskabet.

4. Efterat forskjellige Meninger vare ytret angaaende hvilke Communesager man, foruden de i Anord. 13de August 1841, nævnte, skulde inddrage under Sogneforstanderskabets Bestyrelse, blev man enige om:

a) at Kirken - som Communens Eiendom - skulde, hvad det oekonomiske

angaaer, for det første paa et Aar, bestyres af tvende, af Sogneforstanderskabet udnævnte Sognemænd, hvortil for indeværende Aar bleve valgte Gdmdne. Niels Knudsen og Poul Nielsen Kjeldsen, der saaledes have at udføre de Kirkeværgens paaliggende Pligter i Forening med Skolelærer Pihlkjær, der, som Medlem af Sogneforstanderskabet, tiltræder denne Function. I denne Anledning blev tillige afgjort, at i Begyndelsen af hvert Aar skal en ordentlig Ligning over Ydernes Bidrag til Kirkens Vedligeholdelse affattes efter de samme Regler, som for Skole- og Fattigvæsen ere anordnet, og ved hvert Aars Slutning et Kirkeregnskab aflægges for Sogneforstanderskabet.

b) at Oldermandsforretninger vedbliver som hidtil skifteviis at bestyres af en Gaardmand - udenfor Sogneforstanderskabet - dog saaledes, at der hvert Aar 1' Mai aflægges dette Regnskab over de Indtægter og Udgifter, som i det forløbne Aar ere passeret.

c) at Sundhedspolitiet bliver bestyret af det samtlige Sogneforstanderskab, med lige forpligtelse for ethvert Medlem til at varetage alt denne Gjenstand betræffende.

5. I Overenstemmelse med den nævnte Anordnings §14. blev efter Votering Niels Jacobsen og Peder Nielsen udvalgte til som Skoleforstandere at udføre de disse, efter For 29de Juli 1814, paahvilende Pligter, og den førstnævnte til tillige at fungere som Skolepatron.

Til at udføre Fattigforstandernes Pligter udvalgtes paa samme Maade Mads Laursen og Jens Jensen og den førstnævnte til tillige at kontrollere de løbende Forretninger.

6. Af disse særlige Bestyrelser udtræder, ved Begyndelsen af hvert Aar: af Skoleforstanderne, den som det sidste Aar har fungeret som Skolepatron, hvorefter den tilbageblivende overtager denne Function og efter Votering paa de to Medlemmer, som det sidste Aar ingen særlig Forretninger har haft indtræder den ene af disse som Skoleforstander - og vedbliver saaledes hvert Aar i denne Orden at skifte, af Fattigforstanderne den, som det sidste Aar har bestyret de løbende Forretninger, og forholder⁵ iøvrigt med de værende Pladsers Besættelse saaledes som for Skoleforstanderne er bestemt.

At Pihlkjær kun for et Aar har modtaget Functionen som Tilsyns Kirkeværge, bemærkes.

7. De to Medlemmer som intet formelt Hverv ere tildelte, paalægges det i paakommende Tilfælde at assistere i hvilkenksomhelst Deel af Communalbestyrelsen, saadant maatte gjøres fornødent.

8. Den specielle Skolekasse inddrages under den almindelige Skolekasse, og bliver saaledes et fælles Regnskab for dem begge, fremtidig at aflægges.

9. De, i Anledning af Communalbestyrelsen faldende Udgifter, udredes saaledes af Skolekassen, de som vedkommer Skolevæsenet - af Fattigkassen, de som vedkommer Fattigvæsenet og af Communekassen de som ikke hidrører fra hine tvende førstnævnte.

10. De skriftlige Meddelelser som Formanden maatte finde sig foranlediget at tilstille

⁵ handle efter de fastsatte regler;

Sogneforstanderskabets øvrige Medlemmer, tilsendes Skolepatronen, forsaavidt som de vedkomme Skolevæsenet - den, af Fattigforstanderne som har overtaget de løbende Forretninger forsaavidt som de vedkomme Fattigvæsenet og vedkomme de ingen af Delene, da tilsendes de for det første Skolelærer Pihlkjær.

Sogneforstanderskabet i Veilbye Sogn 5d: Januar 1842.

Topsøe-Formand, Pihlkjær, Niels Jacobsen, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen og Jens Jensen.

=====

Samling den 9de Februar 1842.

1.

1: Det blev bestemt at Indsieder Chr.Adamsen og Familie af Sognet skulde erholde en midlertidig Understøttelse af 1 Rbd. i Penge, 4 Skp. Rug og 4 Skp. Byg hvert Quartal indtil videre.

2: Der blev andraget fra Fattiglem Niels Hornum om en extra Understøttelse af et Maaltid Mad hver Dag, hvilket Sogneforstanderskabet afslog.

3: Huusmand Niels Thomsen androg om en interims⁶ Understøttelse for sin Familie, i hvilken Anledning Sogneforstanderskabet tilstod Familien 2 Skp. Rug og 2 Skp. Byg for eengang.

4: Huusmand Peder Becks hustru, Karan Pedersdatter, androg paa 3 Alen Lærred og 2 Alen Vadmél til det Barn, Mette Nielsdatter, som er i pleie hos hende, i denne Anledning blev det overdraget Fattigforstanderen i Forbindelse med Formanden paa egen Haand at afgjøre dette Anliggende.

Saaledes var der intet videre at afgjøre med Hensyn til Fattigvæsenet. Derpaa skred Forsamlingen over til Skolevæsenet.

2

I denne Anledning blev Forslag udkastet til Ligningen for 1842, paa et for Skolevæsenet bliver følgende Udgivter for 1842:

a) til Lærerens Lønning for 18 Td. Byg efter Kapitaltakst	50 Rbd	1 Mk.8	Sk
b) Kirkesangerpenge	10	“	
c) for Klokkens Ringning en sum for Aaret 1841		5	“
d) do for Aaret 1842		5	“
e) til Hegns Opførelse om Skolelodden i aaret 1842		25	“
f) 6 Favne Brænde til Skolen ligeledes for 1842	36	“	
g) til uvisse Udgivter i Aaret 1842		11	“
Summa i Penge	<u>142 Rbd.</u>	<u>1 Mk. 8 Sk</u>	

Naturalierne til Skolevæsenet bestemtes til at være det samme som i de foregaaende

---

⁶ midlertidig;

Aaringer, hvorved Ligningen er anført i Skolevæsenets Forhandlingsprotocol.

Da Skolen mangler de fornødne Regnetavler, blev bestemt at et Dusin Tavler skulde anskaffes.

Med Hensyn til den under Udgivtposten e anførte Opførelse om Skolelodden, da bestemtes at Hegnet skulde bestaa overensstemmende med den Kongelige Forordning om Hegn og Fred af 29de October 1794 §1 ad.b. Der blev bestemt at 5 Rbd. af Skolekassen skulde anvendes til Indkjøb af Planter til Hegnet og dersom denne Sum ikke bliver tilstrækkelig til den hele Plantning paa Hegnet, saa skal nye Bestemmelse tages i en nye Forsamling. Den skriftlige Accord med Grøftsyn, maae overdrages til Skolepatronen Niels Jacobsen og Skoleforstanderen Peder Nielsen. Endvidere bestemtes at Lærerens Lønning skulde indsamles den 22de Februar d.A.

Saaledes blev Forhandlingen om Skolevæsenet afsluttet.

3

Med Hensyn til Kommunens Ejendom, Kirken, blev taget følgende Bestemmelse, at Udgivterne bliver følgende i den Ligning, som skal forfattes:

a) Til Kirkeskatten	41 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.
b) til Muurermesteren	15 " 0 " 0 "
c) til de anskaffede Ministerialbøger	20 " 3 " 0 "
d) dels til Brød og Viin til Sakramentet og dels som Vedlæg ⁷ for Huusmændenes Tiende, som betales Sognepræsten for Aaret 1841	26 " 1 " 3 "
e) Materialer til Kirken	15 " 0 " 0 "
f) Kirkelysepenge	3 " 2 " 0 "
g) Kirkesynet for 1842	6 " 0 " 0 "
Summa i penge	<u>127 Rdl. 0 Mk. 3 Sk.</u>

Den første Halvdel af Bidraget til Kirken bestemtes at leveres dt. 28de Februar S.A.

Saaledes blev Forhandlingen om Kirkevæsenet afsluttet.

4.

Med Hensyn til de andre Communeavgifter da bliver følgende Udgivter at ligne paa Sognet, nemlig at udredes i Aaret 1842.

a) til Jordemoderløn	17 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.
b) til Kongetiendskatten	14 " 0 " 0 "
c) til Præstetiendskatten	14 " 0 " 0 "
d) til Stokkemændspenge og til Tinghuusløn	6 " 0 " 0 "
Summa i penge	<u>51 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.</u>

Til at opkræve sidstnævnte Udgivter efter en udarbejdet Ligning, bestemtes at denne Forretning for i Aar paahviler Kirkeværgerne.

Sogneforstanderskabet for Veilbye Sogn, den 9de Februar, 1842.

Topsøe, Formand. Pihlkjær, Niels Jacobsen, Mads Laursen, Peder Nielsen, Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen, Kirkevæрге.

=====

---

⁷ hvad der er vedlagt noget;

Møde den 6te Marts 1842.

1: Niels Eskildsens Enke har anmodet om en Hjælp 1 ½ Skp. Rug og 1 ½ Skp. Byg paa Grund af sin Alderdom, som tilstedes hende for denne Gang.

2: Almissem Hanne Lorentzdatter har begjæret Confirmationsklæder til sin Søn Peder Pedersen, som blev hende tilstaaet af Fattigkassen.

3: Huusmand Søren Danielsen begjærede ligeledes om extra Understøttelse af 1 Skp. Rug, hvilket Sogneforstanderskabet maatte afslaa, da Manden og Konen
ere arbejdsføre⁸.

4: Huusmand Peder Bech har begjæret et Tillæg af 3 Læs Tørv for Huusmand Niels Holms Datters Forpleining foruden de accorderede 16 Rdl. aarligen, hvilket blev afslaaet.

5: At Examenen i Skolen er bleven berammet til den 30te og 31te Marts d. A. for øverste Classe overensstemmende med Skoledirectionens Samtykke bekjendtgjordes.

Sogneforstanderskabet i Veilbye den 6te Marts, 1842..

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen

Samling den 31te Marts 1842.

I Anledning af Gaardmand Niels Jensen Abilds Datter, Elle Marie, i Veilbye, som tildels er berøvet Taleevnen og dertil af noget svage Aandsbegreber, tog Sogneforstanderskabet en foreløbelig Bestemmelse med Hensyn til Barnets Undervisning ved en confirmeret Person i Gaardmandens Hus, hvilken Undervisning skulde ske under Sogneforstanderskabets og især under Sognepræstens og Skolelærerens Tilsyn.

Det udførligen findes i Skolevæsenets Forhandlingsprotocol under 1ste April 1842.-

Skoleexamen med øverste Classes Børn blev afholdt den 30te og 31te Marts 1842. Ved denne Examen var tilstede begge Dage Formanden i Sogneforstanderskabet, Sognepræst Topsøe og tvende Sogneforstandere, Gaardmændene Peder Nielsen og Ove Jacobsen.

De elleve Confirmander bleve derefter udskreven af Skolen.

Blandt disse 11 Confirmander blev bestemt at de 3, som fattige, skulde gives Skudsmaalsbøger af Skolekassen.

Veilbye dat. ut supra⁹.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

=====

Samling den 13de April 1842.

1: Skoledirectionens Skrivelse af 5te April 1842 angaaende den svage Elle Marie, blev oplæst (denne skrivelse findes i Skolevæsenets Forhandlingsprotocol).

2: Examen for nederste Classe blev bestemt at afholdes den 28de April d.A.

3: Niels Hornum havde andraget om en Understøttelse, som Sogneforstanderskabet maatte

---

⁸ arbejdsduelige;

⁹ dato som foranstående;

afslaae paa Grund af, at man ansaae det ham tilstaaede for tilstrækkeligt til Quartalets Udløb.-

4: Niels Thomsen, Huusmand, blev tilstaaet-efter Anmodning- 2 Skp. Rug og 2 Skp. Byg for engang.-

5: Angaaende Veivæsenet blev bestemt med Hensyn til § 17 i Anordningen af 13de August 1841, at de værste Skader paa Sognets 6 Biveie, skulde sættes i forsvarlig Stand, saasnart Vaarsæden var lagt, og skulde dette Arbeide fuldføres inden medio Juni og Vandet skaffes fornøden Afledning ved Grøvter paa de Steder, hvor det nok anses nødvendigt.

6: I Anledning af Cancelliets Circulaire 22de Marts 1842, blev Sogneforstanderskabet enig at afgive omstaaende Erklæring som nedenunder anføres.

7: Sogneforstanderskabet er bleven opmærksom paa at Boelsmand Peder Madsens Broder, Jørgen Madsen, Husmand Niels Glarmesters Søn, Laurs Nielsen, og Ungkarl Jens Andreasen opholdende sig hos Slagter Rasmus Ovesen, haver i længere Tid opholdt sig i Veilbye uden at anmelde deres Tilgang hos Vedkommende. Det overdroges Sognefogeden og Gaardmand Laurs Sørensen at paamine de nævnte Pesoner om at gjøre deres Anmeldelse inden den i Loven anførte Tid.

Aarhus, Datum ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Erklæring paa Cancelliets Cirkulaire af 22de Marts 1842.

I Anledning af Deres Højvelbaarenheds Skrivelse af 8de April d.A. med det tilsendte Cirkulaire fra det Kongelige danske Cancellie af 22de Marts d.A., vedtog Veilbye Sogneforstanderskab at meddele Deres Højvelbaarenhed følgende Erklæring:

1) Da det vilde falde de langt fra et Tingsted boende besværligt at være Tingsvidne, saa ansees det for rigtigt, at forstandige, ædruelige og agtbare Mænd udnævnes af Kommissionen til at forrette sin Tjeneste imod en passende Betaling, hvilken det maatte overlades disse at træffe aftale Accord¹⁰ med Vedkommende.

2) Disse Tingsvidner burde formentligen være saa nærboende Tingstedet som muligt, for at de i overordentlige Tilfælde hastigen kunne give Møde.

3) Da Tingsvidner almindeligvis, naar de i flere Aar fungerer som saadanne, bliver sløve og ubrugbare, formenes at et Par Aar burde være den længste Fungeringstid, hvorefter altsaa nye Tingsvidner burde udnævnes; med mindre Retsbetjenten maatte finde de Fungerende qualificerede til at vedblive.

4) Endelig formenes at til Tingsvidner hellere burde udnævnes Mænd i deres bedste Alder, end gamle Personer, da disse i Almindelighed mangler baade Opfatningsevne og Interesse for den Sag de ere beskikket til at iagttage.

Veilbye Sogneforstanderskab 13te April 1842.

Da Sogneforstander og Gaardmand i Veilbye Niels Jacobsen ved Døden er afgaaet i disse Dage, tillader jeg mig paa Sogneforstanderskabets Vegne at forespørge, eftersom Forordningen af 13de August 1841 intet bestemt udtaler sig hvad der skal iagttages ved en Sogneforstanders Dødsfald, om et nyt Valg bør foretages, hvilket synes at finde Medhold ifølge Anordningens § 10, eller om den, som ved den første Valgsamling erholdte de fleste Stemmer efter de valgte Sogneforstandere og dertil er qualificeret ifølge Anordningens §§ 3, 4 og 5, burde indstilles til Deres Højvelbaarenhed ifølge Anordningens § 9-.

Aarhus, Datum 14de April, 1842.

---

¹⁰ aftale;

Ærbødigst Topsøe.

Højvelbaarne Hr. Stiftamtmand Rosenørn.

Hermed har jeg den Fornøielse at kunde tilmelde¹¹ samtlige Sogneforstandere, at jeg i Gaar Aftes har modtagen Bankhæftelsen af Niels Nielsens Hartkorn for 1 Tdr. 3Skp. 0Fdk. 2Album af Bøgeskou Bye, Astrup Sogn, Ning Herred, Aarhus Amt, som ifølge Attest fra Justitsraad og Amtsforvalter Bjerg (hvilken jeg tillige har informeret) udgjør 60 Rbd 29Sk, altsaa 1/6 Deel = 10Rbd. 4 5/6 Sk.

for denne Fuldmagt, som er befunden af mig at være in optima forma¹², har jeg leveret Kjøbmændene N.og M.Lazarus Bankhæftelse af Veilbye Sogns Strandjord af Hartkorn 2 Skp., hvoraf den hele Bankhæftelse er 12 Rbdl, altsaa 1/6 Deel = Rbdl 2.

Omvekslingen af disse tvende Fuldmagter er sket uden nogensomhelst Udgivt for Sognet.

Sognet eier nu:

a) Bankhæftelsen af Niels Nielsens Eiendom

staaende for Hartkorn, Ager og Eng 1 Td 3 Skp. o Fdk 2 Album,
som efter Amtsforvalterens Attest udgjør 60 Rbdl. 29 Sk.

= sjettedelen 10 Rdl. 4 5/6 Sk.

b) Bankhæftelsen af Skolelodden (umatrikuleret) 60 Rbdl.
= 10Rbd. 0 Mk. 0Sk.

c) Bankhæftelsen af Kongetiende (1/3 deel) matrikuleret til
6 Tdr. 2 Skp. for tiendeydende Hartkorn 59 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. 1 ½ Alb.
som udgjør- 142 Rbdl. 30 Sk.

= 23 Rbdl. 4 Mk. 5 Sk.

d) Bankhæftelsen af Kirketiende matrikuleret til 31 Tdr. for Tiendeydende
Hartkorn. 177 Tdr. 7 Skp. 0 Fdk. 1 ½ Al. som udgjør 341 Rbdl. 53 Sk.

= 56 Rbdl. 5 Mk. 14 ½ Sk.

Tilsammen 100 Rbdl. 4 Mk. 8 Sk.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden at erhverve paa disse 4 Bankhæftelser et Actiebrev, vil jeg hermed gjøre mine Medforstandere opmærksomme paa følgende, at disse 4 Bankhæftelser nu efter Sognets Leilighed Tid efter anden kunde opsiges og indfries, saaledes at naar alle 4 Bankhæftelser ere indbetalt i Nationalbanken, Sognet da kommer til at eie en Bankactie stor 100 Rbd: rede Sølv med en Udgivt af foranførte 100Rdl. - 4Mk. - 8Sk..

Aarhus den 14de April 1842 Topsøe.

Til Sogneforstanderne Kirkesanger Pihlkjær,

Gaardmand	Mads Laursen,
Gaardmand	Peder Nielsen,
Gaardmand	Ove Jacobsen,
Gaardmand	Laurs Sørensen og
Gaardmand	Jens Jensen

---

¹¹ afgive meddelelse om noget skriftligt.

¹² i bedste form;

Samling den 17de April, 1842.

Da den værdige og almindeligen agtede Sogneforstander, Gaardmand Niels Jacobsen er død - ifølge Lægens Udsagn - af Tygfus, gjorde Formanden Sognepræst Topsøe Forsamlingen opmærksom paa at, ifølge Forordningen af 17de April 1782 § 6, ingen Liigfølge maatte samles. I Anledning heraf vedtog Sogneforstanderskabet, at det ikke kunde give nogensomhelst Tilladelse til at nogen Forsamling fandt Sted ved denne Leilighed.

Veilbye Sogneforstanderskab den 17de April, 1842.

Topsøe, Formand, Pihlkjær, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Jens Jensen, Peder Nielsen.

Samling den 28de April, 1842

Til Valgbestyrelsen ved det forestaaende Valg paa en ny Sogneforstander istedetfor afdøde Gaardmand Niels Jacobsen, udvalgte Sogneforstander Gaardmand Mads Laursen og Skolelærer Pihlkjær, som i Forening med Formanden som ifølge Landkommune Anordningen af 13de August 1841 § 7, at affatte Listerne over de Valgberettigede. Ved Kirkestævne Søndagen den 1ste Maj 1842 skal dette bekendtgjøres for Pastoratets Beboere, hvorefter Listerne ifølge samme § skulde udlægges til almindeligt Eftersyn.

Examen med første eller nederste Klasse i Veilbye Skole blev afholdt forinden denne Samling den 28de April 1842, hvorved foruden Sognepræsten tillige Sogneforstander Gaardmand Sognefoged Peder Nielsen og Gaardmand Ove Jacobsen vare nærværende.

Forstanderskabet vedtog fremdeles at Gymnastikundervisningen i tilstundende Sommer skulde bestemmes til at foretages 3 Gange ugentlig een Time daglig, hver Mandag, Tirsdag og Torsdag Morgen fra Kl. 6 til 7.

Da Gymnastikapparaterne ikke vare i god Stand, vedtoges dernæst at det manglende skulde istandsættes inden Maj Maanedes Udgang dette Aar.

Den Skrivelse, som findes i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol Fol: 69 af Dato 28de April 1842 vedtoges at tilstilles Stiftamtet, hvorefter Skrivelsen blev underskrevet af Forstanderskabets samtlige Medlemmer. Endeligen vedtoges eenstemmigen at Sogneforstanderskabet, til Sognets bedste og til Forhandlingernes Fremgang, skulde subscribere paa et Eksemplar af "Prokurator Olsens Haandbog for Sogneforstanderskaber paa Landet", og Udgiverne herved skulde udredes af Oldermanskassen.

Veilbye Sogneforstanderskab, Dat.ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

I Anledning af Sogneforstander, Gaardmand Niels Jacobsens død, forhandles¹³ i Overensstemmelse med Anordningen af 13de August 1841 § 6 og § 7 et nyt Valg som foretoges i Veilbye Skole den 18de Maj d. A. ved hvilket Udfaldet blev saaledes:

---

¹³ forrettes;

Niels Christensen	erholdt	16 stemmer
Niels Nielsen Bomholt	“	2 stemmer
Jacob Pedersen Kjeldsen	“	1 stemme og
Christen Jensen Gammelgaard	“	1 stemme

hvorefter saaledes Gaardmand Niels Christensen befandtes at have de fleste Stemmer, og da Valgbestyrelsen intet fandt at erindre med Hensyn til Anordningens §§ 3,4 og 5 imod dette Beboernes Valg, tillader vi os ærbødigst at indstille ovennævnte Niels Christensen til Sogneforstander i afdøde Niels Jacobsens Sted.

Veilbye i Valgbestyrelsen den 18de Maj, 1842
Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen.

Til det Kongelige Stiftamt i Aarhus.

Samling den 18de Maj 1842.

I Anledning af Gaardmand og Skolepatron Niels Jacobsens død, valgte Forstanderskabet Sognefoged og Skoleforstander Peder Nielsen til Skolepatron for dette Aar, og i samme Anledning blev Sogneforstander Ove Jacobsen valgt til Skoleforstander ligeledes for dette Aar.

Med Hensyn til Sognets Tilgodehavende fra Trige Sognedistrikts Fattigvæsen, bestemtes at tilstille Stiftamtet den Skrivelse, som findes i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol Fol:70 af Dato 18de Maj d.A., og blev denne Skrivelse derpaa undertegnet af samtlige Medlemmer i Sogneforstanderskabet.

Sogneforstanderskabet Datum ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Gensvar fra Stiftamtmand von Rosenörn paa Valgbestyrelsens Skrivelse af 18de Maj 1842 i Anledning af Valget paa en Sogneforstander i Niels Jacobsens Sted:

“ At jeg med forbemeldte Valg af Gaardmand Niels Christensen i Veilbye til Sogneforstander intet finder at erindre, meddeles herved tjenstlig i henhold til Fr. 13de August 1841 § 9”

Aarhus Stiftamthaus den 26de Mai 1842.
Rosenörn.

Samling den 12de Juni 1842.

I Anledning af en til Stiftamtmand von Rosenörn indkommen Andragende fra Indsieder Niels Andersen i Veilbye, hvori denne vilde have at Sognet skulde udrede hans Huusleie stor 8 Rdl., da han formedelst trange Kaar ikke kunde selv udrede den, var Sogneforstanderskabet samlet den 12te Juni 1842 og man blev enige om at tilskrive Stiftamtmanden den Erklæring, som forefindes i denne Anledning, i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol Fol 70.

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat den 12te Juni 1842.

Topsøe, Pihlkjær, Niels Christensen, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Stiftamtmand von Rosenörns Resolution paa ovennævnte Niels Andersens Andragende findes

i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol Fol 70. ifølge Skrivelse til Sogneforstanderskabet af 17de Juni 1842

I Anledning af en til Stiftamtmand von Rosenørn indgiven Klage over Beboerne i Veilbye tilskrev Stiftamtet følgende til Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat:

“ Idet jeg anmoder Sogneforstanderskabet om snarest muligt at meddele mig Erklæring hermed, maa jeg gjøre opmærksom paa at det herfra er indstillet til det Kongelige Danske Cancellie, hvor denne Familie skal nyde fremtidig Forsørgelse og indtil dette er afgjort, maa den fornødne Interrimsunderstøttelse og Huusleilighed ydes i Veilbye mod Regres til Erstatning fra den forsørgelsespligtige Kommune. Det forventes derfor oplyst af hvem eller efter hvis Foranstaltning C.P.Adamsen er bleven udsagt til strax at fraflytte sin Beboelses Leilighed.

Aarhus den 28de Juni, 1842

I Stiftamtmandens fraværelse, Nissen, Fuldm.

Til Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat.

Samling den 29de Juni 1842

1) På ovenanførte klage af Chr. Adamsen til Stiftamtet, blev Sogneforstanderskabet enige at give følgende Erklæring:”

“Da Sogneforstanderskabet forventer at Adamsen og Familie engang maa blive tilkjendt en anden Commune, som den forsørgelsesberettigede, have vi stedse troet at burde være så sparsommelige som muligt i at yde Familien Understøttelse for at ikke Udgiften i Tiden skulde blive den tilkjendte Commune for besværlig. Sognets Beboere tilstod - efter Sognepræstens Anmodning - saaledes Familien varm Middagsspisning imedens Forældrene, formedelst (**=på grund af**) Børnenes Betlerie bleve straffed af Øvrigheden paa Vand og Brød, ligeledes tilstod sognet denne Familie en midlertidig Understøttelse af 3 Potter Mælk daglig saalænge en virkelig Trang var tilstede og Aarstiden tillige var af en strængere Beskaffenhed, men da Sogneforstanderskabet erholdt Underretning, at Chr. Adamsen kom til at arbeide paa Strømpefabrikken paa Vestergade i Aarhus, troede vi, at det nu indtil videre var overflødigt at vedblive med ovennævnte Understøttelse af Mælk især da Familien af Sogneforstanderskabet i dets Møde, den 9. Februar dette Aar, tilstaaet en Understøttelse bestaaende af 1 Rbd. i Penge, 4 Skp. Rug og 4 Skp. Byg som gives Familien hvert Kvartal ligesom denne ogsaa erholdt fornøden Ildebrændsel i Vinterens tid. Med Hensyn til den Beboelsesleilighed, som Adamsen anker over, da forholder denne Sag sig saaledes: da Sogneforstanderskabet erholdt Underretning, at man kunde erholde en Leilighed til billigere Priis end den, som Adamsen nu beboer, blev Adamsen opsagt at forflytte, men da Adamsens Vært hørte dette, nedsat (te) han sin Leie til samme Priis som den tilbudne, hvoraf Følgen blev, at Adamsen ikke kom til at bortflytte, og da han nu vedbliver boende paa samme Sted som tilforn, maa vi anse hans Klage til det Høie Stiftamt for aldeles ubeføiet.” -

Denne Skrivelse blev undertegnet af Sogneforstanderskabets samtlige Medlemmer og derpaa tilstillet det Kongelige Stiftamt i Aarhus.

2) Med Hensyn til Veivæsenet, blev Sogneforstanderskabet enig om at tilstille Amtsraadet for Aarhus Amt et Andragende, som gik ud paa, om den saakaldte Møllevei imellem Scheibye og Veilbye maatte blive henregnede iblandt de Veie, som paa Amtets Regning bliver istandsatte. Som Grund herfor bemærkede Sogneforstanderskabet, at denne Vei benyttes dagligen af Reisende for at undgaae en længere Vei til og fra Aarhus og at Stiftamtet for nogle Aar siden - ifølge dets Resolution - bekostede en Steenkiste paa samme

Vei.- At ovenanførte Møllevei matte henhøre blandt de Veie, som maatte betragtes som Amtsveie og for Amtsrepartitionsfondens Regning forsynes med Broer og Steenkister, herom handlede denne Skrivelse, som tilstilledes Amtsraadet den 29. Juni d.a. efterat være bleven undertegnet af Sogneforstanderskabets samtlige Medlemmer.

3) I anledning af Stiftsamtets Skrivelse af 3die d.M. hvori forlanges Indberetning om hvilke Biveie, der bør henligges under dette Forstanderskabs Tilsyn, anførtes

- a) Mølleveien mellem Scheibye og Veilbye, dersom ovennævnte Andragende ikke bevilges af Amtsraadet.
- b) Mølleveien fra Veilbye til Mollerup.
- c) den saakaldte Nørredigesvei fra Byen til Mosen.
- d) den egentlige Mosevei fra ditto til ditto.
- e) den første Skovvei fra Ebeltoftveien til den nordre Deel af Veilbye Krat og -
- f) den anden Skovvei fra dito til søndre Deel af bemeldte Krat.

4) Med Hensyn til de forlangte Oplysninger om, hvor Gruusgraven maatte være at finde til de mindre Biveies Vedligeholdelse, bemærkedes at der er Formodning for, at en saadan vilde være at finde paa herværende Boelsmand P.J. Lovmands Mark ved Scheibye Mark, og Undersøgelsen herom skulde foretages efter nærværende Høst.-

Disse Indberetninger til Amtsraadet under No. 3 og No. 4 blev ligeledes undertegnet af samtlige Medlemmer af Sogneforstanderskabet.

- 5) Niels Thomsen, formedelst trange Kaar, tilstodes af Sogneforstanderskabet en Understøttelse strax af een Skp. Rug og een Skp. Byg.

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat, Dat. ut Supra

Topsøe, Pihlkær, Niels Christensen, Mads Laursen,

Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Efter at have modtaget Sogneforstanderskabets Erklæring af 29de f. M. angaaende C. P. Adamsens Klage over utilstrækkelig Understøttelse, meldes hermed, at da det væsentlige af hvad han har besværet sig over, er berigtiget og hans Familie tilstaaet nødtørftig Hjælp, skjønner vi at der videre kan være at agte paa denne Klage, dog maa jeg gjøre opmærksom paa, at da Mælk formentlig er uundværlig for en Familie der har smaa Børn at opføde og denne Familie, som ofte her er det almindelige, nu naturligvis ikke tør bede Beboerne om sligt, saa synes det ikke overflødigt, at der enten ydes dem noget Mælk in natura, eller føies (**=arrangeres**) saadan Anstalt (**= forberedelse**), at der kan henvises til at faae det til kjøbs for en billig Betaling der kunde afdrages i deres Pengeunderstøttelse, dersom den virkelig ikke kan faae det at kjøbe uden saadan Foranstaltning.-

Aarhus Stiftamthuus d. 12te Juli 1842

Rosenørn.

Til Sogneforstanderskabet
for Veilbye Pastorat.

Samling den 16de Juli. 1842.

1. Efter at foranstaaende Skrivelse af 12te Juli 1842 fra Stiftamtmand von Rosenørn var bleven oplæst for Sogneforstanderskabets Medlemmer, tilkjendegav Formanden de

tilstedeværende, at han havde communiceret C.P.Adamsen Stiftamtets Resolution paa dennes Andragende.Ligeledes gjorde Formanden Forsamlingen bekendt med, at han havde talt med Adamsen angaaende den Mælk, som tilforn tilstodes denne familie og at Adamsen i denne Henseende hellere ønskede et mindre Bidrag i penge og Kornet, dersom han til sine smaa Børns Underhold kunde vedblive at erholde de 3 Potter Mælk dagligen, som tilforn yddes ham. Adamsen tilstod for Formanden , at han hellere ønskede aldeles ingen Pengeunderstøttelse og kun 2 Skp. Rug og 2 Skp. Byg quartalitær, dersom han maatte erholde den omtalte Mælk dagligen indtil videre. I denne Anledning vedtog Sogneforstanderskabet følgende, dels med Hensyn til Stiftamtets Skrivelse og dels med Hensyn til Adamsens Families nuværende Kaar: Sogneforstanderskabet vedtog eenstemmigen at ovennævnte Indsidder Adamsen kunde fra 1ste September d. A., da et nyt Quartal begynder,(? oktober kvartal begynder 1/10)af Fattigvæsenet i Veilbye Pastorat erholde 3 Potter sød Mælk dagligen imod at hans Familie fra ovennævnte Datum quartalitær kun erholde i Korn: 2 Skp. Rug og 2 Skp. Byg og ingen Pengeunderstøttelse.

2. Formanden underrettede derpaa Forsamlingen, at paa Grund af hele Sogneforstanderskabets eenstemmige Beslutning og Andragende var Huusmand Niels Eliasens svage søn, Jørgen, indlagt paa Amtets Sygehuus i Aarhus. Formanden erindrede Forsamlingen om, da ovennævnte Barns Pleie paa Sygehuset vilde blive temmelig kostbar for Kommunen, om ikke et Tidsrum burde fastsættes for at man kunde erfare til den tid, om Barnet kunde blive helbredt eller ikke, thi dersom Lægerne paa Sygehuset erklærede, at Barnets Sygdomstilstand var af den Beskaffenhed, at Ondet ikke kunde hæves, vilde det paaføre Kommunen for store Omkostninger ved at holde Barnet i altfor lang Tid paa Hospitalet paa Fattigvæsenets Regning. Hermed blev vedtaget følgende Bestemmelse af Sogneforstanderskabet, at om nogen Tid vilde Sogneforstanderskabet forlange Erklæring fra Lægerne paa Sygehuset om omtalte Barn kan cures eller ikke og i sidste Tilfælde vilde Sogneforstanderskabet tage Barnet tilbage for selv at lade det pleie, da det vilde medføre for store Udgivter i længere Tid at holde et incurabelt (= **uhelbredeligt**) Barn paa Sygehuset i Aarhus.-
3. Da forskjellige Beboere i Sognet havde andraget paa om deres Børn, som søger Skolens øverste Klasse, maatte fritages for Skolegang eftersom Høehøsten er begyndt i Sognet, underrettede Formanden at han dertil midlertidig vilde give sit Samtykke med det Tilhørende at Børnene i øverste Klasse atter søger Skolen i Mellemtiden, som kommer til at gaa efter Høehøsten og forud for Kornhøsten, saafremt Sogneforstanderskabets øvrige Medlemmer ikke havde noget at erindre herimod. Formanden bemærkede at da Høehøsten ikke regnes blandt Ferierne for Landsbyskolerne om man da formedelst det ustadige Veirligt, som vanskeliggjør Høehøsten, for denne Gang kunde give den øverste Klasse Ferie for Skolegangen fra i Dag og indtil den 23de Juli, altsaa een Uge, hvorimod denne tilstaaede Fritid for Skoleundervisningen kunde erstattes med den Fritid, som ifølge Anordningen tilstaaes øverste Klasses Børn i Rugsædstiden i Efteraaret. Dette antog Sogneforstanderskabet eenstemmigen.

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat den 16de Juli 1842.

Topsøe, Pihlkiær, Niels Christensen, Mads Laursen, Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

I Anledning af nogle Beboeres andragende til det Kongelige Stiftamt om den saakaldte gamle Landevei over Egaafjed, som strækker sig bag ved Veilbye Krat og Riis Skov, maatte blive afspærret eftersom deres Lodder lide ved Passagen paa ovennævnte Landevei, blev Sogneforstanderskabet anmodet om at afgive dets Betænkning desangaaende. Da Sognefogeden, Sogneforstander Peder Nielsen, ønskede Herredsfogeden, Hr. Justitsraad

Seidelins Nærværelse under denne Forhandling, anmodede Formanden i en Skrivelse af 13. Juli 1842 Hr. Justitsraaden om at samles med Sogneforstanderskabet i denne Anledning den 16de Juli 1842 om Eftermiddagen Kl. 3 i Formandens Bolig i Aarhus. Istedetfor Justitsraad Seidelin mødte hans Fuldmægtig Hr. Basse. Sogneforstanderskabet vedtog at give følgende Erklæring angaaende ovenanførte Vei:

1. Sogneforstanderskabet tilligemed Hr. Basse vedtog eenstemmigen at Veien fra Egaabroe til Riis Skov og derfra videre bag denne Skov til Aarhus burde afspærres som Landevei, eftersom en ny Landevei blev anlagt for nogle Aar siden.

2. Angaaende det Stykke af bemeldte Vei, som strækker sig fra den saakaldte Strandvei til Riis Skov, da bemærkede Hr. Basse at dette Stykke Veis Passage ligeledes burde afspærres, skjønt han vel indsaae at det laae i Beboernes Interesse at kunne benytte denne Vei som en Gruusvei eftersom Sognet der henter Gruus, men han syntes dog, at denne Aarsag burde bortfalde, eftersom der er en anden Vei som dertil kan afbenyttes. Sognefogeden Peder Nielsen tiltraadte Hr. Basses Mening og bemærkede, at de Huusmænd som paa dette Sted have Lodder (maa) være villige til at tage halv Deel i Omkostningerne til sidstnævntes Veis Vedligeholdelse indtil Sandveien mellem Huusmændene Johan Frederichsens og Jørgen Tydsk's Lodder. Herr Basse bemærkede fremdeles som en Grund for hans ovenfor anførte Formening, at Grundeierne i alt Fald nu uden Godtgjørelse kunde paalægges en Vei til Gruuskjørsel.- Skolelærer Pihlkjær tilligemed Gaardmændene Mads Laursen, Niels Christensen, Ove Jacobsen, Laurs Sørensen og Jens Jensen bemærkede følgende, at da det bedste Gruus findes ved Stranden i Nærheden af Riis Skov ansaaes det for vanskeligt for Sognets Beboere at hente dette Gruus enten paa Kanten af Strandbredden eller ad den anførte Sandvei, eftersom Kanten af Strandbredden dels er besværlig at befære med et læs Gruus og dels ogsaa formedelst høie Vande med Bække, som løber i Havet, gjør det næsten umuligt at passere, og hvad den anførte Sandvei angaar, da anseer man den som en Vei der alene er udlagt for de Beboeres Skyld, hvis Lodder støde dertil. Ifølge heraf ansees det for ønskeligt at en ny Vei paa cirka 6 Alen maatte anlægges fra Stranden imellem Huusmændene Rasmus Mors og Peder Bechs Lodder indtil den gamle Landevei. Ifølge disse Grunde ønskede disse Sidstnævnte, at den gamle Landevei fra Strandveien indtil Riis Skov maatte benyttes alene af Sognets Beboere til at hente Gruus og Steen. Sidstnævnte bemærkede fremdeles i Anledning af Hr. Basses Ytring angaaende Godtgjørelsen til vedkommende Grundeiere for at benytte den gamle Landevei som Gruusvei, at da bemeldte Vei er en gammel Landevei og derfor næppe kan ansees at være Eierne af Lodderne tilhørende, saa formenes at vi hellere nogen godtgjørelse kunne tilstaaes dem derfor.

Hr. Basse bemærkede fremdeles, at han ved at eftersee Kaartet over Veilbye Grund erfarede at der gaar tvende Veie ned til Stranden, af hvilken den ene gaar lige fra Veilbye til Stranden og den anden fra Veien ved Krattet ligeledes til Stranden, sidsnævnte Vei er den samme Vei, som ovenfor er bleven benævnt som en Sandvei.-

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat den 16de Juli, 1842.

Topsøe, Basse, Pihlkiær, Niels Christensen, Mads Laursen, Laus Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Da Dr. Weis i Aarhus havde anmodet Sognefogeden Peder Nielsen om at andrage Sogneforstanderskabet angaaende adskillige Vandpøse(=vandsump / dynd) i Veilbye, som efter Docterens Formening bidrager til at fremskynde adskillige Sygdomme og navnlig Typhus i Sognet indsaae Sogneforstanderskabet Nødvendigheden af at formindske disse Vandpøses Antal enten ved Vandets Afledning eller ved Opfyldning med Jord og med fleste Stemmer blev besluttet at denne Forretning med Udførelse **??(skade på protokolsiden)** af det for Sundheden skadelige Vands Afledning blev overdraget Sogneforstanderne Laurs

Sørensens og Niels Christensens Tilsyn og tillige bestemtes at der strax skulde gjøres Begyndelse med de for Sundheden værste Steder.

Angaaende nogle Restancer til Oldermanskassen dels bestaaende i resterende Huusleie og dels i resterende Græsningspenge, besluttede Sogneforstanderskabet at lade vedkommende Restantier møde for sig og forsøge et mindeligt Forlig med disse, da de i modsat Tilfælde vilde blive indstævnedes for Forligelsescommissionen.-

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat d. 16de Juli, 1842.

Topsøe, Pihlkiær, Niels Christensen, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen Peder Nielsen, Jens Jensen.

Ved hoslagt at fremsende Gjenpart af en fra Stiftamtet modtagen Extract af Amdtsraadets Forhandlinger, forsaaevit angaaer Reguleringen af Gruusgravene, anmodes Sogneforstanderskabet om snarest mueligt at meddele det fornødne Forslag og Beretning overensstemmende med i Extracten indførte Shema.

Hasle etc. Herredscontoir d.26de September 1842.

Seidelin

Til Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat.

Extract af Aarhus Amdtsraads Forhandlinger i Mødet den 24de Aug: 1842.-

I Henseende til Gruusgravene blev det besluttet at indhente nye Forslag fra samtlige Sogneforstanderskaber gennem Politimesteren, eftersom de modtagne vare altfor ufuldstændige og blev det da besluttet at de Spørgsmaales Besvarelse eller Forslag, som i saa Henseende skulde forlanges fra Forstanderskaberne, skulde være følgende:

- 1) Hvilke og hvor mange Gruusgrave der haves i Sognedistrictet? hvor de ere beliggende? af hvad størrelse (=kvadratalen) de ere? samt om de ere tilstrækkelige til Brug for alle de i Sognedistrictets værende Veie?.-
- 2) Om nogen af disse og da hvilke man anseer for at være opbrugte og hvilke andre, der da foreslaaes i Stedet?
- 3) Om Sogneforstanderskabet anseer det mueligt at alle disse Gruusgrave saaledes at nogle af dem allerede udlægges til Brug for de Veie hvorfor Amtet betaler og andre allene til Brug for Sognedistrictets øvrige Veie hvorfor dette selv betaler Gruuset?
- 4) I bekræftende Fald, hvilke Gruusgrave der da udlægges for Amtets og hvilke for Sognedistrictets Regning.
- 5) I benægtende Fald (nemlig naar det vi anseer muligt enten ganske eller tildels, at holde Gruusgravene til de tvende forskjellige Slags Veie afsondrede fra hinanden) hvor stor Andeel i Udgifterne Sognedistrictet da mener at burde betale for at have fælleds Brug (af) Gruusgravene med Amtet.

Skulde det Tilfælde, mod formodning indtræffe at der i Sognedistrictet ikke skulde findes Gruusgrave i tilstrækkelig Mængde, da bedes særskildt bemærket hvorledes denne Mangel mulig kunde være at afhjælpe, ved at søge Gruus i Nabosognet og tillige nøiagtig oplyst med hvor stor Omhyggelighed Eftersøgningen er skeet. Disse Oplysninger meddeles efter efterstaaende Shema.

(Transkribentens bemærkning: Som det fremgår af teksten følger et eksempel på et skema med rubrikker og kolonner og med anvisning på en tænkt udfyldelse. Da det originale skema udarbejdet i Vejlbj følger sammen med et senere referat, er eksemplet udeladt her.)

Extractens Rigtighed attesteres, Aarhus Stiftamthaus Dt. 9. Sept. 1842

Rosenørn

Stiftamtet har under 13de dennes tilskrevet mig saaledes:

» Det Kongelige Danske Cancellie har under 1ste dennes tilskrevet mig saaledes:

Foranlediget af en Forespørgsel fra et Sogneforstanderskab angaaende hvorvidt det, naar Steenkister paa de mindre Biveie skulle opføres, kan være Forstanderskabet tilladt at accordere om disses Opførelse, uden at afholde Licitation og selv at syne Arbeidet, saa at ingen af hjemlede Synsforretninger vare nødvendige uden i de Tilfælde at det ikke anseer Arbeidet for forsvarligt, har Aarhus Amtsråd i Skrivelse af 3die Juni sidste: Saavel med Hensyn til det omhandlede Tilfælde, som med Hensyn til Sprøiters Anskaffelse og andre deslige Foranstaltninger som ere forbunden med Bekostning for Communen forespurgt hvorvidt Sogneforstanderskabets Myndighed strækker sig til for Communens Regning at lade saadant udføre eller anskaffe. Amtsrådet har derfor yttret at det formentlig, naar Overslaget til de fornødne Udgivter ifølge Anordningen 13de Aug. 1841 paragraf 15 forfattes saaledes, at det viser til hvilke Foranstaltninger Udgivterne ere nødvendig, og ingen Klage, efterat Overslaget har været henlagt til Eftersyn, derover har været ført, maa antages at saadanne Foranstaltninger kunne føies uden videre Approbation, og at Amtsrådet eller i al Fald vedkommende Collegie Resolution kun kan ansees fornøden, naar nogen af Beboerne fremkomme med Erindringer (= **protester**). Det formenes endvidere at Sogneforstanderskabet maa være bemyndiget til at slutte Accord om deslige Arbeides Udførelse, naar dette maae ansees hensigtsmæssigt og til selv at syne og bedømme det fuldførte Arbeide, alt dog under forudsætning af, at ingen af Forstanderskabets Medlemmer selv er Entrepreneur eller har Deel i Entreprisen. «

I Gjensvar herpaa skulde man til behagelig Efterretning tjenstlig melde, at Cancelliet, hvad de omspurgte Steenkisters Opførelse paa de mindre Biveie angaar, maa bifalde Amtsrådets foranførte Anskuelse, i det man antager den omhandlede Myndighed at være hjemlet Sogneforstanderskabet med Forordningen af 13de Aug. 1841 paragraf 17, under den Forudsætning at Politimesteren er enig med Sogneforstanderskabet med Hensyn til den af samme hørende Foranstaltning.-

Hvilket hermed meddeles Deres Velbaarenhed til fornøden Efterretning og Bekjætgjørelse for Sogneforstanderskaberne i Deres Jurisdiction.-

Hvilket hermed communiceres Sogneforstanderskabet til behagelig Efterretning.

Hasle m.fl. Herredscontoir dt. 22de Sept. 1842

Seidelin

Til Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat

TABEL MED ANMÆRKNING
FILE

Tabel side 20a1

SAMLING den 9de OCTOBER, 1842.

Ifølge Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol Fol: 77 & 78 blev Barnet Else Marie den 7de October d.A. sendt fra Justitsraad Blichfeldt i Skanderborg til Veilbye for her fremtidig at forsørges. Da Barnet er aldeles blottet for Kundskaber, da det endnu, skjønt 9 Aar gammel, ei kan hverken læse eller skrive, er det nødvendigt at sætte det til en Familie, som ogsaa kunde sørge for dets Opdragelse og i denne Henseende blev det overdraget i Pleie til Huusmand Jens Jensen og Hustru Karen Jensdatter i Veilbye indtil videre for en Betaling hvert Quartal af 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg samt 32 Sk. saaledes at disse Folk erholde ved førstkommende Almisseuddeling i December for $\frac{1}{2}$ Quartal altsaa $1\frac{1}{2}$ Skp. Rug og $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg samt 16 Sk.- Da Barnet er aldeles blottet for anstændige Klæder blev det overdraget til Mads Laursen og Jens Jensen at foranstalte snarest muligt det fornødne i denne Henseende. Saasnart Klæderne ere anskaffede, skulde Barnets Pleieforældre sørge for at Barnet søger Skoleundervisningen, endeligen blev det besluttet at Barnet fra i Dag af skulde forblive indtil videre hos ovennævnte Jens Jensen og Kone Jensdatter, og da disse Folk have selv et Barn af samme Alder, have Pleieforældrene lovet Sogneforstanderskabet at dette læser med det tilsendte Barn.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, den 9de October 1842.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, Jens Jensen.

SAMLING DEN 26de NOVEMBER 1842.

Da Huusmand Niels Thomadsen i Weilbye eier et Huus uden Jord sammesteds, hvoraf han ikke længere formaaer at betale Renter til Pantehaverne, ville disse have deres i Huuset indestaaende Penge tilbagebetalt. Den 16de November d.A. blev afholdt et møde af Beboerne i Weilbye, hvor disse søgte at formaae de Panthavere, som havde fordret deres Penge udbetalte, til at vedblive fremdeles som Panthavere i Huuset imod at Fattigkassen vilde indestaae for Renternes Erlæggelse. Da Panthaverne ikke vare til (at) formaae hertil, saa affordrede Sogneforstanderne Beboernes Mening om enten det anførte Huus skulde sælges for at tilfredsstille Creditorerne eller om Fattigvæsenet i Weilbye skulde købe dette af Panthaverne. Med Samlingens fleste Stemmer blev da afgjort, at Fattigkassen skulde overtage Huuset med dets alle Forpligtelser med en Summa circa 70 Rbdl. Sogneforstanderskabet besluttede i dets møde i Dag at forbeholde sig en Tidsfrist til at tage yderligere Bestemmelser desangaaende.-

Da nogle blandt Sogneforstanderne erklærede at Almisselem Bodil Andersdatter i Aar havde havt Fortjeneste ved sit Arbeide, at hun ikke var trængende til Understøttelse i forestaaende Quartalsudbetaling blev dette overdraget til Fattigforstanderne at undersøge og bestemme.- Skrivelserne af 27de og 29de October 1842 samt Skrivelsen af 18de November 1842, hvilke forefindes i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol bleve derpaa oplæste af Formanden, ligesom Denne ogsaa oplæste af Skolevæsenets Forhandlingsprotokol Skrivelserne af 23de October og 4de November 1842.- Til Slutningen gjorde Formanden Sogneforstanderskabet bekjendt om at Forordningen af 13de August 1841 paabyder ved Samlingen af Sogneforstanderskabet i sidste Quartal at foretage et nyt Valg af en Formand, og Sogneforstanderskabet vedtog at Sognepræst Topsøe ogsaa for det paafølgende Aar skulde være Formand i Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat den 26de November 1842.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Mads Laursen, L. Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Ved Samlingen den 4de Januar 1843 var Sogneforstanderskabet samlet og blev bestemt Forsørgelsesplanen for nærværende Aar. Fremdeles blev bestemt at Ligningen for nærværende Aar skulde til Fattigvæsenet for hver Tønde Hartkorn være: i Penge 2 Mk., i Rug

13 Potter, i Byg 18 Potter og i Tørv 7 Snese 10 Stk.

Til nye Almisselemmer optages Christen Christensen 83 Aar, Niels Thomsen (60 Aar) med Familie og Niels Eskildsens Enke (75 Aar) . Fremdeles blev bestemt at for Mette Holm og Else Maria Ritzdatter skulde Udgivterne anføres iblandt de faste Almisselemmer paa Forsørgelsesplanen.-

Angaaende Niels Thomsens Huus blev afgjort at Udbetalingen for dette Huus skulde staae hen i det første Aar med mindre heldige Omstændigheder skulde indtræffe som kunde gjøre det mueligt at udbetale noget derpaa.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat. ut Supra (= dato som ovenfor).

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Mads Laursen, L. Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Forstanderne for Fattig- og Skolevæsenet bliver de samme som forrige Aar ligesom ogsaa Formanden. Til Sundhedspolitiet bleve udnævnte Gaardmændene, medundertegnede Niels Christensen og Laurs Sørensen. Som Kirkeværger bleve ligeledes de samme udnævnte som f.A. og tilbød medundertegnede Skolelærer Pihlkjær sig ligeledes beredvilligt at yde sin hjælp hertil som i forrige Aar.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut Supra.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

SAMLING DEN 16de FEBRUAR 1843.

A. Formanden forelæste Skrivelsen til Stiftamtet af 9de Februar 1843, ligeledes blev Stiftamtets Gjensvar af 14de Februar d.A. communiceret Sogneforstanderskabets Medlemmer. (Begge disse Skrivelser forefindes i Fattigvæsenets Forhandlingsprotocol Fol. 91, 92.) Derefter besluttedes at indgive Skrivelsen af 16de Februar d.A. til Stiftamtet, som blev undertegnet af Sogneforstanderskabets tilstedeværende Medlemmer (denne Skrivelse findes ligeledes i ovennævnte Forhandlingsprotocol Fol: 93).-

Sogneforstanderskabet fastsatte at de faste Almisselemmer skulde møde i det Sogneforstanderskabsmøde, som gaaer foran hver Quartalsuddeling, som skulde være den første Søndag i hvert Quartal, for der at gjøre Regnskab for hvorledes de havde anvendt deres Tid og hvad de i den forløbne Tid havde fortjent.-

B. SKOLEVÆSENET: Ligningen for indeværende Aar bestemtes at være uforandret og af samme Beløb som i forrige Aar.-

a) Til Lærerens Løn 18 Tdr. Byg efter Capitalstaxt	50 Rbd.	4 Mk.	14 Sk
b) Kirkesangerpenge	10 Rbd		
c) for Klokkens Ringning i 1843	5 Rbd.		
d) for at betale Laurs Sørensens Laan for Hegnets Opførelse	25 Rbd		
e) 6 Faune Brænde	30 Rbd.		
f) Underballance for 1842	2 Rbd.	14 Sk.	
g) Til uvisse Udgivter i 1843		<u>19Rbd.</u>	<u>- 04 Sk.</u>
Summa i Penge	142 Rbd.	0 Mk.	0 Sk.

C. KIRKEN.

a) Kirketiendeskatten				41 Rbd. 0 Mk. 12 Sk
b) Til Muurmesteren	15	0	0	
c) Dels til Brød og Viin til Sakramentet og dels som Vederlag for Huusmændenes Tiende paa Fjedet				
5 Tdr. Rug efter Capitalstaxten for 1842. Det bliver at betale for 1842 til Sognepræsten med				26 5 4
a) Materialier til Kirken		15	0	0
b) Kirkelysepenge		3	2	0
c) Kirkesyn for 1843		7	3	0
Summa i Penge	108	5	0	

Regnskabet over Kirkens Indtægter og Udgifter for Aaret 1842 blev forelagt i dette Møde og Regnskabet blev befundet at være rigtigt, saa at Sogneforstanderskabet intet hermed havde at erindre.-

Da Kirkeklokken i Weilbye er revnet og altsaa ubrugelig, blev bestemt at foranførte Udgifter ikke skulde indkræves forinden om 14 Dage, da der først skulde indhentes Underretning fra Randers hvad Omstøbningen skulde koste. I Kjøbenhavn har Klokkestøber Gomst (evt. Gamst) tilmeldt Sogneforstanderskabet, at en Klokke vægtig 1 Skippund 15 Lispund 6 Pund (= 283 kg.) vilde da koste 141Rbd. 3 Mk., saa at for Omstøbningen beregnes 24 Sk. pr. Pund.-

D. ANDRE COMMUNEAFGIVTER i Aaret 1843

a) Til Jordmoderløn		16 Rbd. 0 Mk. 00 Sk.
b) Til Kongetiendeskatten		14 Rbd. 0 Mk. 00 Sk.
c) Præstetiendeskatten		14 Rbd. 0 Mk. 00 Sk.
d) Til Stokkemandspenge og Tinghuusleie	6 Rbd.	3 Mk. 14 Sk.
Summa i Penge		<u>50 Rbd. 3 Mk. 14 Sk.</u>

Til at opkræve Afgivterne til Kirken og det øvrige Communalvæsen bestemtes at paahvile Kirkeværgerne Gaardmændene Poul Kjeldsen og Niels Knudsen.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut Supra.-

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

=====

SAMLING den 9de MARTS, 1843.

Da Kobbersmed Bernbum i Aarhus havde paa antagelige Vilkaar tilbuden sig at lodde den i forrige Samling omtalte revnede Kirkeklokke og Sogneforstanderskabet desuden havde indhentet Underretning fra Randers ligesom tidligere fra Kjøbenhavn, besluttede Sogneforstanderskabet, eftersom Sognemændene ligeledes havde givet deres Samtykke dertil, at bestemme sig til at Kirkeklokken skulde loddet hos ovennævnte Kobbersmed. I denne Anledning skulde en Contract oprettes, ifølge hvilken Kobbersmeden i 10 Aar skulde indestaae for Kirkeklokkens Brugbarhed, saaledes at dersom den i dette Tidsrum revnede atter, han ikke alene skulde lodde den hvergang uden videre Betaling, men ogsaa nedtage og atter opsætte den uden videre Omkostning for Sognet.-

Formanden gjorde Sogneforstanderskabets Medlemmer opmærksom paa at de i Skrivelsen af 14de April 1842 anførte Bankhæftelser, hvilke det var overdraget Hr. Amanuensis Jensen i Aarhus at opsigte paa Sognets Bekostning, nu ogsaa burde gjøres en Begyndelse med, han foreslog derfor om ikke den første, nemlig Bankhæftelsen af Niels Nielsens Eiendom staaende

for Hartkorn Ager og Eng 1 Td. 3 Skp. 0 Fdk. 2 Alb., hvoraf Bankhæftelsens Sjettedeel udgjør 10 Rbd. 0 Mk. 4 5/6 Sk., i det mindste i dette Aar kunde indbetales til Hr. Amanuensis Jensen, saaledes at foruden de i forrige Samling fastsatte 108 Rbd. 5 Mk. 0 Sk. til Kirken, og de ligeledes i forrige Samling 50 Rbd. 3 Mk. 14 Sk. til andre Commune Afgifter fastsatte Summer og ligeledes foruden 30 Rbd. for Kirkeklokkens Lodning, ogsaa burde opføres ovennævnte 10 Rbd. 0 Mk. 4 5/6 Sk. til Indfrielsen af ovenanførte Bankhæftelse. I denne Anledning blev følgende Bestemmelse antagen: at ovennævnte Bankhæftelse til Beløb 10 Rbd. 0 Mk. 4 5/6 Sk. skulde udbetales af Oldermanskassen og de 10 Rbd. 5 Sk. tilstilles Amanuensis Jensen førstkommande 14de Marts 1843 for at han i Sogneforstanderskabets Navn kunde gjøre Indbetalingen i Banken i Kjøbenhavn.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut Supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, Laurs Sørensen, O. Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

(Gjenpart)

Da jeg formedelst Alderdom og dermed følgende Svagelighed ikke er istand til at forrette det Sneekastningsarbeide, som paaligger mig, vover jeg hermed at ansøge det Kongelige Stiftamt i Aarhus om Fritagelse derfor. Min Alder er 67 Aar, hvilket sees af medfølgende Daabsattest, at jeg er Huusmand og kun eier 2½ Album Hartkorn, har jeg anmodet vor Sognefoged herpaa at attestere.

Weilbye den 6te Marts 1843.

Rasmus Nielsen

Huusmand.

Til Det Kongelige Stiftamt.

For Rigtighed af det anførte testeres

Peder Nielsen, Sognefoged.

Herover maa jeg tjenstlig udbede mig Hr. Justitsraad Herredsfoged Seidelins Erklæring behagelig meddelt, med dette og Bilag tilbage.-

Aarhus Stiftamthuus den 14de Marts 1843

Fleischer, const.

Med Hensyn til Rasmus Nielsens Alder anbefales ærbødigst nærværende Andragende.-

Hasle etc. Herredscontoir den 24de Marts 1843.

Seidelin.

Ogsaa Weilbye Sogneforstanderskabs behagelige Erklæring herover udbedes med dettes og Bilags Tilbagesendelse.-

Aarhus Stiftamthuus den 28de Marts 1843.

Fleischer. const.

Saa vel med Hensyn til Supplicantens Alder som med Hensyn til hans Eiendom, bestaaende af ubetydeligt Hartkorn, hvoraf det vilde være ham for byrdefuldt at stille en anden Mand i sit Sted ved Sneekastnings Arbeidet, tillade vi os ligeledes ærbødigst at anbefale nærværende Andragende.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat,
den 2den April 1843.-

Topsøe, Pihlkiær, Niels Christensen, Mads Laursen, Laurs Sørensen, Ove Jacobsen,
Peder Nielsen, J. Jensen.

SAMLING DEN 4de APRIL, 1843.

Formanden underrettede Sogneforstanderskabets Medlemmer, at Examen med 2den eller øverste Klasse var bleven afholdt den 3de og 4de April d.A., efter tidligere Bestemmelse. Ved denne Examen havde Sognepræsten, Sognefoged og Gaardmand Peder Nielsen og Gaardmand Ove Jacobsen, alle af Sogneforstanderskabet, været nærværende.-

Dernæst underrettede Formanden Sogneforstanderskabets Medlemmer om at Væver Christen Danielsen agtede at indgaa Ægteskab med Almissem i Weilby Sidsel Marie Sørensdatter, og at saavel Christen Danielsen som S.M.Sørensdatter ere forsørgelsesberettigede i Weilbye. Medundertegnede Skolelærer Pihlkjær og ligeledes medundertegnede Ove Jacobsen, for hvilke ovennævnte Christen Danielsen i længere Tid havde tjent, erklærede om Christen Danielsen at denne i enhver Henseende havde opfyldt sine Pligter med en særdeles Troskab og Duelighed. Sognepræsten erklærede at med de Oplysninger han havde hentet fra Ministerialbogen indeholdt denne de fordelagtigste Vidnesbyrd om Christen Danielsen, da han henhørte blandt de bedste, som Pastor Arpach i sin Tid havde confirmeret i Weilbye Kirke.- Angaaende S.M.Sørensdatter nævnte Skolelærer Pihlkjær hendes Orden, saa hendes Børn henhørte blandt de venligste og ordentligste Børn, som søge Skolen i Weilbye, og med Hensyn til hendes Forhold i Menigheden erklærede samtlige Sogneforstandere at hun var et flittigt og anstændigt Fruentimmer. Paa Grund heraf gav Sogneforstanderskabet den Erklæring: at Sogneforstanderskabet intet kunde have imod at Christen Danielsen indlod sig i Ægteskab med Almissem Sidsel Marie Sørensdatter, eftersom Sogneforstanderskabet nærrede det bedste Haab om at de begge med fælles Bestræbelser vilde kunde komme ud af det uden i Tiden at falde Fattigvæsenet til Byrde. Ligeledes vedtog Sogneforstanderskabet at der ikke skulde blive af Fattigvæsenet krævet de Udgifter refunderede, som dette har ydet hende imedens hun henhørte blandt dettes faste Almissemlemmer.- Gaardmændene Mads Laursen og Jens Jensen erklærede slutteligen, at S.M.Sørensdatter hos disse havde erklæret, at hun fra nærværende Quartals Begyndelse ikke mere ønskede at erholde nogensomhelst Understøttelse fra Fattigvæsenet.-

Da Almissem Kirsten Willumsdatter i Marts Maaned dette Aar er afgaaen ved Døden og Almissem Sidsel M. Sørensdatter, som ovenfor anført, udtræder af de Almissemlemmers Tal som nyde Forsørgelse af Fattigvæsenet, bestemtes at deres tidligere nydte Pengeunderstøttelse skulde tilflyde Fattigkassen som Indtægt, hvorimod de dem ligeledes tilstaaede Understøttelser i Rug, Byg og Ting skulde opbevares indtil fjerde Quartalsmøde, hvorpaa det vilde blive bestemt, hvad Bestemmelse hermed skulde tages.-Ved Kirsten Willumsdatters Død blev afholdt en Auction hvorved hendes Efterladenskaber blev solgt til Indtægt for Fattigkassen, som har besørget hendes Begravelse. Fattigforstanderne M. Laursen og Jens Jensen tilbageholdt ved denne Auction en Olmerdugsoverdyne, som var god samt en gammel Hovedpude, som altsaa ikke blev solgt ved Auctionen. Sogneforstanderskabet tog den Bestemmelse at Overdynen skulde gives Almissem Kirsten Andersdatter og at Hovedpuden samt et Dynevaar, som ogsaa blev tilbageholdt skulde skjænkes til Almissem Christen Næl.- Foruden den i Samlingen den 9de Marts d.A. bestemte bankhæftelse, som skulde indbetales, og hvorfor Pengene tilstilles Amanuensis Jensen, blev endeligen ogsaa bestemt at Bankhæftelsen af Skoleloden hvoraf Sjettedelen er Ti Rigsbankdaler Sedler ligeledes skulde indbetales til Amanuensis Jensen den 8de Mai dette Aar og disse Penge at udredes af Oldermanskassen.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat ut Supra.(= dato som ovenfor).

Topsøe, Pihlkiær, M. Laursen, L. Sørensen, O. Jacobsen,
P. Nielsen, Jens Jensen.

Efter hvad undertegnede Sogneforstanderskab skal have bragt i Erfaring, skal en vis Skomager Christen Philipsen, der for Tiden boer paa Casted Mark, af de til Weilbye hørende Jorder paa Egaa Fjed have kjøbt sig en Parcel, hvor han skal have isinde at bosætte sig og at drive Kroehold.- Hvor fordærvelige slige Kroer ere for det almindelige behøver vi næppe at omtale, da det upaatvivlelig maa være det ærede Forstanderskab fuldkommen bekjendt, men naar der derfor med Hensyn til det personlige er saameget at udsætte som hos Chr. Philipsen, da tror vi at der er al grund til at forebygge et i og for sig saa høist skadeligt Etablissement.-

Christen Philipsen er som bekjendt en meget fordægtig Person, der ikke alene har været straffet for criminelle Lovovertrædelser, men ogsaa har været indviklet i flere Justitssager.-

Vi tør derfor forhaabe at det ærede Forstanderskab af al magt vil søge at afværge et Project, som det er saare let at forudse vil drage uberegnelige Følger efter sig for den hele Omegn.

I Forstanderskabet for Hjortshøi og Egaae Sogne, den 31te Marts, 1843.-

Secher. p.t. Formand.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.-

Vi have ikke villet besvære Sorneforstanderskabets meget ærede Skrivelse af 31te Marts d.A. forinden den i Skrivelsen omhandlede Person Christen Philipsen havde meldt sin Tilgang til Pastoratet for undertegnede Sognepræst. Det var derfor Sognepræsten meget kjært iforveien at have modtagen Sogneforstanderskabets ovennævnte Skrivelse, da der derved kunde blive Anledning til at forelægge Chr. Philipsen det Spørgsmaal, hvoraf han vilde ernære sig. For Sognepræsten erklærede han, at han var dygtig i Skomagerprofessionen og heraf alene vilde ernære sig. Da formedels Undertegnede Sognepræst sagde til Philipsen at Rygtet gik at han vilde drive Kroehold, erklærede han, at nogle rigtignok havde tilraadet ham dette, men at han havde opgivet dette. Sognepræsten erindrede ham at holde sig efterrettelig heri, da han ikke kunde forvente at Weilbye Sogneforstanderskab vilde anbefale ham heri til Øvrigheden og at hemmeligt Kroehold vilde bevirke at han blev dragen til Ansvar herfor. Det ærede Sogneforstanderskab kan saaledes aldeles stole paa al Bistand fra vor side og at der skal blive al Hindring lagt i Veien for Philipsen dersom han vil, uagtet Sognepræstens Advarsler, alligevel søger at oprette en Kro i det Huus, han nu opfører ved Egaabroe. Dog maa vi i denne Anledning bede det ærede Sogneforstanderskab at slutte sig til os og anmode vi derfor om, at dersom noget ulovligt Skridt af Philipsen skulde blive bemærket af Hjortzhøis og Egaas ærede Sogneforstandere, da at underrette os snarest muligt herom og skulde vi da foranstalte det fornødne i denne Henseende.- Det er slutteligen maasken ikke overflødigt at underrette Sogneforstanderskabet om at dets ærede Skrivelse af 31te Marts, d.A. kun er bleven læst af undertegnede og ikke skal komme til nogen Andres Kundskab ligesom enhver Meddelelse i denne Anledning fra Hjortzhøi og Egaas Sogneforstanderskab skal blive behandlet paa samme maade med lignende Forsigtighed.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat

den 14de April, 1843.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, M. Laursen,
L. Sørensen, Peder Nielsen, Jens Jensen, Ove Jacobsen.

Til Sogneforstanderskabet for Hjortzhøjs Pastorat.

Foraar Examen blev afholdt med øverste Classe den 3die og 4de April d.A., ligesom med underste Classe den 28de April d.A. Iøvrigt Henvises til Skolecommissionens Forhandlingsprotocol.

Weilbye den 28d April, 1843.

Paa Sogneforstanderskabets Vegne - Topsøe.

SAMLING DEN 28de APRIL, 1843.

Med Hensyn til Fattigvæsenet har Indsiddet Niels Andersen andraget for medundertegnede Mads Laursen, hvori han begjærede Hjælp til Huusleilighed, eftersom han ingen Bolig kunde erholde til 1ste Mai førstkommende. I denne Anledning besluttede Sogneforstanderskabet at overlade bemeldte Niels Andersen indtil videre den ved afdøde Almissemlem Inger Christensdatter nu ledige Leilighed i Fattighuset, og dersom Niels Andersen ikke vilde modtage denne sidstnævnte Leilighed i Fattighuset, da burde han ikke mota (modtage) nogen anden eller videre Understøttelse eftersom N. Andersen saavel er en Mand i sin kraftfuldste Alder som baade han og hans Hustru begge kunde arbeide og dermed fortjene sig Underhold, dersom deres Villie svarede til deres gode evner.-

Pleiemoderen til Niels Holms Barn havde ligeledes andraget for medundertegnede Mads Laursen, at Barnet trængte til de nødvendige Klæder. I Anledning heraf besluttede Sogneforstanderskabet at overdrage denne Sag til Fattigforstanderne Mads Laursen og Jens Jensen dels at undersøge om ovennævnte N. Holms Pleiemoders Andragende virkeligen forholdt sig saaledes og dersom Trangen til Klæder for Barnet befandt sig saaledes som Pleimoderens Udsagn, da at foranstalte at denne Trang blev afhjulpen.-

Med Hensyn til Kirken, da tilhører denne en Have, beliggende paa Kirkegaarden ved Indgangen imod den nordøstlige Side. Denne Have er nu atter ledig ved Niels Pedersens Enkes dødelige Afgang, og hermed tages følgende Bestemmelse, at Haven kunde bortleies til en paalidelig Mand indtil videre, men at Leieren øieblikkeligen skulde aftræde denne, dersom nogen Anke herom fra Øvrigheden indkom ligesom ogsaa hans Ret dertil ophørte, dersom han gjorde Misbrug af denne, og Kirkegaarden skulde lide nogensomhelst Skade eller Ulempe ved Havens Bortleie. Denne Sag overdrages Kirkeværgerne medundertegnede Niels Christensen og Laurs Sørensen at afgjøre paa den hensigtsmæssigste Maade.-

I Samlingen den 16de Juli f.A. blev bestemt at søge Restanterne for Huusleien og Græsningspenge for Forligelsescommissionen, med Hensyn til den resterende Huusleie af Huusmand Niels Glarmester, saa skjønnede Sogneforstanderskabet det billige (= rimelige) i at eftergive N. Glarmester denne Huusleie og lade ham sidde uden at erlægge nogen leie indtil sin Dødsdag, eftersom N. Glarmester selv har bygget Huuset for egne Penge paa en Jord, som tilhører Sognet, og Huset ved hans Død tilfalder Sognet som Eiendom. Med Hensyn til de resterende Græsningspenge, da blev bestemt at Rasmus Larsen, Smed i Weilbye, skulde søges for Forligelsescommissionen, eftersom han alene resterer med disse Græsningspenge.-

Angaaende Skolehegnets vanlige Vedligeholdelse, har Graver Rasmus Beckmann fra Mundelstrup paataget sig dette Arbeide imod en aarlig Godtgjørelse af 3 Rbd. Sedler.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Datum ut Supra.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen,

P. Nielsen, Jens Jensen.

Den 14de Maj 1843 blev følgende Bankhæftelser betalte til Amanuensis Jensen i Aarhus, nemlig:

a) Bankhæftelsen af Niels Nielsens Eiendom, hvor af Sjettedelen udgjorde

10 Rbd. o Mk. 4 Sk.

b) Bankhæftelsen af Skolelodden, hvoraf Sjettedelen

10 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.

tilsammen 20 Rbd. 0 Mk. ~~5 Sk.~~

(4)

regnefejl(4 Sk)

Aarhus Dat. ut Supra.

Paa Sogneforstanderskabets Vegne. / Topsøe.

SAMLING DEN 24de MAI, 1843.

Med Hensyn til Fattigvæsenet androg medundertegnede Pihlkjær, at Huusmand Niels Johansens Enke, Dorthe Jacobsdatter, som boer frit i et af Gaardmand Niels Bomholdts Huse, har hidtil erholdt Understøttelse, af hendes Pleiesøn Ungkarl Anders Petersen Graver (?), men at denne sidstnævnte nu ikke længere seer sig istand til at yde hende den nødvendige Pleie og Understøttelse, og derfor har nu Anders Petersen ved Pihlkjær andraget om at Fattigvæsenet vilde overtage sig hendes Pleie. I denne Anledning har Sogneforstanderskabet accorderet med Huusmand Niels Fagels Hustru, Mette Holm, om at denne indtil videre skal besørge Dorthe Jacobsdatters Pleie imod en Godtgjørelse af Fattigvæsenet af 1 Skp. Rug og 1 Skp. Byg hver Quartal, og i det Tilfælde at Sidstnævnte skulde blive sengeliggende, da skulde Mette Holm erholde et passende Tillæg, dog forbeholder Sogneforstanderskabet sig denne Godtgjørelse refunderet i hendes Stervboe(=dødsbo), naar hun engang ved Døden afgaar.-

Angaaende Veivæsenet da blev nedenauførte Plan af 24de Mai 1843 antaget af Sogneforstanderskabet.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Aarhus den 24de Mai 1843.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen,

Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

PLAN

hvorefter de til Weilbye Pastorat hørende Biveie istandsættes og vedligeholdes ifølge vedtagen Bestemmelse i Sogneforstanderskabets Møde Dt. 24de Mai d.A.

1. Alle Pastoratets Biveie (Mølle-, Mose- og Skovvei) sættes inden Medio Juni dette Aar i saadan Stand med Fyldning og Grøfterensning som hidtil har været anset for antagelig (= tilfredsstillende).

2. Naar det er skeet foretages en ny og forandret Inndeling af de nævnte Veie saaledes, at alle Veipligtige faar hver to Stykker paa hver af Veiene i Forhold til deres Hartkorn. Som Følge heraf ophører den hidtil gjeldende Forpligtelse for de, Skovveiene tilstødende, Lodseiere alene at vedligeholde disse Veie, hvorfor antages som gjeldende Regel for alle Biveiene: at de Lodseiere, der benytte disse som Markveie, tildeles et, forholdsvis længere Stykke paa disse,

end andre af lige Hartkorn.-

3. Derefter grundforbedres hvert Aar en af disse Veie ved Indgrøvtning heelt igjennem, Plovning, Fyldning med Gruus, Jord og Steen efter Omstændighederne og Steenkister paa de fornødne Steder. Saasart den nye Inddeling af Veiene er skeet paabegyndes Grundforbedring med Mølleveien fra Skeibyskjeld indtil den saakaldte Langengesvei, hvilket Arbeide maa være færdig inden Juni Maanedes Udgang d.A. Enhver Veipligtig istandsætter sit Stykke saaledes at det kan antages ved det af Sogneforstanderskabet i Begyndelsen af Juli maaned d.A. foretagende Syn. Steenkisterne lægges paa Pastoratets fælleds Bekostning.-

4. De Steder paa Byens Gader, som skjønnes at trænge til Forbedring, bliver at istandsætte af Vedkommende Eier inden medio Juni førstkommende, saaledes at de kunne antages med det i samme Maaned foretagende Syn.

5. Hvert Aar inden medio Juni foretager Sogneforstanderskabet Syn over alle Pastoratets Biveie og Byens Gader, og de, som da befindes at have viist Uefterrettelighed, enten ihenseende til Veiarbeidets Paabegyndelse og Fortsættelse eller til dets Udførelse, blive at ansee med en Mulct af 24 Sk. Tegn til Sognets Oldermanskasse, hvilken Mulct gjentages saa ofte Vedkommende ikke, efter nyt Paalæg og inden den givne Tidsfrist, opfylde deres Pligt.

6. Naar Nogen, der benytter een af ovenmeldte Biveie som Markvei, finder det nødvendigt at nedskyde Diget i Grøften til Overkjørsel, da er samme pligtig at lade det opføre igjen, hvis Vandløbet om Sommeren derved maatte hindres og under alle Omstændigheder hvert Aar, naar Høsten er tilende.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Aarhus d. 24. Maj 1843.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

I den under No. 2 anførte Bestemmelse: at de Lodseiere, der benytte Biveiene som Markvei, tildeles et forholdsvis længere Stykke paa disse end Andre af lige Hartkorn, kan Undertegnede ikke være enig med de øvrige Medlemmer af Sogneforstanderskabet, jeg formener derimod, at ligesom de Lodseiere, der benytte de større Veie som Markvei ikke derfor ere tillagte større Veistykker paa disse end andre, som ikke benytte dem som saadanne, saaledes kunde man ogsaa ved de mindre Biveie følge den samme Regel.

I alle de øvrige Poster er jeg derimod enig med de andre medlemmer af Sogneforstanderskabet.

Ove Jacobsen.

I det jeg hermed tillader mig at fremsende Deres Velbaarenhed vedlagte Plan, hvorefter de til Weilbye Pastorat henhørende Biveie bør istandsættes og i Fremtiden vedligeholdes, undlader jeg ikke at gjøre Hr. Justitsraad opmærksom paa, at nærværende Plan er bleven forelagt Sognets Beboere i et almindeligt Møde og at denne Plan har funden de Tilstædeværendes Bifald. Som Deres Velbaarenhed behageligt vil erfare har Gaardmand og Sogneforstander Ove Jacobsen givet en nogen afvigende Erklæring angaaende een Post. Slutteligen tillader jeg mig at anbefale Planen i Almindelighed til Hr. Justitsraads Overveielse om der kunde være noget at erindre ved nærværende Plan og i ethvert Tilfælde udbeder Sogneforstanderskabet sig Deres Velbaarenheds gunstige Medvirkning i det Tilfælde at Planens Udøvelse skulde møde Uvillie og Hindring af de Veipligtige.

Aarhus, dt. 25de. Mai, 1843.

Ærbødigst / Topsøe / Formand.

Velbaarne

Hr. Justitsraad

Dr. jur. Seidelin

Herredsfoged i Hasle m.fl. Herreder.

I April Maaned f. A. modtog jeg paa et Aar til Forsørgelse til 1ste Mai d.A. Barnet Maren Nielsdatter af Huusmand Rasmus Pedersen Land i Weilbye der er Fader til bemeldte Barns Moder Mette Rasmusdatter. Til 1ste Mai dette Aar skulde altsaa Barnet igjen have været modtaget tilbage af Rasmus Land, men da han ikke vil modtage Barnet, der kun er 1½ Aar gammel og Moderen i høi Grad fattig opholder sig paa Gammel-Estrup Gods flere Mile herfra, nødsages jeg til at anmode Deres Velærværdighed som Formand i Fattigvæsens Sager om, at overtage Barnet til interimistisk Forsørgelse under Fattigvæsenet i Weilbye Sogn der forresten jo kan blive refunderet sine Udgivter af vedkommende Fattigvæsen hvorunder Barnet er forsørgelsesberettiget for saavidt dette maatte være et andet end Weilbye Sogn.

Denne Anmodning staar til Deres Velærværdighed i henhold til Bestemmelserne i Regler af 5te Juli 1803 (o5?) § 15.

Weilbye, d. 1ste Juni, 1843.

Ærbødigst

Mette Pedersdatter, gift med Huusmand Rasmus Jensen Thunø i Weilbye.

m.f.P. (= med ført pen).

Velærværdige Hr. Pastor Topsøe.

I Anledning af medfølgende Skrivelser til undertegnede Sognepræst maae det være Sogneforstanderskabet tilladt at ledsage disse med følgende Oplysninger. Den 14de Mai d. A. ankom Huusmand Rasmus Jensen Thunøe med Familie til Weilbye fra Trige medhavende - efter hans Sigende - et Pigebarn, som er født i Weilbye d. 19. November 1841 og som i Daaben erholdt Navnet Maren Pedersen. Barnets Forældre ere ugift Fruentimmer Mette Rasmusdatter Land, en Datter af den i Weilbye boende Huusmand Rasmus Pedersen Land, og som Barnefader angaves at være Ungkarl Niels Christian Pedersen, tjenende i Harlev Mølle. Da Barnets Moder først ankom til Weilbye Pastorat d. 10de. November 1841 blev Præst Ramsing i Harlev, ifølge Placaten (= loven) 15de. Mai 1839 § 2, tilstillet de fornødne Anmeldelser i denne Henseende. Den 7de. Mai 1842 forlod Moderen til Barnet, Mette Rasmusdatter, atter Weilbye Pastorat og tog Tjeneste paa Marsillisborg hos daværende Meieriforpagter Behrens. Siden den Tid har hun ikke været i Weilbye og følgelig indeholder Ministerialbogen ikke flere Oplysninger i denne Henseende. Med Hensyn til Mette Rasmusdatter Lands Fødested, da angiver Ministerialbogen for Aaret 1825 Fol. 226 No. 123, at hun er født i Gjeding, Aarslev Pastorat, Hasle Herred, hun er vel flere Gange kommen til Weilbye, men ingenlunde havt der noget saa stadigt Ophold, at hun der kunde erhverve sig Forsørgelsesret.

Ifølge det foranførte tillader vi os at anmode Deres Høivelbaarenhed om gunstigst igjennem vedkommende Herredsfogeder at foranstalte oplyst hvor det omhandlede Barns Moder, Mette Rasmusdatter Land er forsørgelsesberettiget eftersom et uægte Barn, ifølge Placaten 14de December 1810 § 13 bør følge Moderen, ligesom naar Forsørgelsesstedet er funden vi da maae indsende vor Regning over de Udgivter Fattigkassen i Weilbye midlertidigen maa udrede i denne Anledning. Det bemærkes slutteligen at Mette Rasmusdatter Land saavel ved sin Tilgang som ved sin Afgang fra Weilbye var forsynet med Skudsmaalsbog.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, den 4de Juni, 1843.

Topsøe, Pihlkjær, M. Laursen, N. Christensen, L. Sørensen.

Høivelbaarne Hr. Stiftamtmand og Herredsfoged Graah

Ridder af Dannebrogen.

SAMLING D. 4. JUNI 1843.

Ved Samlingen den 4de Juni 1843 blev bestemt, Fattigvæsenet indestaaer Rasmus Jensen Thurøe for den samme Betaling, som han hidtil har erholdt af Moderen til det i næstforrige Skrivelse omtalte Barn, nemlig 20 Rbd. Aarligen, regnet fra den 14de Mai d. A., som var den Dag da bemeldte Rs. Jensen Thurøe ankom til Sognet, indtil det bliver afgjort, hvor Moderen er forsørgelsesberettiget.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat den 4de Juni, 1843.

Thopsøe, Pihlkiær, M. Laursen, N. Christensen, L. Sørensen, O. Jacobsen, P. Nielsen.

Denne ovenfor anførte Bestemmelse indgaaer Rasmus Jensen Thurøe.

m.f.P. (= med ført pen)

Det Kongelige Amthuis i Randers har under 20de. dennes tilskrevet mig saaledes.

“Ved at remittere Bilagene til Stiftamtets Skrivelse af 9de dennes, betræffende optagelsen af et Forhør over Mette Rasmusdatter Land, skulde jeg, ved at lade Skrivelse fra Justitsraad Herredsfoged Reiersen medfølge, tjenstskyldigt henstille, at den deri forlangte Oplysning maatte foranstaltes tilveiebragt og mig meddelt med Bilagene tilbage”.

I Anledning heraf maae jeg som Sogneforstanderskabet anmodet om at tilveiebringe, og med Bilagenes Tilbagesendelse at meddele mig Oplysning om i hvilket Sogn eller Bye paa Estrup-Gods Fruentimmeret Mette Rasmusdatter Land opholder sig.

Aarhus Stiftamthuis den 23de. Juni 1843. / Graah.

Til Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

Amtet har ved Skrivelse af Gaars dato paalagt mig at optage Forhør over Fruentimmeret Mette Rasmusdatter Land, der er opgivet at skulde opholde sig paa Estrup Gods til Oplysning om bemeldte Fruentimmers Forsørgelsessted, men da Estrup Gods udgjør over 1200 Tdr. Hartkorn, beliggende i 9 Sogne, vil det være høist vanskeligt at finde hende efter denne Angivelse og da det formodes at hendes Fader, som det er opgivet, (denne sidste indskudte sætning er streget over i protokollen) boer i Weilby ved Aarhus eller de Folk, hos hvem Barnet hidtil har været, maae kunde give en nøiere Forklaring om benævnte Fruentimmer Mette Rasmusdatter Lands nærværende Opholdssted, saa tillader jeg mig ærbødigst at anmode om, forinden videre efter Amtets Paalæg foretages, at der maa søges erhvervet Oplysning om, i hvilket Sogn eller Bye afmeldte (ulæseligt ord) Mette Rasmusdatter for Tiden opholder sig.

Randers, d. 17de. Juni 1843 / Reiersen.

Til Det Kongelige Amthuis
i Randers.

I Anledning af de fra Randers Amt begjærede Oplysninger betræffende ugift Fruentimmer Mette Rasmusdatter Lands Opholdssted paa Estrup Gods, tillader jeg mig at meddele at bemeldte Mette Rasmusdatter Land, da nærværende Sag blev indgivet af

Sogneforstanderskabet i Weilbye, dengang opholdt sig paa selve Hovedgaarden Gammel Estrup og da havde Tjeneste hos Meieriforpagter Behrends sammesteds. Tillige har bemeldte Mette Rasmusdatter Lands Fader forklaret for Sogneforstanderskabet at hun selv, dersom hun ikke længere var i ovennævnte (ordet utydeligt/plet) Condition, i dette Tilfælde vilde flytte til Auning Sogn paa Estrup Gods.-

Bilagene følger hermed tilbage.-

Aarhus d. 2den Juli 1843

Ærbødigst Topsøe

Høivelbaarne Hr. Kammerherre
Stiftamtmand og Ridder Graah.

SAMLING DEN 11te. JULI 1843.

I Anledning af en allerunderdanigst Ansøgning Fra Huusmand Christen Carl i Egaa Sogn om at erholde Tilladelse og Privilegium til Krohold hvorover Sogneforstanderskabet var anmodet om at afgive Erklæring ledsagende Ansøgningen med følgende Erklæring:

“ Da det Sted, hvor Huusmand Christian Carl af Egaa attraaer at etablere Krohold er, som af ham opgivet, saa nærbeliggende baade Aarhus og den Kongelige privilegerede Kroe, Løgten kaldet, saa er undertegnede Sogneforstanderskab aldeles overbevist om, at et saadant Etablissement ikke i fjerneste Henseende kan ansees for at være af Nødvendighed, hverken for de Veifarende eller for Omegnens Beboere, hvorimod Sogneforstanderskabet formener at det vil ganske være i disses Interesse, dersom Supplicanten i medfølgende allerunderdanigste Ansøgning ikke erholder den attraaede Bevilling, eftersom det er en temmelig anerkjent Sandhed, at Kroehold i Almindelighed ofte har en fordærvende Indvirkning paa den Egns Beboere, blant hvilke et Saadant existerer og at det derfor netop ere saadanne Etablissementer, der have meest Krav paa at modarbeides. Med denne Anskuelse af Sagen er det en selvfølge, at Sogneforstanderskabet aldeles ikke kan anbefale bemeldte Christian Carls allerunderdanigste Andragende “. -

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, d. 11te. Juli 1843.

Tosøe, Pihlkjær, N. Christensen, L. Sørensen, M.Laursen

O. Jacobsen, P. Nielsen, J. Jensen.

Da nedenauførte Almissemlemmer formedelst Omstreifen og Betlerie vare optagne i Ebeltoft, blev Sogneforstanderskabet i Weilbye Pastorat tilsendt følgende Skrivelse fra Herredsfogeden sammesteds.

“Hermed oversendes Christen Pedersen og Birthe Rasmusdatter, der have udstaaet en dem ved disse Herreders Politiretsdom af 28de f. M. idømt Straf 4 Dages Fængsel paa Vand og Brød hver for Omstreifen og Betlerie og om hvem det under Sagen er oplyst, at det var Fattiglemmer under Weilbye Sogn ved Aarhus”.

Sønder Mols Herreders Contoir i Ebeltoft
den 11te August 1843. / Stephensen.

Stiftamtet har under 23de f.m. tilskrevet mig saaledes : I Henhold til Fd. (=forordning) 29de Sept. 1841 § 28 maa jeg have Deres Velbaarenhed anmodet om efter foregaaende Conference med vedkommende Sogneforstanderskaber, behageligen snarest muligt til Stiftamtet at indkomme med Forslag til et Regulativ for de Veie i Deres Jurisdiction, der bliver at henregne til Biveienes Klasse og som saadanne der bør være undergivet Tilsyn fra det Offentliges Side, affattet i Overensstemmelse med det vedlagte af Amdtsraadet vedtagne Schema (skema), og maa jeg i denne Anledning, til Efterretning med Forslagets Affattelse, ikke lade uanmodet, at behørigt Hensyn bliver at tage til at bringe de hinanden tilgrænsende Sognes vigtigere Veie, som føre ud over Sognenes Grænser i en consequent Forbindelse, samt at saadanne Veie som ikkun danner Communicationslinier, mellem enkelte Steder og mindre Byer, saavel som Biveie af Eng- og Tørv- Veie eller deslige formentligen ikke kunne antages at være det Offentliges Control undergivet eller komme under almindelig Inddeling.-

Ved Hermed tjenstligt at communicere Sogneforstanderskabet dette og Bilag, udbedes Betænkning og Forslag behageligen meddelt overensstemmende hermed.

Hasle etc. Herredscontoir d. 21de Juli 1843 /Seidelin.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

FORSLAG:

Schema i Overensstemmelse med Fr. 29de Sept. 1841 §28 til Regulativ for Biveiene i N.N. Sogn.

(her følger så i forhandlingsprotokollen et eksempel på hvordan et skema skal se ud og udfyldes, men det fremgår af protokollens efterfølgende tekst, at sfsk. ikke har brug for at sende et sådant, hvorfor det ikke er medtaget her.)

I henhold til Deres Velbaarenheds Skrivelse af 21 de Juli d.a. angaaende Forslag til Regulativ for Biveiene, tillader vi at bemærke, at da ingen af dette Sogns Biveie er undergivet Tilsyn fra det offentliges Side, saa vil det forlangte Forslag ikke herfra være at afgive.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat den 28de August 1843.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, N. Christensen, L. Sørensen,

Peder Nielsen, O. Jacobsen, J. Jensen.

Welbaarne

Hr. Justitsraad Dr. Jur. Herredsfoged Seidelin i Aarhus.

Under 8de Sept. 1843 modtog Sfsk. en Skrivelse fra Justitsraad Herredsfoged Seidelin med Anmodning om at gjøre tvende vedlagte Pjecer betræffende den ulovlige Brændeviinsbrænderie i Jylland bekjendte blandt Menigheden. Disse Smaaskrifter ere derpaa uddelte og Skrivelsen bekjendtgjort.

Paa Sogneforstanderskabets Andragende til Stiftamtet af Dato 4de Juni 1843 modtages Resolution dat: 8de September 1843, hvorefter den omhandlede Person Mette Rasmusdatter

Land er anseet forsørgelsesberettiget i Aarslev Pastorat og hendes uægte barn sammesteds at anbringes til Forsørgelse.

Resolutionen findes i Fattigvæsenets Forhandlingsprotokol fol: 97.

SAMLING den 20de SEPTEMBER 1843

Fra Fattigvæsenets Side var følgende Spørgsmaal til Afgørelse indkommet til Formanden, nemlig:

- 1) om der skal skee nogen Forandring med Quartalsuddelingen?
- 2) om Pigebarnet Else Marie Ritz skal forblive hos sine nuværende Pleieforældre eller hensættes til nogen andre, og hvem da?
- 3) om Fattigvæsenet skal paatage sig den alderstegne, affældige og svage Dorthe Jacobsdatter (see Forhandlingen under 24de Mai d.a.) og hvorledes denne Forsørgelse da skal være ?
- 4) og hvad Bestemmelse, der skal tages med det ikke ubetydelige Overskud af Korn, der er bleven tilovers ved Afgang og Dødsfald iblandt Almisselemmerne?

Herpaa blev følgende Bestemmelser vedtagen:

ad 1

Almisseuddelingen ved sidste Quartal bliver uforandret efter Forsørgelsesplanen.

ad 2

Angaaende Sagen Elle Marie Ritz's vedkommende da blev det overdraget til Fattigforstanderne M. Laursen og J. Jensen at afgjøre denne Sag paa bedste Maade, enten ved at accordere Barnet bort imod at forsyne det med Kost og Klæder eller og alene med Kost.

ad 3.

Dorthe Jacobsdatter tilstaaes her næstfølgende sidste Quartal en Understøttelse af 2 Rbdl. til Lys og andre Nødvendigheder, da Huusmand Niels Fagels Hustru Mette Holm (fol. 21) har frasagt sig at sørge for Dorthe Jacobsdatters Pleie, blev denne Sag ligeledes overdraget til Fattigforstanderne at afgjøre paa bedste Maade.

ad 4.

Det Overskud af Korn (Rug og Byg) der vil finde Sted efter at Quartalsuddelingen er foregaaet, har medundertegnede Mads Laursen tilbuden sig at opbevare.

Den Kone, hos hvem Thomas Holm er i Pleie og Nattelogi tilstaaes for det følgende Halvaar (fra November til lste Mai) 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg.

Fra Sognefogeden var indkommen følgende Andragende, hvorpaa Sogneforstanderskabet kunde tage Bestemmelse:

“Da jeg Undertegnede har isinde at have min Mark indhegnet, anmoder jeg hermed Deres velærværdighed om som Formand i Sogneforstanderskabet i Weilbye, at der i Mødet, som er bestemt hos Dem i Morgen, maatte blive taget under Overveielse, hvor bred den Vei skal være, der gaaer som Kratvei paa den søndre Side af min Mark. Det er derfor mit Ønske, at Veien engang sidst i næste Uge maatte blive afsat med den Bonde, der for samme bliver bestemt paa den Strækning for Johan Christensens Skovskifte ved Søren Andersens og omkring ved Krattet til Leerbek”.

Weilbye, den 19de Sept. 1842
Ærbødigst Peder Nielsen.

S.T.

Velærværdige Høilærde
Hr. Pastor Topsøe i Aarhus.

Herpaa blev vedtagen, at Sogneforstanderskabet vil være Peder Nielsen behjælpelig i at enes med de tilstødende Grundeiere om at udfinde Skjellet langs med Krattet. Derimod kunde Sogneforstanderskabet ikke afgjøre Veiens Bredde, men Sognefogeden Peder Nielsen maatte herom erhverve Herredsfogeden, Justitsraad Seidelins Erklæring og Omdømme herom.

Skolevæsenet angaaende, da anmeldte Skolepatronen Peder Nielsen, at Smeden Frantz Liisberg i Aarhus resterer med sit Bidrag til Skolekassen for indeværende Aar, i denne Anledning vedtog Sogneforstanderskabet at disse Restancer skulde beroe indtil 1ste November d. A., men naar denne Tid forgik uden Betalings Erlæggelse, da skulde Skolepatronen herom tilmelde Sogneforstanderskabet dette, for at Forstanderskabet skulde forfatte og indsende til Stiftamtet Restanceliste over Frantz Liisberg.

Paa Skolebygningen i Weilbye ere 4 Fag paa Taget, som trænge til Tækning, i denne Anledning bestemtes at disse 4 Fag skulde tættes snarest muligt.-

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen
L. Sørensen, O. Jacobsen, Peder Nielsen.

Ved at remittere Bilagene til de indsendte Skole- og Fattigregnskaber for Weilbye Pastorat fra 1842 undlader vi ikke at melde, at der ved Skoleregnskabet intet er fundet at erindre og ved Fattigregnskabet ikkun bemærket, at Kostdagene ikke pleie at opføres i Regnskabet med Pengeværdi samt at Tantepengene til Opfostringshuuset og Døvsstummeinstituttet ere Fattigvæsenet uvedkommende, iøvrigt megen Orden og Nøiagtighed befundet i Regnskaberne.

Paa Aarhus Amtsraads Vegne, den 14de Sept. 1843

Magnussen. Langballe.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

Stiftamtet har under 12te. dennes tilskrevet mig saaledes:

“Det Kongelige Rentekammer har under 25de Juli d. A. tilskrevet Amtsraadet for Aarhus Amt saaledes: Efter at have allerunderdanigst foredraget Hans Majestæt det fra den sidst afholdte Forsamling af Provindsialstænderne for Østifterne indkomne Andragende, betræffende Foranstaltninger til Forbedring i Huusmandsstandens og i den hele Arbejderklasses Kaar paa Landet i Danmark, skulle Rentekammeret, ifølge den samme ved allerhøieste Resolution af 5te dennes meddelte allernaadigste Bemyndigelse, tjenstligen have Amtsraadet anmodet om, at meddele Kollegiet Underretning om Huusmandsstandens og den hele Arbejderclasses Vilkaar i Aarhus Amt, om de Byrder, der maatte trykke samme, og den maade, der maatte kunne bringes i Forslag til at forbedre deres Kaar”.

“I foranstaaende Anledning skulde jeg paa Amtsraadets Vegne have Deres Velbaarenhed anmodet om, efter forud indhentet Oplysning og Betænkning fra samtlige Sogneforstanderskaber i Deres Jurisdiktion, at meddele mig Deres Yttringer, hvormed de specielle Betænkninger fra Sogneforstanderskaberne bedes fremsendt”.

Ved at communicere Sogneforstanderskabet foranførte skulde jeg hermed tjenstligen udbede

mig meddelt oplysning og Betænkning over den omskrevne Sag.

Hasle m. fl. Herredscontoire den 18de Sept. 1843 / Kolby. const.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat (see Fol.29).

-----

1. Tilsendt Sogneforstanderskabet Circulaire fra det Kongelige danske Cancellie dat. 23de Aug. 1843 om Medvirkning til at hæmme ulovlig Handel og Omløben med Varer uagtet der i Placaten af 27. II. 1839 er givet yderligere Bestemmelser, sigtende til at hæmme denne Bissekramhandel. Sogneforstanderskabet opfordres ved ovennævnte Circulaire til at yde Politiet kraftig Bistand.

2. Tilsendt ligeledes Sogneforstanderskabet Circulaire fra det Kongl. Danske Cancellie dat. 26de. August 1843 angaaende de saakaldte Ungdomsgilder eller Sammenkomster af Sognets Ungdom, som have Sang, Dands, Kortspild, Skiveskydning o. dsl. til Formaal og hvortil Adgangen staar aaben for Betaling. I dette Circulaire opfordres Sogneforstanderskabet at medvirke at bidrage til at forebygge Uordener, ligesom Tilladelse til disse Forlystelser først meddeles af Poliitøvrigheden, hvilken skriftlige Tilladelse dernæst ikke alene maa forevises for Sognefogeden, men ogsaa for Sogneforstanderskabets Formand. Slutteligen bemærkesat Sogneforstanderskabet bør lade ved Enkelte af deres Midte controllere disse Sammenkomster i medfør af Communalanordningen 13de August 1841 § 20.

3. Tilsendt Sogneforstanderskabet endligen Cancellie Circulaire af 1. August 1843, hvori Sogneforstanderskaberne opfordres til at medvirke til, at den ulovlige Brændeviinsbrænden paa Landet omsider aldeles bliver hæmmet. De 3 trykkede Circulairer til disse Extracter bliver tilsendte Sogneforstanderskabets Medlemmer til Gjennemlæsning og Paategning den 23de September 1843 ved

Topsøe.

Ifølge Skrivelse fra Justitsraad og Toldinspecteur Schumacher og Justitsraad, Herredsfoged Seidelin dat. Aarhus den 22de September 1843 til Sogneforstanderskabet med Anmodning at underrette dem om der er sporet ulovlig Brændeviinsbrænding eller forefindes Besiddelse af hertil hørende Redskaber saasom Dæksel, Hat, Pibe eller Brændeviinskjedel i Weilbye Pastorat afgav Sogneforstanderskabet følgende Erklæring:

“I Weilbye Pastorat har ulovligt Brændeviinsbrænderie, saavidt os er bekjendt, aldrig existeret, men skulde imod Formodning, Anlægget af et saadant spores i Fremtiden, da skal herom uopholdelig blive gjort behørig Anmeldelse og denne Sag blive alvorligen modarbejdet”

Weilbye Sogneforstanderskab den 28de September 1843

Topsøe, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen

Peder Nielsen Ove Jacobsen, Jens Jensen.

Erklæringen tilstillet Vedkommende den 2. Oktober 1843.

I Anledning af Skiftet efter Gaardmand Hans Mikkelsens Hustru Mette Andersdatter i Weilbye er imellem Enkemanden og den afdødes Børns Værge Huusmand Eskild Pedersen i Arvingernes Overværelse og med dens Samtykke truffen en Overenskomst den 13de Juli 1843

nærmest med Hensyn til den legemssvage Datter Inger Pedersdatter, hvilken Overenskomst derefter blev indsendt til Herredsfogeden, Justitsraad Seidelin i Aarhus. Under 20de Oktober 1843 har Herredsfogeden indstillet bemeldte Overenskomst til det Kgl. danske Cancellies Approbation, hvorefter Sogneforstanderskabet har modtaget følgende Skrivelse fra Stiftamtet tilligemed tvende ovennævnte Documenter :

“ I Anledning af hosfølgende Skrivelse med Bilag, hvori Justitsraad, Herredsfoged Seidelin til det Kongelige Danske Cancellies Approbation indstiller en Overenskomst angaaende Behandlingen af den da umyndige Inger Pedersdatter af Weilbye tilfaldne Fædrene- og Mødrenearv, skulde jeg tjenstlig udbede mig Sogneforstanderskabets gode Betænkning, ledsaget med Oplysning om hvad den Umyndige er videre eiende end Arven efter Forældrene, hvilken Sikkerhed Gaardmand Hans Mikkelsen agter at stille for de Præstetiener som skulde træde istedetfor Arven, samt om denne kan ansees betryggende”

Bilagene forventes derfor tilbage.

Aarhus Stiftamthaus den 3die November 1843 / Graah.

Nærværende Skrivelse med tvende Bilag tilstilles hermed Sogneforstanderskabets Medlemmer og udbeder jeg mig tillige hermed Erklæring meddelt med Bilagenes Tilbagesendelse

Aarhus, dt. 3die November 1843, / Topsøe.

I Anledning af ovenstaaende Skrivelse fra Stiftamtet, meddelte Sogneforstanderskabet under 6te November 1843 sin Betænkning med Bilagenes Tilbagesendelse, hvormed især følgende bemærkedes :

- 1) at Inger Pedersdatter intet eier uden den hende tillagte Fædrene- og Mødrenearv,
- 2) at Hr. Mikkelsen erklærer, at han ikke kan give hende anden eller bedre Sikkerhed for de Præstetiener, som skulde træde istedetfor Arven selv: nemlig 2den Prioritet (næstefter 1000 Rdl. i første Priorite) i hans faste Eiendomme, i Fælleddsskabet med hendes øvrige Sødskende for deres Arvelodder og at hun altid skal beholde denne Sikkerhed, og
- 3) at under nærværende Conjunctioner ansees denne Sikkerhed som Hr. Mikkelsen tilbyder, for aldeles betryggende, da hans nogenlunde velbyggede Gaard staar for Hartkorn 4 Tdr. 5 Skp. o Fdk. $\frac{3}{4}$ Alb. middelgod Jord og at det er næppe tænkeligt, at Landeiendomme skulde synke saameget i Prisen, at Pantet betydeligen skulde blive forringet.

Skrivelsen blev undertegnet af hele Sogneforstanderskabet og derpaa tilstillet Stiftamtet i Aarhus. - Topsøe.

Den 20de November 1843 blev Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Erklæring over Huusmandssagen dateret samme Dato indgiven til Justitsraad Seidelin, Herredsfoged i Hasle m.fl. Herreder, ifølge dennes tidligere modtagne Skrivelse. En Gjenpart af denne Erklæring er bevaret for Sogneforstanderskabets Medlem, Kirkesanger Pihlkjær, Skolelærer i Weilbye. Erklæringen blev underskrevet af samtlige medlemmer i Sogneforstanderskabet og Erklæringen blev forfattet efterat Sogneforstanderskabet tvende Gange havde confereret med Huusmændene i Weilbye Pastorat (see Fol: 27).

Aarhus, dt. 20de November 1843 / Topsøe.

Den 26de og 27de Oktober 1843 afholdtes Efteraarsexamen i Weilbye Skole saavel med

øvers(t)e som nederste Classes Børn. Foruden Sognepræsten vare ogsaa tilstæde Skoleforstanderne, Sognefoged og Gaardmand Peder Nielsen og Gaardmand Ove Jacobsen. Ved denne Examen blev, ligesom tilforn var Tilfældet, tillige den svage Datter, Elle Marie, af Gaardmand Abild fremkaldt og overhørt.

Paa et fornyet Andragende dat. 26de November 1843 fra Huusmand Rasmus Jensen Thurø om at erholde af Aarslev Pastorat et formentligt Tilgodehavende (2 Rbd. 1 Sk.) for ugivt Fruentimmer Mette Rasmusdatters Barn, som R. J. Thurø tidligere har havt i Forpleining, har Stiftamtet tilskrevet Sogneforstanderskabet følgende:

“I Anledning af foranstaaende Andragende skulde Stiftamtet tjenstlig bemærke at, hvad Rasmus Jensen Thurø muligen kan have tilgode efter Privat Overenskomst med ommeldte Mette Rasmusdatter om hendes Barns Forpleining, forinden Fattigvæsenets Understøttelse til samme var begjæret, kan ikke ansee(t)s Fattigvæsenet vedkommende, hvorimod han desangaaende maa forholde sig til Moderen, med hvem han har accorderet. Forsaavidt han derimod endnu maatte have noget at fordre før Tidsrummet efterat han havde henvendt sig til Fattigvæsenet, hvormed iøvrigt bemærkes, at Sogneforstanderskabets Skrivelse af 4de Juni lader antage, at han fra 14de Mai d. a. har imodtaget den accorderede Betaling af Fattigvæsenet, anmodes Sogneforstanderskabet om behagelig ved Correspondance med Fattigvæsenet i Aarslev Pastorat hvor Moderen, ifølge Stiftamtets Skrivelse af 8de September sidstleden, er forsørgelsesberettiget, at forhjælpe ham til hans Tilgodehavende, og bede ham iøvrigt i Overensstemmelse hermed given fornøden Besked paa hans Andragende.”

Aarhus Stiftamthaus, den 5te December 1843 / Fleihcter, const.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

Ved at communicere Foranstaaende maa jeg tillade mig først at bemærke, at Rasmus Jensen Thunø, da han erholdt sin Betaling hos mig af Fattigkassen i September d. A., selv ønskede kun at erholde Betalingen fra den 4de Juni d. A. og at han, dersom han er en ordholden Mand, ikke vil fragaa at han yttrede dette Ønske for mig dengang, som en følge heraf erholdt han ikke Betaling fra 14de Mai til 4de Juni. Dernæst maa jeg tilføje, at jeg blev hørligen forundret over at modtage nærværende Andragende fra R.J. Thunø, da jeg veed med Vished at Hr. Pastor Arhens først gav ham 24 sk. ved Barnets Modtagelse og anden Gang, da Samme henvendte sig til Sognepræsten, blev desuden givet ham 1 Rbd., alt af Hr. Pastor Arhens egne Penge under det Vilkaar, at Sagen ganske skulde bortfalde, og ved at modtage disse Penge har han jo stiltiende lovet Pastoren at sagen skulde være endt ligesom han desforuden har modtaget Betaling af Aarslev Pastorats Fattigvæsen efter at have erholdt de 5 Rbd. af Weilbye Fattigvæsen, nemlig fra 4de Sept.. sidstleden til den Dag, han overgav Barnet til Fattigvæsenet i Aarslev Pastorat. Da nu slutteligen intet Fattigvæsen er bunden ved en ganske privat Accord og R.J. Thunø har modtaget fra 4de Juni til 4de Sept. 6 Rbd. 1 Mk. 8 Sk. istedetfor at han ifølge den private Overenskomst fra 14de Mai til 4de Sept. ikkun kunde have erholdt 5 Rbd. 2 Mk. og da han desuden har erholdt Betaling fra 4 Sept. d.A. af Aarslev Pastorat, formener jeg at R.J.Thunø burde hæve denne hele Sag især da Aarslev Pastorat tilstrækkeligen er bleven bekjendt med dette letsindige Fruentimmer, som foruden det omhandlede Barn endnu maaske vil skjænke Pastoratet flere Børn til Forpleining og underhold.

Aarhus, d. 6te December 1843, / Topsøe.

Til Sogneforstanderne i Weilbye
og Huusmand R.J.Thunø sammesteds.

SAMLING DEN 14de DECEMBER 1843.

Fra medundertegnede Skolelærer Pihlkjær var indkommen følgende Forslag:

A. Skolevæsenet.

1, Læsebøger mangler aldeles for nederste Klasse, Rasmussens Læsebog bringes i Forslag. For øverste Klasse (63 Børn) mangler i det allermindste 2 Exemplarer af Buchs Læsebog eftersom der kun haves 20 Exemplarer til Børnenes Brug.

2, Skal Geographie læres i Skolens øverste Klasse? (hvortil undertegnede Sognepræst tilføier: hvilken Bog der da skulde lægges til Grund for Undervisningen og hvormange Exemplarer, der skulde gives til trængende Elever?).

B. Fattighuset.

1, Thomas Holm og Niels Hedelig (?) mangler Klæder til anstændigen at kunne deltage i Gudstjenesten i Kirken. De ere begge af øverste Klasse, altsaa kirkepligtige.

2, Skal Ligningen affattes efter det nye eller det gamle Hartkorn?

3, Afgjørelse af og paa hvad Maade man skal forhjælpe Rasmus Jensen Thunø til hans Tilgodehavende for Mette Rasmusdatter i Henhold til Stiftamtets Resolution af 5te dennes i denne Anledning?

Fra medundertegnede Gaardmand Mads Laursen var Ligeledes indkommen følgende Forslag:

1, Hvorledes Forsørgelsesplanen samt Ligningen skulde lægges for næste Aar?

2, Nogle Klædningsstykker til Almissebørn.

3, Om Sogneforstanderskabets Medlemmer skulde vedblive i den Bestilling, som de nu have eller Forandring heri skulde foretages.

4, Formand i Sogneforstanderskabet vælges for kommende Aar.

Foruden angaaende de tvende sidste Gjenstande har Skolelærer Pihlkjær fremdeles gjort opmærksom paa følgende Ting:

1, at Sogneforstanderskabet burde see at forebygge den farlige Nytaarsskyden.

2, at Rasmus Smeds Restancer til Oldermanskassen ifølge Forliget er forfalden til Betaling,

3, hvilke Forholdsregler, der kunne tages for at forebygge Uordener ved de saakaldte Legestuer.

Efter at det, som havde tildraget sig ved Kommunen siden sidste Samling var afholdt, var bleven forelagt af Formanden, gjorde denne Forsamlingen opmærksom paa, at Herredsfogeden pleiede at kræve Attest af Sognepræsten, naar et Huus med eller uden Hartkorn samt en Gaard overdrages fra Een til en Anden, paa at intet resterer til Fattig- eller Skolekassen forinden Adkomstdokumenterne læses til Tinge. Skjønt saadanne Attester ikke vides at være befalede ved noget Lovbud, have de Paagjældende dog stedse erholdt disse Attester paa Skjøderne, naar de fremviste Attest fra Fattig- og Skoleforstanderne at Bidragene vare erlagte, Sognepræsten udbad sig derfor i Fremtiden saadanne Attester meddelte fra Fattig- og Skoleforstanderne i Fremtiden forinden Paategningen skeete paa Adkomstdokumenterne. Hertil befandtes Sogneforstanderskabets Medlemmer villige. Formanden gjorde derpaa Sogneforstanderskabet opmærksom paa at, ifølge de af ham indhændte Oplysninger, Ligningen for Skole- og Fattigvæsenet i tilstundende Aar burde

affattes og opkræves efter det nye Hartkorn. Formanden fremlagde Regnskabet over Fattigvæsenets Indtægter og Udgivter i nærværende Aar, ifølge hvilken Indtægter indtil Datum er i Penge 234 Rbd. 0 Mk. 15 Sk. og Udgivter ligeledes indtil Datum i Penge 229 Rbd. 3 Mk. 0 Sk. , altsaa en Beholdning for Øieblikket af Rbd. 4. 3 Mk. 15 Sk., men herved erindrede Formanden at Fattigkassen havde en gjæld stor 20 Rbd. at udrede i paafølgende Aar til Amtsfattigkassen. I Rug var opkrævet efter Ligningen 133 Skp. 3 Pt. (potter) 0 Pgl. (pægle) i nærværende Aar, i Byg ligeledes 184 Skp. (skæpper) 17 Pott. 1 Pægl og af Tørv 1363 Snese 16 Stk., heraf var uddelt af Rug 112 Skp. 9 Pt. 0 Pg. af Byg 161 Skp. 0 Pt. 0 Pg. og af Tørv 1363 Snese 16 Stkr. , følgelig er der et Overskud af Rug 20 Skp. 12 Pott. 0 Pgl., af Byg 23 Skp. 17 Pott. 1 Pgl. og af Tørv intet.

Gaardmand og Sogneforstander Mads Laursen har velvilligen Overskudet af Rug og Byg i Behold.

Da Fattigvæsenets Tilstand er saaledes burde, efter Formandens Formening Pengebidraget i kommende Aars Ligning være det samme, som det var i nærværende Aars Ligning, nemlig Rbd. 62, som ikke vilde blive trykkende for Ydere, da Weilbye Pastorat vil ifølge den nye Matricul komme til at indeholde flere Hartkornseiere end tilforn, derimod formener Formanden at Ligningen paa Rug og Byg noget kunde nedsættes, da tvende Almissemlemmer ere afgangne ved Døden i dette Aar og een ved Givtermaal er udtraadt af Almissemlemmernes Antal. Antallet paa Almissemlemmer er saaledes for nærværende Tid 18 Personer. Bidraget af Tørv formenes ligeledes at kunde være uforandret, nemlig ca. 1363 Snese 16 Stkr.

Formanden vilde gjerne til denne Samling have forfattet Generalregnskabet over Fattigvæsenets Indtægter og Udgivter i dette Aar, men da han havde bragt i Erfaring at Amtsraadet skulde have i Sinde at forfatte et nyt System til Regnskaberne, vilde han endnu vente nogen Tid med at affatte Regnskabet.

Herpaa besluttede Sogneforstanderskabet at Ligningen for Aaret 1844 kunde i Pengebidrag være noget høiere end i 1843, i Byg noget lavere end i 1843, i Rug lige med Byg, og i Tørv uforandret.

Med Hensyn til Forsørgelsesplanen, da ere som anført, trende afgaaede, nemlig No.2, No. 10 og No. 12 i Forsørgelsesplanen for Aaret 1843, herved bespares i Penge 4 Rbd. 2 Mk.,

i Rug 18 Skp., i Byg 28 Skp., i Tørv 215 Snese. Forsørgelsesplanen for 1844 blev derpaa bestemt og en Liste herover blev afgivet til medundertegnede Skolelærer Pihlkjær. Sogneforstanderskabet fastsatte at der i Penge skulde lignede -----(skade på papiret) efter den nye Matricul for Aaret 1844, for Rug 12 Potter, for Byg ogsaa 12 Potter, samt for Tørv 7 Snese pr. Td. Hartkorn ligeledes efter den nye Matricul.

Angaaende fattigvæsenet da havde 1) Thomas Holm erholdt de fornødne Klæder (hos Fattigvæsenets Protocol Fol: 86) og 2) angaaende Almissebarnet Niels Hedelig, som gaar paa Omgang i Sognet, da tilbød Mads Laursen og Jens Jensen at anskaffe de fornødne Klædningsstykker til denne Dreng. 3) Med Hensyn til Rasmus Jensen Thunøe, da overlades det Sognepræsten at afgjøre dette med Aarslev Sogneforstanderskab, saaledes at begge Pastorater kommer til at betale hver 2 sk., men dersom Aarslev Pastorat ikke vil indlade sig herpaa, da vil Weilbye Fattigvæsen ei heller betale denne Andel. 4) Almissebarnet Mette Holm trænger til en Kjole, som ligeledes blev overdraget Fattigforstanderne at anskaffe, 5) samme Bestemmelse blev ogsaa tagen med Hensyn til Almissemlem Laurs Mors.

ANGAAENDE SKOLEVÆSENET 1) blev Anskaffelsen af de fornødne Bøger overladt til Sognepræsten og Skoleforstanderen, som (det) mindste burde 12 Exemplarer af Rasmussens Læsebog samt 2 Exemplarer af Birchs Læsebog anskaffes. 2) Angaaende Undervisningen i Geographie blev bestemt at det blev overladt til Skolelærer Pihlkjær at opmuntre Forældrene

til at anskaffe den fornødne Bog for at Undervisningen kunde blive paabegyndt med de flinkere børn, og i de Tilfælde at fattige forældres Børn befindes blandt de flinkere, da skulde Skolekassen yde Bistand for at fremme Øiemedet.

BLANDEDE SAGER 1) Om den farlige Nytaarsskyden, da blev bestemt at Advarsel herimod ved Kirkestævne skulde bekendtgjøres, hvortil valgtes 1ste og 2 den Juledag i dette Aar, som burde gjentages hvert Aar. 3) (2) Angaaende de Forholdsregler, der burde tages ved Legestuerne i Weilbye, da bestemtes at disse tilendebragte Kl. 7 om Morgenen uden Indsigelse af Vedkommende samt at tvende Sogneforstandere skifteviis vilde paasee at alt blev hævet til dette bestemte Klokkeslet. Denne Bestemmelse skulde bekendtgjøres ved Kirkestævne og ved samme Leilighed burde ogsaa indskjærpes det Lovbud at ingen Legestue burde være nogen hellig Aften.

Til Fattigforstander valgtes Gaardmændene Laurs Sørensen og Ove Jacobsen, førstnævnte som formand, til Skoleforstander Gaardmændene Peder Nielsen og Jens Jensen, førstnævnte tillige som Skolepatron, til Kirkeværger Niels Christensen og Mads Laursen.

Formand i Sogneforstanderskabet blev Sognepræst Topsøe for Aaret 1844.

Aarhus, Datum ut supra.

Topsøe, formand, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen,

L. Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Den 11te d. M. blev Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter, en Datter af Huusmand Rasmus Pedersen Land i Weilbye, af Politimesteren i Aarhus Justitsraad Fleihcher overdraget til min Omsorg, efrsømsom hun af Politiet i Aarhus var funden uden condition. Da bemeldte Fruentimmer var frugtsommelig og hvert Øieblik ventede sin Nedkomst og da hendes forældre i Weilbye ikke vilde modtage hende, er der fra Fattigvæsenets side ydet hende Pleie og underhold, hvilket naturligviis fremdeles vedbliver indtil videre under disse Omstændigheder. Ifølge vedlagte Daabsattest er dette Fruentimmer født i Mollerup, Linaa Sogn, hun er vel confirmeret i Weilbye Kirke, men ikke erhvervet sig Forsørgelsesret i Weilbye Pastorat, ligeledes har jeg ved at gjøre mig bekendt med Pigens Skudsmaalsbog, der for nærværende Tid er beroende hos Fattigforstanderen i Weilbye, ei heller funden at hun har erhvervet sig Forsørgelsesret andetsteds og derfor må Fødestedet Mollerup, i Linaa Sogn ansees som bemeldte Fruentimmers Forsørgelsessted. Det er derfor min tjenstligste Begjæring til det høie Stiftamt om Fruentimmerets Fødesteds Sogneforstanderskab maatte blive underrettet om denne Sag samt om Weilbye Pastorats Fattigvæsen maatte derfra erholde de forskjellige Udgivter tilbagebetalte, som ere og blive at udrede i denne Anledning.

Aarhus, dt. 14de December 1843,

Ærbødigst / Topsøe.

Til

Det Kongelige Stiftamt i Aarhus.

Under 26 November d.A. har Huusmand i Weilbye Rasmus Jensen Thunø til Stiftamtet indgiven et Andragende til Stiftamtet om et formentligt Tilgodehavende hos Aarslev Pastorats Fattigvæsen for Fruentimmeret Mette Rasmusdatter Lands Barn som bemeldte Huusmand har tidligere havt i Forpleining. Dette Andragende, tilligemed Stiftamtets Resolution samt min Formening denne Sag angaaende, vil behageligst erfares af medfølgende Bilag No. 1, kun vil jeg her tilføie at R.J. Thunø aldeles vil tabe alt forinden 4de Juni d. A., eftersom han kun maa holde sig til Barnets uformuende Moder, men da R. J. Thunø er en fattig Mand, vil jeg tillade

mig at foreslaa Aarslev ærede Sogneforstanderskab, om dette tilligemed Weilbye Sogneforstanderskab, ifølge vedlagte Bilag No. 2, kunne blive enige om at dele Udgivten bestaaende af 4 Mk. Tegn, saaledes at Aarslev Pastorats Sogneforstanderskab betaler 32 Sk. og Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab ligeledes udreder 32 Sk., alt af de vedkommende Fattigkasser, hvormed denne Sag saaledes ifølge sidste Bilag, vil være tilendebragt.

Maaske jeg med Bilagenes Tilbagesendelse maatte modtage Sogneforstanderskabets ærede Erklæring meddeltes. Slutteligen tilføies at Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab har overdraget mig at afgjøre denne Sag med det andet Sogneforstanderskab for Aarslev Pastorat med Tilføiende, at dersom sidstnævnte Sogneforstanderskab ikke vil indlade sig paa at udbetale R.J.Thunøe de 32 Sk. Tegn, da vil ei heller førstnævnte Sogneforstanderskab betale sin Andeel til samme Huusmand. Iøvrigt bliver de 32 Sk., som Weilbye Fattigkasse vil udrede, ikke nogen Gjenstand for Refundering af Aarslev Fattigkasse, dersom dette mit Forslag finder det ærede Sogneforstanderskabs Bifald.

Aarhus, dt. 15de December 1843

Topsøe / Formand.

Til

Sogneforstanderskabet for Aarslev Pastorat.

Bilag No. 1 indeholder de originale Skrivelser, som findes Fol:30.

Bilag NO. 2 LYDER SAALEDES:

Naar de 4 Mk. jeg har tilgode for Fruentimmeret Mette Rasmusdatters Barn, for sids(t) afvigte Mai Maaned blive mig betalte, forbinder jeg mig herved til, at lade Sagen angaaende de resterende 1 Rdl. 3 Sk. for 1842 aldeles bortfalde, saaledes at Sogneforstanderskabet i Weilbye og Aarslev Pastorater nogensinde mere i denne Henseende skulde blive uleiligede eller at denne Affaire fra nogen side videre skal blive berørt forsaavidt saadant maatte kunne vedkomme bemeldte Sogneforstanderskaber, hvilket herved tilstaaes med mit Navns Underskrift.

Weilbye Dt.13de December 1843,
Rasmus Jensen Thunøe. / m.f.p.

Fra den Kongelige Amtstue i Aarhus blev i indeværende Aar tilsendt medundertegnede Sognefoged i Weilbye Pastorat en Hartkornsliste efter den nye Matricul, men denne Liste blev derpaa, efter Begjæring fra Amtstuen, atter tilbagesendt. Da nu i disse (? skade på papir) dage Ligningen for Fattigvæsenet skal affattes og Pastoratet mangler Fortegnelsen over det nye Hartkorn, er det vor ærbødigste Begjæring om Amtstuen maatte paalægges uden Ophold at meddele undertegnede Sogneforstanderskab en saadan Fortegnelse uden Betaling.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat,
den 19de December 1843.
Topsøe, Pihlkjær, M. Laursen, Ove Jacobsen,
Jens Jensen, Peder Nielsen.

Til

Det Kongelige Stiftamthuus.

Forinden videre foretages i Anledning af Sogneforstanderskabets behagelige Skrivelse af 14de dennes, hvorved Linaae Sogn, hvor Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter er født, begjæres tilpligtet at refundere den Understøttelse, som Weilbye Sogns Fattigvæsen har maattet yde førnævnte Sidsel Marie Rasmusdatter m.m., skulde Stiftamtet tjenstligt bede sig tilstillet den Paagældendes Skudsmaalsbog, der efter, hvad Sogneforstanderskabet yttre, er beroende hos Fattigforstanderen, eller en Gjenpart af hvad der maatte befindes indført i samme.

Aarhus Stiftamthuus, den 19de December 1843 / Fleischer.

Til
Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

Foranlediget af Deres Velærværdigheds behagelige Skrivelse af 19de dennes forbigaaer jeg ikke tjenstligt at meddele, at saafremt der ikke i selve Weilbye Sogn maatte have? (skade på papir) Gjenpart af den i sin Tid hos Sognefogeden til almindeligt Eftersyn udlagte Extract af Protocollerne for den nye Matricul, vil udskrift strax paa Forlangende kunne erholdes ved Amtstuen, hvilken ifølge det Kongelige Rentekammers Circulair Skrivelse af 7de October d. A. bliver at betale 20 Sk. pr. Ark.

Aarhus Stiftamthuus, 22de Dec. 1843. / Fleischer, const.

Velærværdige
Hr. Pastor Topsøe.

Ifølge det Kongelige Stiftamts Skrivelse til mig af 19de dennes, ved hvilken begjæres tilstillet Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatters Skudsmaalsbog og i Forbindelse med min tidligere ærbødige Skrivelse af 14de dennes, hvori jeg udbad mig om bemeldte Fruentimmers Forsørgelsessted maatte udfindes, hvorom jeg har Formodning om at Linaae Sogn maatte være, hvorfor Pigens Døbeattest ved samme Lejlighed blev det høie Stiftamt tilstillet, medfølger hermed til yderligere Oplysning bemeldte Sidsel Marie Rasmusdatters Skudsmaalsbog udstedt af Hr. Pastor Arpach under 17de Mai 1833.

Aarhus, dt. 23de December 1843. / Ærbødigt Topsøe.

Til
De Kongelige Stiftamthuus.

I Anledning af nærværende Skrivelse har jeg under Dags Dato, efter Aftale med Sogneforstanderskabets Medlemmer den 19de dennes, at forsaavidt bemeldte Liste skulde erlægges mod Betaling, tilskreven den Kongelige Amtstue følgende:

“For at affatte Ligningen til Fattigvæsenet for kommende Aar efter den nye Matricul, udbeder Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat sig meddelt en Hartkornsliste efter den nye Matricul, som træder i Kraft med Januar Maanedes Begyndelse i Aaret 1844, men da Ligningen,

som senest burde affattes i nærværende Aars sidste Dage, anmodes den Kongelige Amtstue behageligst snarest muligt at udfærdige ovennævnte Hartkornliste.”

Aarhus, dt. 29de Dec. 1843.

Paa Weilbye Pastorats Vegne / Topsøe.

Hvilket hermed tilligemed Stiftsamtets Skrivelse communiceres til behagelig Efterretning med Tilføiende at ifølge ovennævnte aftale, Betalingen for denne Hartkornliste skulde udredes af Oldermanskassen.

Aarhus, Dat. ut Supra./ Topsøe.

Til

Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye.

Den 16de dennes henvendte en Person ved Navn Hans Andersen 17½ Aar gammel, fød og confirmeret i Hjortshøi Pastorat sig til mig for at føres til Afgang fra Weilbye Pastorat, efter hans Udsagn at være henviist til mig af Capellan Secher i Hjortshøi, da bemeldte Hr. Andersen havde taget Ophold i Egaae. Denne Hr. Andersen havde fra Mai 1843 til November s.A. tjent hos Regimentsdyrlæge Rasmussen paa dennes Gaard i Weilbye uden at Personen havde meldt sin Tilgang for mig. Da jeg skulde skrive paa Skudsmaalsbogen opdagede jeg adskillige Forfalskninger i Bogen, nemlig ved de Skudsmaal som Sognepræst Kjær i Skjødstrup og Capellan Secher i Hjortshøi havde meddelt ham. Ifølge Embedspligt blive disse formentlige Forfalskninger bemærkede i Skudsmaalsbogen ved at henvise til Stederne i Bogen. Til ydermere Oplysning denne sag angaaende tilskrev jeg Dagen derefter den 17de dennes et Brev til Capellan Secher denne Sag angaaende med Tilføiende at han maatte have Ret til at tilstille Herredsfogeden samme, eftersom Opholdsstedet Egaae ligger udenfor den Jurisdiction, hvori jeg befinder mig. I dag modtog jeg Brev fra Hr. Secher dat. Hjortshøi den 22de dennes, hvori tilmeldtes at han havde efterspurgt om denne Person i Egaa, men ikke funde(t) ham, men hans Moder i Egaa havde udsøgt at Hr. Andersen endnu skulde opholde sig i Weilbye hos en Huusmand Hermann kaldet.

Ifølge disse Omstændigheder blev under Dags Dato tilskreven Skolelærer i Weilbye, Kirkesanger Pihlkjær om i Forening med Gaardmand Mads Laursen at foretage Undersøgelse om Personen Hr. Andersen endnu opholdt sig i Weilbye, og da i mit Navn at afkræve

Skudsmaalsbogen, hvorefter de anmoddes om at foranstalte Skudsmaalsbogen under Forsegling tilsendt Cap. Secher og Personen ført til Egaae.

Aarhus, den 20de December 1843 / Topsøe.

Den 24de. December 1843 blev forannævnte Person Hans Andersen ved Sogneforstanderskabets Foranstaltning ført til Egaae ligesom hans Skudsmaalsbog under Forsegling tilsendt Capellan Secher i Hjortshøi, for at Sidstnævnte kunde gjøre den fornødne Anmeldelse for vedkommende Herredsfoged i ommeldte Sag.

I Sogneforstanderskabets Navn / Topsøe.

Deres Velærværdighed har i behagelig Skrivelse af 14de dennes andraget paa, at der fra

Stiftsamtets Side maatte blive føiet Anstalt til, at Linaae Sogn, hvor Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter er født, tilpligtes at refundere Weilbye Sogns Fattigvæsen hvad Understøttelse samme maatte lade bemeldte Fruentimmer tilflyde i Anledning af hendes forestaaende Barselfærd.

Af Sidsel Marie Rasmusdatters under 23de dennes hertil indsendte Skudsmaalsbog fremgaar det imidlertid, at hun har tjent Jacob P. Kjeldsen i Weilbye i 3 Aar indtil November 1837, vel falder denne Tjenestetid tildels inden hendes 18de Aar, men da denne Omstændighed ifølge forskellige cancellie Resolutioner nemlig af 21de August 1821 og 28de Mai 1825, ikke er til hinder for, at hun ved denne Tjeneste kan have erhvervet sig Forsørgelsesret i Weilbye Sogn, forsaavidt hun under samme har havt Kost og Løn af sin Huusbond og saaledes forsørget sig selv, saa skjønner Stiftamtet ikke at kunne foretage videre, ved denne Sag, med mindre det fuldstændigen maatte bevisliggjøres, at meerbemeldte S. Marie Rasmusdatter, uagtet hun havde Tjeneste hos Andre, fremdeles blev i berørte Tidsrum underholdt af hendes Forældre og saaledes ikke havde selvstændigt Erhverv hvilket til behagelig Efterretning hermed tjenstligen meddeles ved Tilbagesendelsen af Paagjældendes Døbeattest og Skudsmaalsbog.

Aarhus Stiftamthaus den 29de Dec. 1843. / Fleischer, const.

Velærværdige
Hr. Pastor Topsøe!

Døbeattesten og Skudsmaalsbogen blev af mig den 30te Dec. 1843 tilstillet Kirkesanger Pihlkjær for at afgive disse til Fattigforstanderen i Weilbye.

Topsøe.

Den 2den Januar 1844 modtog Sogneforstanerskabet for Weilbye Pastorat, ved Hr. Amanuensis Jensen i Aarhus, tvende Generalqvitteringer fra Nationalbanken i Kjøbenhavn begge daterede den 22de Mai 1843, nemlig: Qvittering No. 35685 for den indbetalte Sjettedeel af Bankhæftelsen af Weilbye Sogns Skolejord af Areal 10 Tdr. Land, stor 10 Rbd. 0 Sk. rede Sølv, og Qvittering No. 35689 for den indbetalte Sjettedeel af Bankhæftelsen af Niels Nielsens Ejendom 1 Tdr. 3 Skp. 2 Alb. Hartkorn i Astrup Sogn, Bøgeskou Bye, ligeledes under Aarhus Amtstuedistrict, stor 10 Rbd. 5 Sk. rede Sølv, med sidstnævnte Qvittering medfulgte Niels Nielsens Tilstaaelse, dat. Astrup den 2den April 1842, for at Weilbye Sogneforstanderskab havde Rettigheden til at indbetale denne Sjettedels Hæftelse saa at Aktieretten skulde være Sogneforstanderskabets fuldkomne Eiendom.

See iøvrigt Fol. 7 og Fol. 20.

Paa Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Vegne
Aarhus, dt. 2den Januar, 1844. / Topsøe.

SAMLING DEN 7de JANUAR 1844.

I dette Møde ved hvilket alle Medlemmer vare samlet, forelagdes Fattigvæsenets Forhandlingsprotocol, hvori var affattet Regnskab over Fattigvæsenets Indtægter og Udgivter for Aaret 1843 med alle dertil hørende Indtægts- og Udgivtsbilag, forfattet af Sognepræsten og Fattigforstanderne Mads Laursen og Jens Jensen. Ligeledes blev Forsørgelsesplanen og Ligningen for 1844 forelagt. Slutteligen fremlagde Skolepatronen Peder Nielsen Regnskab

over Skolevæsenet for 1843 ligesom Kirkeværgerne deres Regnskab over Kirkens Indtægter og Udgifter ligeledes for 1843, sidstnævnte Regnskab blev underskrevet og befundet at være rigtigt.

Da denne Samling blev afholdt en Søndag efter Gudstjenesten, var Menigheden fra Prædikestolen samme dag bleven underrettet om, at ovennævnte Regnskaber, og ligeledes ovennævnte Forsørgelsesplan og Ligning fra denne Dag af vare henlagte i Weilbye Skole til Sognebeboernes Indseende.

I Sogneforstanderskabets Navn, Datum ut supra. / Topsøe.

Det Kongelige Stiftamt tilskrev mig under 29.Dec. f.A. i Anledning af Sogneforstanderskabets tidligere under 14de og 23 December f. A. underdanige Andragende om der maatte føies Anstalt til at Linaae Sogn maatte overtage Weilbye Sogns Fattigvæsens Udgifter ved Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatters forestaaende Barselfærd, at bemeldte Fruentimmers Skudsmaalsbog udviser at hun har tjent Jacob Peder Kjeldsen Gaardmand i Weilbye i 3 Aar samt at denne Tjenestetid tildels falder inden hendes 18de Aar. Da Cancellie Resolutionerne af 21de August 1821 og 28de Mai 1825 formentligen kun bør anvendes i nærværende tilfælde, dersom bemeldte Fruentimmer i det anførte Tidsrum havde kunnet aldeles forsørge sig selv, tillader jeg mig ærbødigst, i Sogneforstanderskabets Navn, at fremsende indlagte tvende Attester dels fra hendes tidligere Huusbond J.P.Kjeldsen og dels fra hendes Fader Rasmus Pedersen Land, Huusmand i Weilbye, af hvilke behageligst vil erfare at bemeldte Fruentimmer i det anførte Tidsrum ikke fra Huusbonden havde tilstrækkeligt Erhverv (? skade på papir). Som følge heraf formener Sogneforstanderskabet at bemeldte Fruentimmer ikke kan ansees forsørgelsesberettiget i Weilbye Pastorat, og derfor tillader Sogneforstanderskabet at fornye sit underdanige Andragende af 14de December f. A. eftersom Sidsel Marie Rasmusdatter ifølge tidligere indsendte Daabsattest er født i Linaae Sogn og ei heller ifølge den indsendte Skudsmaalsbog efter Sogneforstanderskabets Formening kan have erhvervet sig Ret til Forsørgelse andetsteds.

Paa Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Vegne
Aarhus, den 11te Januar 1844 / Ærbødigst Topsøe.

Til

Det Kongelige Stiftamthus.

P.S. Hermed Attester fra Gaardmand J.P.Kjeldsen og
Huusmand Rasmus P. Land, begge
dateret 10de Januar 1844.

Senere blev Stiftamtet tilstillet
Sidsel Marie Rasmusdatters Skudsmaalsbog
og Daabsattest, da disse blev begjærede.

MØDE DEN 9de FEBRUAR 1844.

Efter at Formanden havde gjort Forsamlingen bekendt med dets Skrivelse til Stiftamtet af 11te Januar 1844, som forefindes paa omstaaende Side, og ligeledes underrettet de tilstedeværende at den Restanceliste, som forefindes i Skolevæsenets Forhandlingsprotocol under 5te Februar d. A. var indgiven til Stiftamtet, fremlagde Formanden Fattigvæsenets

Forhandlings- og Regnskabs Protocol, ifølge hvilken Fattigvæsenets extraordinaire Udgivter siden Regnskabsaarets Begyndelse indtil nærværende Tid beløb sig i PENGE til 13 Rbd. 5 Mk. 5 Sk., i RUG til 3 Skp. 9 Potter 0 Pgl. og i BYG til 3 Skp. 9 Potter 0 Pgl. Alle disse Udgiftsposter bleve befundne at være overensstemmende med de modtagne Bilag og altsaa fuldkomne rigtige. Sogneforstanderskabets Tilstaaelse herfor modtoges.

“Attest no. 1”.

A.Skolevæsenet: Ligningen for indeværende Aar bestemtes at være ifølge den nye Matricul pr. Tønde Hartkorn: i Penge 3 Mk.12 Sk. i Rug 4 Potter og i Byg 6 Potter og 2 Pægle.

Udgivterne til Skolevæsenet bestemtes saaledes:

a)Til Lærerens Løn 18 Tdr.Byg efter Capitelstaxten	56 Rbd. 3 Mk.	12 SK
b)Kirkesangerpenge	10 “ 0 “	0 “
c)For Klokkens Ringning i 1844	5 “ 0 “	0 “
d)6 Favne Brænde	36 “ 0 “	0 “
e)Underballance fra forrige Aar	11 “ 1 “	9 “
f)Bøger til Skolens Brug	6 “ 2 “	12 “
g)Uvisse Udgivter	13 “ 3 “	15 “
h)Hjælp. Enkekassen	3 “ 0 “	0 “

TILSAMMEN 142 RBD.0 MK. 0 SK.

=====

B.Kirken: Udgivterne hertil bestemtes at være følgende:

a)Kirketiendeskatten	41 Rbd.0 Mk. 12 Sk.
b)Til Kirkens Reparation	30 “ 0 “ 0 “
c)Dels til Brød og Viin til Sacramentet og dels som Vederlag for Huusmændenes Præstetiende paa Fjedet, tilsammen 5 Tdr. Rug efter 1843 Aarets Capitelstaxt som bliver at betale Sognepræsten for Aaret 1843 med	18 Rbd. 3 Mk. 4 Sk.
d)Materialier til Kirken (anført under b).	
e)Kirkelysepenge	3 “ 2 “ 0 “
f)Kirkesyn for indeværende Aar 1844	7 “ 3 “ 0 “

Tilsammen 100 Rbd. 3 Mk. 0 Sk.

=====

Regnskabet over Kirkens Indtægter og Udgivter blev forelagt i Mødet 7de Januar d. A. og da befundet at være rigtigt.

C.ANDRE COMMUNE=AFGIVTER I INDEVÆRENDE AAR 1844.

a)Til Jordmoderløn	16 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.
b) “ Kongetiendeskatten	13 “ 3 “ 4 “
c) “ Præstetiendeskatten	circa 10 “ 0 “ 0 “
d) “ Stokkemandspenget og Tinghuusleie	6 “ 3 “ 14 “

Tilsammen 46 Rbd.1 Mk.2 Sk

=====

Ligningerne til Udgivterne over Kirken fastsættes til 3 Mk. pr. Td. Hartkorn og til Udgivterne til de commune Afgivter til 1 Mk. pr. Td. Hartkorn efter den nye Matricul.

Angående Haven ved Kirkegaarden skulde den underhaanden bortleies paa et Aar til en solid Mand, om denne Sags Afgjørelse blev det overladt Kirkeværgerne at arrangere det fornødne.

Med Hensyn til Fattigvæsenet da var Huusmand Laurs Jensen Bechs Kone Ane Marie Christensdatter nedkommen med et uægte dødfødt Barn. I denne Anledning har hun siden 1ste November f. A. havt fri Huusleie i et af Fattighusene og da hun aldeles intet eier, har Fattigvæsenet paataget sig at udrede Barnets Begravelse samt Moderens Pleie.

I dette Møde anmeldtes den gamle Rasmus Molboes Død, som henføres blandt de faste Almisselemmer, da hans Hustru endnu lever, skulde der paa det Møde, som gaaer forud for 2den Quartals Almisseuddeling afgjøres hvormeget Enken herefter skulde nyde.

I dette Møde anmeldtes at Else Jørgensdatter skulde trænge til et Lagen til sin Seng. Fattigforstanderne blev det overladt at undersøge Trangen hertil for dersom denne blev befunden saa at afhjælpe samme.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Dat. ut supra.
Topsøe, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen
P. Nielsen, J. Jensen.

MØDE den 17de MARTS 1844.

Formanden fremlagde Fattigvæsenets Udgivts- og Forhandlingsprotocol, hvorved befandtes at, siden sidste Møde d. 9de Februar d. A., Fattigvæsenets extraordinaire udgifter indtil nærværende Tid beløb sig til i Penge 9 Rbd. 3 Mk. 0 Sk., i Rug 0 Skp. 0 Pt. 0 Pgl. og i Byg 0 Skp. 0 pt. 0 Pgl. Disse Udgivtsposter bleve befundne at være overensstemmende med de modtagne Bilag, og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin Tilstaaelse (Attest No. 2). Dernæst blev Sagen angaaende hvormegen Understøttelse afd. Rasmus Molboes Enke, Birthe Jensdatter i Mandens Sted skal nyde af Fattigvæsenet (eet ord ulæseligt), og i denne Anledning vedtoges at bemeldte Enke, som nu er 78 Aar gammel, qvartalitær indtil videre skulde modtage af Fattigvæsenet: i Penge 2 Mk., i Rug 2½ Skp., i Byg 2½ Skp.

INDSIDDER NIELS ANDERSEN havde henvendt sig til Formanden om at han maatte tilstaaes et Laan af Fattigkassen stort 3 Rbd., som han ugentligen vilde afbetale med 2 Mk. hver gang, i denne Anledning vedtog Sogneforstanderskabet at der af Fattigkassen maatte tilstaaes Niels Andersen 2 Rbd. til Laans imod at han skulde tilbagebetale disse laante 2 Rbd. med 1 Mk. ugentligen. Laurs Sørensen (medundertegnede Sogneforstander) tilbød aig at modtage disse Penge til Niels Andersen, ligesom ogsaa at modtage de ugentlige tilbagebetalte Penge for derpaa paa engang at indbetale det samlede Beløb i Fattigkassen.

Iøvrigt vedtoges at der for følgende Qvartal ikke skulde foretages nogen Forandring med det i nærværende Møde vedtagne.

Examen med øverste Klasse berammedes at foretages i indeværende Maaned den 28de og 29de.

Mødet sluttedes saaledes.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat. ut Supra.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen,
Ove Jacobsen, P. Nielsen, J. Jensen.

BANKHÆFTELSE.

Efter at Bankhæftelsen af Niels Nielsens Ejendom, staaende for Hartkorn, Ager og Eng 1 Td. 3 Skp. 0 Fdk.2 Alb., af Bøgeskou Bye i Astrup Sogn under Aarhus Amtstuedistrict i afvigte Aar (vid.Fol.20)var blevet indfriet med 10 Rbd. 5 Sk. Sølv og Qvittering No. 35689 (vid. Fol. 37) af Nationalbanken var bleven meddelt, havde Formanden endvidere ladet bemeldte Qvittering tinglæse under Ning og Hads Herreder Ret den 20.Januar 1844, hvorefter den i Pantebogen er indført Fol. 440. Da nu saaledes nærværende Generalqvittering er i fuldkommen Stand at den, naar de øvrige Bankhæftelser ligeledes ere indfrie, kan supplere det manglende Beløb til Erhvervelsen af en Actie stor 100 Rbd. Sølv i Nationalbanken, har Formanden under Dags Dato udleveret bemeldte Generalqvittering tilligemed den dertil hørende Tilstaaelse dat. Astrup d. 2den April 1842 (vid. Fol. 37) til Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, paa hvis Vegne undertegnede Pihlkjær indtil videre tilbød sig at modtage i Bevaring saavel Generalqvitteringen No. 35689 lydende paa Rbd.10 5 Sk. Sølv som Niels Nielsens dertil hørende Tilstaaelse af 2den April 1842 efterat Formanden til ydermere Sikkerhed havde vedhæftet med Segl disse Documenter til hinanden. Til Bekræftelse af Ovenanførte samt at bemeldte Qvittering samt den tilhørende Niels Nielsens Tilstaaelse beror nu hos medundertegnede Kirkesanger Pihlkjær have vi underskrevet vore Navne i dette Møde.

Weilbye, den 31te Marts 1844.

Topsøe, Pihlkjær, M. Laursen, L. Sørensen, O. Jacobsen,
J. Jensen.

Den 20. April 1844 modtog Sogneforstanderskabet følgende Skrivelse:

“Den af Amtsraadet udnævnte Commithe til at gennemgaae de indkomne Forslag til Regulativ for Biveiene i Aarhus Amt, har forsaavidt Forslaget fra Weilbye Sogneforstanderskab angaar gjort følgende Bemærkning:

Paa Forslaget savnes følgende Veie:

Vei fra Weilbye til Scheibye.

Ditto fra Ditto til Graae Mølle.

Da Amtet har forlangt sig Oplysning herom og senest inden denne Maanedes Udgang, saa tillader jeg mig tjenstligt, ved at lade følge det nævnte Forslag, ved sammes tilbagesendelse, at udbede mig Sogneforstanderskabets Erklæring behageligst, snarest muligt, meddelt med fornøden Oplysning om af hvilken Grund de nævnte Veie ikke ere opførte paa Forslaget.

Hasle etc. Herreders Contoir den 11te April 1844.

Kolby / const.

Til

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

---

ra
let

MØDE DEN 22de APRIL 1844.

I dette Møde blev vedtagen at tilskrive Aarhus Amtsraad følgende:

“ I Henhold til det af os indsendte Fattigvæsens Regnskab for Aaret 1843 og til Anordningen af 5te Juli 1803 § 49 tillader vi os at bede det ærede Amtsraad, at der ogsaa i Aar maatte tilstaaes vort haardtrykkede Fattigvæsen en Understøttelseshjælp og at samme maatte bestaae i

Eftergivelse af de 20 Rbd. som vor Fattigkasse skylder til Amtsfattigkassen. Da det ovenmeldte, Amtsraadet foreliggende Regnskab, viser vort Fattigvæsens Status i det hele, saa skulde vi ikke her gjentage sammes betydelige Udgifter, dog finde vi det ikke overflødig, at udhæve blandt disse følgende: 45 Rbd.1 Mk.4Sk. for Huusmand Niels Eliasens Søns Kuur paa Amtets Sygehuus og 28 Rbd. 3 Mk.6 sk. for den sindssvage Anders Andersen i Randers Hospital. Endelig skulde vi ikke lade være ubemærket, at den tilgodehavende Saldo, som Regnskabet udviser, kun er tilsyneladende og at vort Fattigvæsen derimod, naar hine 20 Rbd. blive betalte har en skyldigværende Saldo af circa 14 Rbd.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab den 22de April 1844.
Topsøe, Pihlkjær, M. Laursen, N. Christensen, L.Sørensen,
O. Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Formanden gjorde Sogneforstanderskabet derefter opmærksom paa at ved Foraarsexamen, som formedelst Paaskehelligdagene indtraf i Begyndelsen af April Maaned, blev afholdt den 28de og 29de Marts 1844 med øverste Classe bleve 3 drenge og 6 Piger udskrevne af Weilbye Skole og derefter ere blevne confirmerede i Kirken 1ste Søndag efter Paaske, fremdeles at ved denne Examen Gaardmand J. Abilds Datter Elle Marie, som ifølge Skoledirektionens tidligere Resolution bliver undervist hjemme, blev fremkaldt og overhørt, hvorefter de tilstedeværende af Sogneforstanderskabet nemlig Sognepræsten, Kirkesanger Pihlkjær og Gaardmændene Peder Nielsen og Jens Jensen afgave i Skoleprotocollen følgende Vidnesbyrd Om bemeldte Elle Marie: "Elle Marie er vel kommen længere her i Læsebogen, men har i dag ikke bragt det videre i Læsning. Istedetfor Aftrykket af indb. Undervisnings Tabellerne skulde Barnet begynde at læse i Birchs lille Bibelhistorie for at Barnets Begreber maaskee kunde vækkes nogenlunde. Barnet er aldeles uskikket til at nyde undervisning i Skolen"

Examen med første eller nederste Classe bliver at afholde førstkommende 24de April efterat være bekendtgjort fra Prædikestolen Søndag forud.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Skrivelse til den constituerede

Herredsfoged i Hasle m. fl. Herreder.

I Anledning af Deres Velædigheds Skrivelse af 11te d.M. (modtagen 20de næstefter) hvori De underretter os om, at den af Amtsraadet udnævnte Committe til at gennemgaae Forslagene til Regulativ for Biveiene savnes i vor Indberetning af 20de August f. A., tvende Biveie: den ene til Scheibye, den anden til Graae Mølle - og derfor forlanger vor Erklæring med Oplysning om, af hvilken Grund disse Veie ikke ere bleven opførte paa Forslaget, tillader vi os at meddele følgende:

At den førstnævnte Vei, der danner Forbindelse mellem Grenaae- og Randers Landevei, og, ved at fortsættes gennem Scheibye, Brendstrup og Tiilst forbinder med den sidstnævnte, Wiborg Landevej og saaledes danner en Communicationsvei, der jævnlig befares - med Rette kan ansees som Herredsvei, der ikke blot egner sig til at staae under det Offentliges Kontrol men ogsaa til Vedligeholdelse i Lighed med de mindre Landeveie, have vi stedse erkjendt, og det var i denne Erkjendelse at vi under 29de Juli 1842 indstillede til Amtsraadet et Andragende i denne Retning, men da dette intet Bifald vandt, troede vi os beføiede til at antage, at bemeldte Communicationsvei maatte blive et nogen i Classe med Sognets øvrige Biveie, der ingensinde have været eller med nogen Sandsynlighed ville kunne ventes, at blive undergivet det Offentliges Tilsyn, og af denne Grund blev den ikke opført paa Forslaget.

Hvad den anden Vei, som gaaer til Graae Mølle angaar, da havde vi Grund til at antage, at den endnu mindre end hiin kunde egne sig til at undergives det Offentliges Control, thi den fører vel ud over Sognets Grænser og befares ogsaa nu og da, men som aldeles nødvendig Communicationsvei vil den næppe blive anseet.

Imidlertid vilde det være os meget kjært, om Amtsraadet skulde komme til en saadan Anskuelse af denne Sag, at begge de omhandlende Veie burde tages med under den almindelige Veiinddeling og at de paa den Sidstnævnte udfordrede Steenkister maatte blive at lægge paa Amtsrepartitionsfondens Regning i Henhold til Frd. 29de September 1841 § 28 og tillade vi os derfor i dette Øiemed at indstille følgende

FORSLAG

i Overensstemmelse med den ovenfor citerede Forordning til Regulativ for Biveiene i Weilbye Sogn:

I Weilbye Sogn og Bye med følgende 2 Biveie:

Fra Weilbye til Scheibye, 800 Favne lang af Hartkorn 224 Tdr.3 Skp. med 4 anlagte Steenkister.

Fra Weilbye til Graae Mølle, 980 Favne lang af Hartkorn 3 Tdr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb.. Ingen Steenkister men 5 bør anlægges.

Den samlede længde udgør 1.780 Favne, hvilket svarer til 8 Favne Vei pr. Tønde Hartkorn.

(Transkribentens bemærkninger: ovennævnte forslag er i forhandlingsprotokollen opstillet skematisk, men indeholder her de samme oplysninger. (LMR))

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 26de April 1844.

Tosøe, Pihlkiær, M. Laursen, N. Christensen, Ove Jacobsen,
L. Sørensen.

PS. Vor tidligere Erklæring af 28de August 1843 følger hermed indlagt tilbage.

SKRIVELSE FRA STIFTAMTET.

Det Kongelige Danske Cancellie har under 27de f.M. tilskrevet mig saaledes:

“I behagelig Skrivelse af 3die d.M. har Hr. Kammerherren med hensyn til en mellem Linaae og Weilbye Sogneforstanderskaber derom opstaaet Meningsulighed indstillet Spørgsmaalet om, hvor Fruentimmeret Sidsel Marie Ras (her begynder Mikrofishe nr.3:) musdatter skal ansees forsørgelsesberettiget, til Canselliets Resolution.

Foranlediget heraf, skal man, ved at remittere hosfølgende Bilag, til Efterretning og videre Bekjendtgørelse tjenstligt melde, at fornævnte Fruentimmer maa ansees forsørgelsesberettiget i Linaae Sogn, hvor hun efter den vedlagte Daabsattest er født, uden at hun andetsteds har havt et saadant Ophold, at hun der har erhvervet Forsørgelsesret, hvilket herved meddeles Sogneforstanderskabet til behagelig Efterretning. Paagjældendes Daabsattest og Skudsmaalsbog følger herhos.

Aarhus Stiftamthaus d. 2den Marts 1844 / Graah.

Til

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

I det ovenstaaende Skrivelse, som af mig er medtagen under Dags Dato, hermed

communiceres og Sidsel Rasmusdatters Daabsattest og Skudsmaalsbog fremsendes, anmodes Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye dels at tilstille bemeldte Fruentimmer den hende tilhørende Skudsmaalsbog samt hendes Daabsattest og dels at opgive mig snarest muligt en Fortegnelse med Bilag over de Kostdage, der ere bleven hende ydede af Sognets Beboere. Skulde hun slutteligen have modtagen yderligere Understøttelse, end hvad der tidligere er bleven mig anmeldt og som følge heraf anført blandt Fattigvæsenets Udgivter, da forventer jeg ligeledes underretning derom.

Aarhus d. 7de Mai 1844 / Topsøe.

Til
Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye.

I Anledning af det paa Weilbye Forstrand den 22de April d. A. fundne Liig, som senere er bleven erkjendt at være Fæstehuusmand Peder Mikkelsen af Hornslet, har Fattigkassen i Weilbye, ifølge vedlagte 3 Bilag, udbetalt følgende

1) til en Liigkiste (Bilag Litr. A)	3 Rbd.2 Mk.8 Sk.
2) til et Lagen(Bilag Litr. B)	3 " 0 "
3) for at grave Graven (Bilag Litr. C)	1 " 8 " _____.
Tilsammen	<u>4 Rbd.1 Mk.0 Sk.</u>

Hvilke Fire Rigsbankdaler og Een Mark Sedler og Tegn udbedes, med det ærede Sogneforstanderskabs Medvirkning, tilstillet undertegnede Sogneforstanderskab snarest muligt.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 16de Mai 1844,
Tosøe, Pihlkjær, L. Sørensen, O. Jacobsen, N. Christensen,
M. Laursen, P. Nielsen, J. Jensen.

Til
Hornslet Pastorats Sogneforstanderskab.

_____

I Henhold til Anordningen af 13de August 1841 og Ford. 29de September s. A. skal jeg hermed Tjenstligt anmode Sogneforstanderskabet om hertil snarest muligt at indgive Forslag angaaende de Grundforbedringer som i indeværende Aar maatte blive at foretage paa de offentlige Biveie i Weilbye Sogn, samt maaden, hvorpaa disse skulle udføres, for at jeg derefter kan tillægge Sognekogederne Ordre til at foranstalte Arbejderne paabegyndt, saasnart Vaarsæden er lagt.

Hasle etc. Herreders Contoir, den 10de Mai 1844/J. Finsen.

Til
Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

_____

I Anledning af Deres Velbaarenheds Skrivelse af 10de dennes, hvori forlanges Forslag indgivet angaaende de Grundforbedringer, som i indeværende Aar agtes foretagne paa dette Sogns Biveie samt om Maaden, hvorpaa disse skulle udføres, tillade vi os hermed at meddele Følgende.

Sogneforstanderskabet tog, i et af dets Møder i f. A. den Bestemmelse, at en af Sognets 7 Biveie skulde nu hvert Aar grundforbedres, dette udførtes sidste Sommer med den saakaldte Møllevej, der gaar fra Weilbye til Skeibye. Efter den vedtagne Orden er det i Aar den anden Møllevej som gaaer fra Weilbye til Graae Mølle, paa hvilken Grundforbedring vil blive at foretage. Denne er 980 Favne lang.

Maaden, hvopaa Arbeidet bliver at udføre er den samme som ifjor blev fulgt, og ifølge vedtagen Bestemmelse bliver at følge ved alle vore Biveies Grundforbedring: at nemlig enhver Hartkorneier, som stadigen holder Heste, faaer to Veistykker paa hver Side i Forhold til sit Hartkorn at istandsætte efter den Anmodning, som Sogneforstanderskabet giver.

Paa denne Vei ere 5 nye Steenkister nødvendige, men da disse ville medtage en større Pengeudgift, end Sognet kan taale at udrede paa eengang, har man paa Grund deraf bestemt: at dette Arbeides Uførelse skulde skee i Løbet af 3 Aar fra indeværende Aar at regne, med mindre de maatte blive at lægge paa Amtsrepartitionsfondets Regning, hvorpaa det synes at man for billig Krav og Hjemmel i Anordningen 29de September 1841 § 28, efterdi bemeldte Vei fører ud over Sognets Grændser og efter vor Anskuelse kan ansees som en Communicationsvei imellem flere Sogne.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab den 16de Mai 1844.

Topsøe, Pihlkjær, Peder Nielsen, N. Christensen, M. Laursen,

L. Sørensen, Ove Jacobsen, J. Jensen.

S. T.

Hr. Cancellieraad, Herredsfoged Finsen i Aarhus.

Det vil uden Tvivl være det ærede Sogneforstanderskab bekjendt at det Kongelige danske Cancellie under 27de f. Md. ved Resolution har anseet Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter, en Datter af Huusmand i Weilbye Rasmus Pedersen Land, forsørgelsesberettiget i Linaae Sogn. Som det ærede Sogneforstanderskab behageligen vil erindre, blev bemeldte Fruentimmer i frugtsommelig Tilstand anholdt i Aarhus og derefter overgivet til Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs midlertids Omhue. De Udgifter, som saaledes Weilbye Fattigvæsen har udredet ved bemeldte Fruentimmers interimistiske underhold, ere, ifølge vedlagte Bilag, efterfølgende:

- a) for Huusleie og Seng i 24 Dage à 6 Sk. dagligen betalt Huusmand i Weilbye Rasmus Nielsen. (Bilag No.1) 1 Rbd.3 Mk.00 Sk.
- b) Understøttelse til bemeldte Fruentimmer af 2 Skp. rug og 2 Skp. Byg, beregnes efter Capitelstaxten for 1843 Aars Afgrøde, nemlig for 2 Skp. Rug = 5 Mk.9 Sk. og for 2 Skp. Byg = 4 Mk.11½ Sk. tilsammen (Bilag Nr. 2) 1 Rbd.4 Mk.04 Sk.
- c) en Liigkiste til bemeldte Fruentimmers afd. Barn, som blev født den 29de Januar og døde den 22de Februar d.A. (Bilag Nr.3) 0 Rbd.4 Mk.00 Sk. Huusleie fra 10de Januar til 10de Marts 1844 betalt ovennævnte Huusmand Rasmus Nielsen (Bilag Nr.4) 2 Rbd.0 Mk.00 Sk.
- e) 34 Kostdage til bemeldte Fruentimmer à 8 Sk. dagligen. (Bilag Nr. 5) 2 Rbd.5 Mk.00 Sk. tilsammen 8 Rbd.4 Mk.04 Sk.

Denne interimistiske Understøttelse for Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter til Beløb

Otte Rigsbankdaler 4 Mk.4 Sk.tillade

vi os at bede det ærede Sogneforstanderskab at foranstalte snarest muligt udbetalt til Formanden, medundertegnede Sognepræst Topsøe, boende paa Løveapotheket i Aarhus, hvem vi hermed bemyndige, naar ovenanførte Sum bliver indbetalt, til i Sogneforstanderskabets Navn at udstæde Qvittering for Pengenes modtagelse.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat d.22de Mai 1844.

Topsøe, Pihlkjær, L. Sørensen, Ove Jacobsen, N.Christensen

M.Laursen, P. Nielsen, J. Jensen.

Til

Sogneforstanderskabet for Linaae Pastorat.

Det Kgl. Rentekammer har ved Skrivelse af 4 dennes begjært min Betænkning i Anledning af medfølgende Andragende ved 2de Bilage,

hvori Johan Christensen, som Eier af et Huus med Grund og Have i Weilbye og en Lod paa de saakaldte Egaae Fjed, uden gammelt Hartkorn, men som ved den nye Matriculering er sat i Hartkorn 2 Fdk. 1 Alb., forespørger om dette nye Hartkorn er paalignet begge disse Eiendomme tilsammen eller kun en enkelt af dem m.v.

Forinden imidlertid Videre i denne Anledning foretages, skulde jeg, næst at bemærke, at det ved en Landvæsens Commissions Eragtning (1) i Aaret 1801 er bestemt, at Huusloddene, der blev udlagte Huusmændene i Weilbye som Vederlag for deres forhen havde Græsningsret paa Byens Jorder, ikke skulde sættes i Hartkorn, hvorimod enhver af Huusmændene skulde til Byens Hartkornseiere svare en aarlig Jordskyld af 1 Rd.16 Sk., tjenstlig bede mig underrettet om, hvad Sogneforstanderskabet maatte vide til Oplysning om denne Sag, hvorved navnlig ønskes opgivet, om Huusmændene kunne antages at have fuldkommen Eiendomsret over de af dem beboede Huuse med Lodder,saaledes at hiin Refusion af 1 Rbd. 16 Sk. til Byens Hartkornseiere er bortfalden, om Pladserne,

hvor Huusene ligge, muligen ere betragtede, som Gadejord og altsaa Communen tilhørende, og om Huusene i Hartkorns Fortegnelsen efter den nye Matricul staar anførte for Gammelskat eller om Gammelskatten for Huuslodderne maa ansees indbegreben i den Gammelskat, for hvilken Gaardmændene er opført m.m.

Med Svaret udbedes det Indsluttede behagelig remitteret.

Aarhus Stiftamthuus d. 24de Mai 1844. / Graah.

Til

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

1)Eragtning = have eller udtale en vis mening eller et vist skøn om noget. oOo

I det vedlagte Skrivelse tilligemed tvende Bilage hermed fremsendes til Erklæring af Sogneforstanderskabets Medlemmer, anmoder jeg tillige om de attraaede Oplysninger maatte blive mig tilstillede samt Skrivelsen med de dertil hørende Bilag tilbagesendt.

Aarhus d. 26de. Mai 1844 / Topsøe.

Til

Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye.

I Skrivelse af 27de Mai 1844 blev Directionen for Skolevæsenet for Hasle Herred tilstillet Extract af Karakterlisterne ved Examen med øverste Classe den 28de og 29de Marts 1844 og

med nederste Classe den 24 April s. A. i Weilbye Skole, ved hvilken Skrivelse Directionen tillige blev meddelt med Hensyn til Pigebarnet Elle Marie alt, som forefindes i nærværende Protocol Fol. 40.

Skrivelsen blev undertegnet af Sognepræsten, Skolelærer Pihlkjær og Gaardmændene Skolepatron Peder Nielsen og Skoleforstander Jens Jensen.

Efter medfølgende Regning andrager Omkostningerne i Anledning af den sindsvage Anders Andersens Underholdning i Randers Hospital fra 1ste November 1843 til 30te April 1844 = 25 Rbd. 2 Mk. 9 Sk. hvoraf de 2/3 Dele Dags Dato, i Henhold til det Kongelige Danske Cancellies Resolution af 17de Mai 1836, ere anviste til Udbetaling af Amtsrepartitionsfondet, hvorimod 1/3 Del = 8 Rbd. 2 Mk. 13 2/3 Sk. ifølge samme Resolution vil være at udrede af Weilbye Sogns Fattigvæsen.

I Anledning heraf maa jeg tjenstligen have Sogneforstanderskabet anmodet om, behageligen at drage Omsorg for at dette Beløb, som Weilbye Sogns Fattigcasse har at refundere Randers Hospital snarest muligt bliver Hospitalsforstanderen directe tilstillet.

Aarhus Stiftamthuus, d. 31te Mai 1844 /Graah.

Til

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

I Anledning af Hr. Kammerherrens Skrivelse af 24. f. M. tillade vi os herved at meddele følgende Oplysning:

Da Weilbye Mark i Aaret 1780 blev udskiftet, blev af daværende Landvæsencommission og samtlige Lodseiere og Fæstere truffen den Overenskomst, at det, Byen tilhørende "Egaae Fjed" med Stranden for bestandig skulde henligge til fælles Græsningsbrug saavel for Gaardmændene som for Huusmændene med den Bestemmelse for disse, at de for hver Koe skulde betale 16 Sk. og for hver af 4 Faar 10 Sk. Den Huusmændene tilstaaede Græsningsret paa Egaae Fjed grundede sig paa det lovlige Krav, de havde paa ved Udskiftningen af Bymarken, at blive tildelte Lodder til deres Huse, som Æquivalent herfor bleve Græsningsretten og senere Eiendomslodder paa bemeldte Fjed dem tildelte. Hiin Overenskomst blev upaaanket fulgt indtil 1801 da Gaardmændene, som indsaae den større Nytte af, hver at have sin Lod for sig selv, gjorde Skridt til at faa Fjedet udskiftet og blev ved en Landvæsencommissions Eragtning samme Aar bestemt: at foruden Gaardene skulde 29 Huse hver tillægges en Lod sammesteds til Vederlag for den ophævede Græsningsret med Forpligtelse for disse Huuse, hver at betale til Byens Oldermanskasse 1 Rbd. 16 Sk. i Aarlig Jordskyld paa Grund af, at Fjedet, ifølge hiin Eragtning intet Hartkorn skulde have eller maaskee rettere: fordi de 4 Skp. Hartkorn, som et herværende gammelt Document hentyder paa, at Fjedet "efter Landmaalingen" skulde være ansat for, men indbegreben med under Gaardmændenes Hartkorn og at det saaledes med Fair kan antages, at Gaardmændene hidtil have svaret alle offentlige Afgifter af Fjedet. Siden 1806, da hiin, i Aaret 1801 intenderede Udskiftning af dette blev iværksat, have de paagjældende Huusmænd aarligen svaret ommeldte 1 Rbd. 16 Sk. til Sognet, men da nu Eierne af disse Huuslodder have faaet Hartkorn paa samme og fra indeværende Aars begyndelse af selv maa tilsvare alle paafordrende nye Skatter og offentlige Afgifter (den Deel af Skatten som derimod, som for Fjedets Vedkommende hidtil har været svaret af Sognets Hartkornseiere, vil rimeligvis vedblive at paahvile disse indtil denne forviklede Sag nærmere bliver reguleret) saa vil denne Jordskyld ogsaa fra samme Tid i det mindste for en dag falde bort og der vil saaledes ikke kunne være

Tvivl om, at disse Huuseiere have fuldstændig Eiendomsret til de, deres Huuse tillagte, Fjedlodder. Vi tillade os at gjøre opmærksom paa en Rentekammerskrivelse af 9de Februar 1839, hvori ophævelsen af hiin Jordskyld omtales.

Angaaende de Pladser, hvorpaa hiin Huse ligger, da er der aldeles ingen Anledning til at ansee disse for andet end oprindeligt Gadejord fra en ældre Tid af, og Rettigheden til disse Pladser med Haver kun som en Hævdret. Da derfor i Løbet af de senere Aar en og anden Huuseier tiltog sig, uberettiget, større eller mindre Partier af den, deres Huse eller Haver tilstødende Gadejord, søgte man i Aaret 1833 at sætte Grændsen derfor (See Aarhus Amts Hovedforligelses Protocol for Løverdagen den 23de Febr. 1833).

I Hartkornsfortegnelsen efter den nye Matricul staar ingen af tilmældte Huse anførte for Gammelskat, men, som ovenfor anført kan med Grund antages: at denne er indbegreben med i den Gammelskat, som for Gaardmændene er anført. Hvad endelig det for Johan Christensens Hus anførte Hartkorn 2 Fdk. 1 Alb. angaar, om det gjælder baade for Husets Grund med Have og for Fjedlodder eller alene for den ene af disse og da hvilken? da skulde vi vel ikke heri kunne sige noget med Vished, men efter den lokale Kundskab, vi i saa Henseende have, er der al Sandsynlighed for, at hint Hartkorn paahviler alene Fjedlodden, thi Husets Grund og Fortaug er aabenbar Gadejord, der vel ligesaalidt som Byens øvrige Gadejord er bleven matriculeret, og da Haven, der næppe har Udseende af en saadan og kun af en højst ubetydelig Størrelse circa 3 Kvadratfavne, ligesaa Sandsynligheden er tagen fra Gaden, hvortil den støder, saa synes der os ingen rimelig Formodning at være for, at den skulde være bleven belastet med Hartkorn.

De tvende os tilstillede Documenter følger hermed tilbage.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 3die Juni 1844.

Topsøe, Pihlkjær, Mads Laursen, L, Sørensen, Ove Jacobsen,
Niels Christensen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

Til Det Kongelige Stiftamt.

SAMLING DEN 16de JUNI 1844.

Med Hensyn til Fattigvæsenet underrettede Formanden Sogneforstanderskabets Medlemmer, at Fattigkassen ved Skrivelse dat. 19de Mai d. A. fra Pastor Edsberg havde modtagen Refusion til Beløb 4 Rbd.1 Mk.0 Sk. fra Hornslet Fattigvæsen for de Udgifter, der var medgaaede i Anledning af Fæstehuusmand Peder Mikkelsens Begravelse ifølge den Skrivelse med tilhørende Regning som forefindes i nærværende Protocol fol. 42. Formanden underrettede fremdeles Sogneforstanderskabets Medlemmer, at Fattigkassen ligeledes havde modtagen Refusion til Beløb 8 Rbd.4 Mk. 4 sk. fra Linaae Sogneforstanderskab ved Skrivelse dat. 6te Juni d. A. i Anledning af Weilbye Fattigvæsens interimistiske Underhold til Fruentimmeret Sidsel Marie Rasmusdatter, som med det Kgl. danske Cancellies Resolution af 27de April d. A. er bleven anset forsørgelsesberettiget i Linaae Sogn. See denne Protocol fol. 43.

Derpaa fremlagde Formanden Fattigvæsenets Udgivts- og Forhandlingsprotocol, hvormed befandt at, siden Sogneforstanderskabet var samlet i lignende Anledning den 17de Marts d. A. FATTIGVÆSENETS EXTRAORDINAIRE UDGIVTER indtil nærværende Dag beløb sig til: i Penge 19 Rbd.1 Mk.13 Sk., i Rug 2 Skp.0 Pt.0 Pgl. og i Byg 2 Skp.0 Pt.0 Pgl. Disse Udgivtsposter bleve befundne at være overensstemmende med de modtagne Bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin Tilstaaelse (Attest Nr. 3).

Fattigvæsenets samlede Indtægt fra Regnskabsaarets Begyndelse i Januar 1844 indtil nærværende Dag beløber sig ifølge

Regnskabsprotocollen, til den Summa 78 Rdl.5 Mk.9 Sk. i Penge, Udgivten i samme Tidsrum ligeledes i Penge 53 Rbd. 3 Mk. 2 Sk.,

fremdeles havde Fattigvæsenet i samme Tidsrum efter Ligningen erholdt i Rug 75 Sk. 14 Potter 0 Pægl og uddelt efter Forsørgelsesplanen dels til andre trængende 74 Sk. 0 Pt. 0 Pgl. i

Rug, endelig havde fattigvæsenet, som ovenfor anført, modtagen i Byg (Rug) 75 Rbd. (Skp.)14 Potter 0 Pægl, og i samme Tidsrum en Udgivt i Byg (Rug) paa 74 Skp.0 Potter 0 Pægl.

Dernæst communicerede Formanden Sogneforstanderskabet følgende Skrivelse:

“Efter Sogneforstanderskabets i behagelig Skrivelse af 22de April

sidste, derom gjorde Andragende hos Amtsraadet ved sammes Møde den 30te f. M. indvilget Eftergivelse af Weilbye Sogns Fattigkasses Gjæld til Amtets Fattigkasse stor 20 Rbd. hvilket herved tjenstlig meddeles til behagelig Efterretning med Tilføiende at Amtsstuen herfor er tilskrevet det Fornødne i bemeldte Anledning.

Aarhus Stiftamthuus den 11te Juni 1844. / Graah “

Til

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

Formanden fremlagde derpaa Nationalbankens Generalqwittering No. 35688 dat. 22de Mai 1843 for den indbetalte Sjettedeel af Weilbye Sogns Skolejord af 10 Tdr. Land beliggende under Aarhus Amtsstuedistrict på 10 Rbd. rede Sølv, efter at denne Generalqwittering var bleven foranstaltet tinglæst i Hasle m.fl. Herreders Ret den 24de Januar 1844 og indført i Skjøde og Panteprotocollen No. 17 Folio 430. Da nu denne Qwittering for indbetalt Bankhæftelse ligesom den tidligere (see Fol. 39) er i Fuldkommen Stand, saa at, naar Bankhæftelsens Sjettedeel af Konge- og Kirketiende (see Fol. 7) som tilsammen udgjøre 80 Rbd. 4 Mk. 3½ Sk. rede Sølv, bliver indfrie, Pastoratet da vil kunde, naar hertil lægges de to indfrie Bankhæftelsers Sjettedele af Niels Nielsens Ejendom og Skolelodden i Weilbye tilsammen 20 Rbd. 0 Mk. 4 5/6 Sk., erhverve en Aktie i Nationalbanken paa 100 Rbd. rede Sølv, har Formanden under Dags Dato udleveret bemeldte Generalqwittering No.35688, over indbetalt Sjettedeel af Bankhæftelsen over Weilbye Sogns Skolejord, til Weilbye Sogneforstanderskab for Weilbye Pastorat, paa hvis Vegne medundertegnede Kirkesanger Pihlkjær tilbød sig at modtage Generalqwitteringen No. 35688 lydende paa 10 Rbd. rede Sølv samt at bevare samme indtil videre. Til Bekræftelse af ovenanførte samt at bemeldte Qwittering nu beror hos Kirkesanger Pihlkjær haver vi underskrevet her vore Navne i dette Møde.

Med Hensyn til afd. Laurs Mors`s Enke Maren Jensdatter, da ønskede hun ikke at nyde 2 Læs Tørv (50 Snese) for indeværende Aar, inden Aarets Ende skulde hun imidlertid erklære sig om hun vil optages som fast Almisselem for Fremtiden eller ikke.

Istedetfor Laurs Mors, som tilforn foruden at være Almisselem tillige var Fattigfoged , havde Sogneforstanderskabet antaget Almisselem tillige Niels Thomasen til Fattigfoged, saaledes at han derfor skulde have 3 Tdr. Rug og 3 Tdr. Byg samt 10 læs Tørv (250 Snese) indtil videre om Aaret, men da han nu som Almisselem skulde

nyde for indeværende Aar i Penge 1 Rbd. 2 Mk. 0 Sk. og i Rug 8 Skp. og i Byg 8 Skp. hvoraf han allerede har oppebaaret i Penge 4 Mk. i Rug 4 Skp. og i Byg 4 Skp. saa bortfalder for i Aar de øvrige 4 Mk., men han erhoder foruden de resterende 4 Skp. Rug og 4 Skp. Byg, som tilkommer ham som Almisselem, desuden Løn som Fattigfoged for det sidste Halvaar i indeværende Aar 8 Skp. Rug og 8 Skp. Byg, da han er fæstet fra Mai 1844 og slutteligen

desuden ovennævnte Quantum Tørv nemlig 250 Snese.

Medundertegnede Pihlkjær androg derefter, at han var bleven anmodet af Huusmand Jens Laursen Glarmester om at denne maatte formedelst Svaghed i Armen maatte blive indlagt paa Amtets Sygehus i Aarhus eller dersom dette ikke kunde bevilges at han maatte blive tilstaaet et Maaltid varmt Mad dagligen, blot for een Omgang i Sognet, i denne Anledning bestemte Sogneforstanderskabet at Jens L. Glarmesters Andragende om at blive indlagt paa Amtets Sygehuus ikke kunde bevilges, hvorimod Sogneforstanderskabet var aldeles enig om at der indtil videre maatte tilstaaes ham dagligen et Maaltid varm Mad efter hans Begjæring.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Datum ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, Niels Christensen, Mads Laursen,

L. Sørensen, Ove Jacobsen.

Ifølge begjæring fra Gaardmand i Weilbye Søren N. Hjortshøi og fra Huusmand sammesteds Christen Philipsen til Sogneforstanderskabet om at dette vilde lade afholde en Syns- og Vurderingsforretning over en Leergrav Førstnævnte tilhørende og en Gruusgrav den Sidstnævnte tilhørende, hvilke tvende Grave (see fol. 14) afbenytttes saavel af Aarhus som Randers Amt, udnævnte Sogneforstanderskabet tvende af dets Midte nemlig Gaardmændene og Sogneforstanderne Mads Laursen og Jens Jensen.

Forretningerne vare af saadan Baskaffenhed.

Aaret 1844 den 10de August havde vi undertegnede Sogneforstandere, ifølge Begjæring fra Gaardmand i Weilbye Søren Nielsen Hjortshøi til Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, indfundet os paa bemeldte Søren Nielsen Hjortshøis Lod for at taxere en Leergrav, der afbenytttes af Aarhus Amt til Grenaa Landevei og for Taxationsforretningen nævnt følgende:

Boniteringen ansatte vi til 16 imod 24. Ved Opmaalingen af Leergraven befandtes den at være 2358 Kvadratalen. Da der vare satte Kartofler ved Siden af Graven og da vi antage at een Tønde Land eller 14000 Kvadratalen vil give et Udbytte af 35 Rbd., vil den Erstatning, som kunde tilfalde bemeldte Søren Nielsen Hjortshøi af nævnte Kvadratalen, som Leergraven for nærværende Tid indeholder, bliver 5 Rbd. 5 Mk. 5½ Sk.

At denne Taxationsforretning efter bedste Skjønnende er foretaget af os Undertegnede erklærer vi med vores Navnes Underskrift.

Weilbye den 10de August 1844,

Mads Laursen Jens Jensen.

Aaret 1844 den 10de August mødte vi undertegnede Sogneforstandere, ifølge Begjæring fra Huusmand Christen Philipsen

i Weilbye til Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, paa bemeldte Christen Philipsens Lod for at taxere en Gruusgrav, der næsten alene afbenytttes af Randers Amt.

Taxationsforretningen var følgende:

Boniteringen ansattes til 3 imod 24. Ved Opmaaling af Gruusgraven befandtes der at være 17.000 Kvadratalen da der ved Siden af Gruusgraven kun befandtes Græs og da vi antage at en Tønde Land eller 14000 Kvadratalen Græsning vil give et Udbytte af 3 Rbd., vil den Erstatning som kunde tilkomme bemeldte Christen Philipsen af nævnte Kvadratalen, som Gruusgraven for nærværende Tid indeholder beløbe sig til 3 Rbd. 3 Mk. 13 Sk.

At denne Taxationsforretning efter bedste Skjønnende er foretaget af os Undertegnede erklærer vi med vore Navnes Underskrift.

Weilbye den 10de August, 1844.
Mads Laursen Jens Jensen.

Ved at indføre disse Forretninger i Protocollen erklærede Mads Laursen og Jens Jensen sig villige til at beedige disse Forretninger.

Aarhus, Dat. ut supra.
Topsøe.

Veien fra Weilbye til Graae Mølle. Efterat Sogneforstanderskabet d. 10de August 1844 havde taget Syn over de Mangler, som befandtes paa Veien, som fører fra Weilbye til Graae Mølle, blev en Fortegnelse over de Sognelodseiere, der endnu ikke havde istandsat deres Andel af Veien, indleveret den 14de August til Herredsfogeden, Cancelliraad Finsen i Aarhus.

At der intet er fundet at erindre ved Weilbye Pastorats Fattig- og Skoleregnskab for 1843 meddeles hermed tjenstligt Sogneforstanderskabet til behagelig Efterretning.

Aarhus Amtsrads Revisionscontoir,
Magnussen. Langballe.

Til
Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab
Denne Skrivelse modtagen
d. 2. sept. 1844

See Skrivelse dat. 26de April 1844 til Herredsfogeden i Hasle m.fl. Herreder, hvilken Skrivelse forefindes Fol. 40 og 41.

Med Bemærkning, at de i nærværende Skrivelse ommeldte tvende Veie, ifølge Amtets Skrivelse af 12te dennes, ville være at optage i Regulativet, er samme approberet i Amtsrads mødet den 29de Mai sidste.

Hasle m.fl. Herreds-Contoir den 28de August 1844.
John Findsen.

Ved at tilholde Sogneforstanderskabet medfølgende Skrivelse, der med Hensyn til de i samme anførte Veie, er approberet af Amtsradet som Regulativ for Biveiene i Weilbye Sogn, skulde jeg, ifølge Amtets Skrivelse af 12te d. M., derfor ikke undlade at tilføie, at de mindre Veie, som ikke findes anførte i Regulativet og ikke anset Qualificeret til offentligt Tilsyn, ikke derfor kunde ansees aflagte, men maa overlades til Vedkommende, som deraf have Brug, selv at vedligeholde, hvilket Forstanderskabet behageligen ville tilkjendegive Sognets Beboere.

Hasle m.fl. Herreders Contoir den 28de August 1844.
John Finsen.

Til
Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat.

MØDE DEN 22de SEPTEMBER 1844.

Efter at det, der siden sidste Møde var bleven tilstillet Sogneforstanderskabet og tildels behandlet af dette, var bleven forelagt af Formanden, forelagde Samme en Udsigt over Fattigvæsenets Tilstand. Ifølge Fattigvæsenets Regnskabs- og Forhandlingsprotocol, som blev fremlagt, vare Fattigvæsenets ekstraordinære Udgifter fra 16de Juni d. A.(da Sogneforstanderskabet i lignende Anledning var samlet) indtil nærværende Dag følgende: I PENGE 26 Rbd. 0 Mk. 10 Sk., i Rug 4 Sk., i Byg ligeledes 4 Sk. og i Tørv 350 Snese, disse Udgivtsposter bleve befundne at være overensstemmende dels med Regnskabsprotocollen og dels med de modtagne Bilag, hvorfor Sogneforstanderskabet herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab, hvormed Intet videre var at erindre (Attest Nr.4).

Fattigvæsenets samlede Indtægt fra Regnskabsaarets Begyndelse i Januar 1844 indtil nærværende Dag befandtes ifølge Regnskabsprotocollen at beløbe sig til i Penge 98 Rbd. 5 Mk. 6 Sk., i Rug 112 Skp. 11 Pott. 2 Pgl., i Byg 112 Skp. 11 Pott. 2 Pgl. og i Tørv 1591 Snese 8 Stk., hvorimod Fattigvæsenet i samme Tidsrum havde havt en Udgift af: i Penge 85 Rbd. 0 Mk. 12 Sk., i Rug 111 Skp. 9 Pott. 0 Pgl., i Byg 111 Skp. 9 Pott. 0 Pgl. og i Tørv 1535 Snese. Blandt de ordinaire Udgifter vare 3 Mk. til Helsingørs Hospital.(Transkribentens bemærkn.: denne udgift kan være begrundet i en fundats fra 1752, hvorefter hospitalet optog gamle svagelige mennesker fra hele landet).

Formanden gjorde derefter Forsamlingen opmærksom paa at, ifølge den § i Anordningen angaaende Landcommunevæsenet af 13de August 1841, skulde ved indeværende Aars Udgang Halvdelen af Sogneforstanderskabets Medlemmer afgaae, Formanden erindrede, i Medhold af anførte §, at dette enten kunde ske ifølge mundtlig Overenskomst eller ifølge Lodtrækning, og anmodede Forsamlingen herom at tage Beslutning ligesom tillige at bestemme Tiden i sidste Quartal af Aaret, paa hvilken det nye Valg kunde finde Sted. Sogneforstanderskabet vedtog at 4 Medlemmer skulde afgaae denne Gang efter Lodtrækning, for hvilken Peder Nielsen bør -----?

Derefter gjorde Formanden Forsamlingen bekendt med at afdøde Huusmand i Weilbye Jens Glarmesters Enke Mette Kirstine Nielsdatter agtede at indlade sig i Ægteskab med Elias Nielsen, Ungkarl, som var fød og confirmeret i Weilbye Sogn og altsaa i Trangstifælde forsørgelsesberettiget sammesteds. Da Jens Glarmester har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet i Weilbye især i hans sidste Levetid androg Formanden paa om bemeldte Enke burde refundere Fattigvæsenet dets Udgifter eller om hun burde have samme eftergiven. Sogneforstanderskabet vedtog, at da bemeldte Enke Mette Kistine Nielsdatter ligesaa lidt som hendes afdøde Ægtefælle Jens Glarmester nogen tid havde været opført blandt Sognets hverken temporair eller faste Almissemlemmer, da hun fremdeles selv havde bekostet Mandens Begravelse og afdøde Jens Glarmester, med Sognebeboernes Velvillie, ikkun i de sidste Levedage havde erholdt noget Mad tilsendt, burde bemeldte Enke være fritagen for al Refundering til Fattigvæsenet, saa at dette Intet havde at erindre imod at hun paa nye indlader sig i Ægteskab.

Med Hensyn til Fattigvæsenets forestaaende Qvartalsudbetaling bestemtes at denne skulde være uforanderlig ligesom i de foregaaende Qvartaler med den undtagelse at de tvende affældige Almissemlemmer Christian Rytter, som nu faaer 2 Sk. hver Qvartal, i sidste Qvartal skal have 4 Sk. og Dorthe Johnsdatter Pihlkjær, som nu faaer 3 Sk. hver Qvartal, i sidste

Qvartal skal have 5 Sk.

Med Hensyn til Skolevæsenet bemærkede medundertegnede Pihlkjær at Skolens Tabeller vare i brøstfældig Stand. Forsamlingen blev enig om at anmode Pihlkjær, som sædvanligen, at istandsætte disse.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, M. Laursen, L. Sørensen,
O. Jacobsen, P. Nielsen, J. Jensen.

MØDE DEN 29de SEPTEMBER, 1844.

Ved dette Møde hvorved alle Medlemmer vare tilstede med undtagelse af Gaardmand Mads Laursen, bleve efternævnte, foruden Formanden, udnævnte til Medlemmer i Valgbestyrelsen ved det Slutningen af October Maaned forestaaende ny Valg af 4 Medlemmer i Sogneforstanderskabet, nemlig:

Sogneforstander, Skolelærer Pihlkjær

og

Sogneforstander, Gaardmand Mads Laursen.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat. Dat. ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, L. Sørensen,
O. Jacobsen, P. Nielsen, J. Jensen.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

Med Hensyn til Christian Peter Adamsen og Familie, som interimistisk forsørges i Dover og Venge Pastorat, udbad vi os af Weilbye Pastorats ærede Sogneforstanderskab og Sognepræst behageligst meddelt Oplysning om følgende 2de Puncter, nemlig:

- 1) om Christian Peter Adamsens nuværende Hustru Johanne Cecilie Poulsdatter maatte have modtaget nogen urefunderet Understøttelse af Weilbye Sogns Fattigvæsen inden 24de Marts 1839 da hun blev ægteviet til Christian Peter Adamsen
- 2) om hvorvidt der fra Østbirsch eller noget andet Sogns Fattigvæsen hvor Manden antages forsørgelsesberettiget maatte være meddelt noget Samtykke til Ægteskabs Indgaaelse, med Hensyn til at Konen havde erholdt Understøttelse af Fattigvæsenet.

Sogneforstanderskabet for Dover og Wenge Pastorat.

d. 24de September, 1844.
P. Baastrup, Formand.

Sogneforstanderskabet har I behagelig Skrivelse af 24de dennes begjæret Oplysning deels om Christian Peter Adamsens Hustru Johanne Cecilie Poulsdatter har modtagen af Fattigvæsenet i Weilbye nogen Understøttelse forinden sin Vielse d. 24de Marts 1839, deels om der fra Østbirsch eller noget andet Sogns Fattigvæsen maatte være meddelt noget Samtykke til Ægteskabet mellem Adamsen og Hustru. Med Hensyn til første Punct tillader jeg mig, i henhold til Weilbye Fattigvæsens Protocol, at bemærke: at bemeldte Johanne Cecilie Poulsdatter har, forinden, anførte Datum, erholdt Understøttelse af Fattigvæsenet I Weilbye. Med Hensyn til det andet Punct da vil jeg til Beroligelse for det ærede Sogneforstanderskab,

som allerede under 10de November 1842 tilskrev det Kgl. Amthuus i Skanderborg, blandt andet følgende:

“der (nemlig i Weilbye) blev han (Adamsen) omsider tværtimod Forordningen om Ægteskab § 3 No. 10 af daværende Sognepræst Aspach viet til dette Fruentimmer (Johanne Cecilie Poulsdatter) som er født i Weilbye”, ikkun tilføie: at i Weilbye Kirkes Ministerialbog for Aaret 1825 Fol. 197 No. 50 findes en Attest dat. 15de Juni 1832 fra Sognepræsten i Østbirch Consistorialraad Friis, hvilken Attest tvende I Weilbye boende Mænd, nemlig Sogneforstanderne, Gaardmændene Mads Laursen og Ove Jacobsen (Adamsens og Hustrus Forlovere) samt Sogneforstander og Skolelærer

Pihlkjær ville beedige at have læst ligesom at samme Attest indeholdt Tilladelse til det attraaede Ægteskab, hvorfor medfølger en Erklæring fra disse tvende Mænd som Bilag. At bemeldte Attest er dateret 15de Juni 1832 var fordi Trolovelsen var anmeldt for Sognepræsten den 28de Juni 1832, og Aarsagen til den sildige Vielse findes saaledes anført I Ministerialbogen: “Den 24de Marts 1839 blev dette par (Adamsen og J.C.Poulsdatter) viede da det havde erholdt Kgl. Tilladelse dertil. At de ikke før blev viede, skjøndt der var lyst 3 gange for dem, var en casus (trskrbt. bemrk.: årsag/tilfælde), der indtraf 8 dage før Bryllupet der dømte dem til Tugthuus-Straf og, da de havde udstaaet den, udvirkede Stiftamtmanden I Wiborg “denne Kongelige Tilladelse for dem. Dersom Sogneforstanderskabet for Dover og Wenge atter vil bæere mig eller Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab med en Skrivelse ønskes behageligst oplyst hvorfor det ærede Sogneforstanderskab benævner Adamsens og Families underhold I Dover og Wenge “interimistisk”, eftersom det Kongelige Danske Cancellie under 4de August 1842 med Resolution har anseet den oftomtalte Familie forsørgelsesberettiget I Dover Sogn.

Paa Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Vegne.

Aarhus, dt. 29de September 1844. - Topsøe.

Til Sogneforstanderskabet
for Dover Pastorat.

ERKLÆRING.

Bilag til foranstaaende Skrivelse.

Paa given Anledning erklærer vi herved, at der efter foregaaende Anmeldelse fra Fattigcommissionen her I Sognet til Fattigcommissionen I Østbirck om Cecilie Poulsdatters attraaede Ægteskab med Christian Peter Adamsen, ledsaget af de fornødne Oplysninger, hendes Stilling som Almisselem angaaende, blev af dette Fattigvæsens Formand afg. Consistorialraad Pastor Friis sendt en Attest dat. 15de Juni 1832 til forrige Sognepræst I Weilbye Hr. Aspach, der godtgjorde at hiin Anmeldelse var Fattigvæsenets Bestyrelse communiceret og sluttede med de ord “Held og Lykke til deres Forening”. Dette, saavel som at hverken da eller senere, blev eller er bleven, af Østbirck Fattigvæsenscommission gjort enten Indsigelse imod det ommeldte Ægteskab eller Paastand om Refundering af den, af Cecilie Poulsdatter til den Tid oppebaarne Fattigvæsensunderstøttelse, kunde vi med saameget større Sikkerhed bevidne, eftersom vi læste Attesten ved dens Ankomst og tydeligen og klart erindre dens Indhold og som bestandigen siden hiin Tid havt Leilighed til, nøie at kjende alt vort Fattigvæsen angaaende, hvorfor vi ogsaa vare villige til, naar forlanges, at bekræfte Sandheden idenne vor Erklæring med Lovens Eed.

Det bemærkes, at vi M. Laursen og O. Jacobsen vare Fattigforstandere paa hiin Tid, da den omhandlede Sag passerede.

Weilbye, den 28de September 1844

Pihlkjær

Skolelærer og Sogneforstander

M.Laursen - - O.Jacobsen

Sogneforstandere.

TRANSPORTPAS

Ellen Marie Zachariasdatter Ritz hjemmehørende I Weilbye Sogn, Hasle Herred, Aarhus Amt, som ifølge Høiesteretsdom af 16. Marts 1843 har udstaaet Straf af 1½ Aars Arbeide I Wiborg Tugt- og Forbedringshuus for 3die Gang begaaet Løsgængereri forenet med Betleri, og nu derfor er løsladt, bliver hermed, overensstemmende med Placaten 14de December 1810 fremsendt til Hr. Cancelliraad Herredsfoged Finsen I Aarhus.

Vedkommende Retsbetjent vilde besørge de Paagjældende transporteret paa anordnet Maade og derom gjøre Paategning paa dette Pas, som dernæst med Tilstaaelse om den endelige Aflevering bedes remitteret til Wiborg Stiftamt.

Directionen for Wiborg Tugt- og Forbedringshuus,

den 25. September 1844.   Bretton   Øllgaard.

Ovennævnte Fruentimmer have undertegnede Fattigforstandere antaget til Forsørgelse I Weilbye Sogn den 29de September 1844.

L. Sørensen.

O. Jacobsen.

Efter at have modtagen nærværende Transportpas tilbage fra Fattigbestyrelsen I Weilbye, fremsendes Passet til Wiborg Kongelige Stiftamthuus.

Aarhus, dt. 4de October 1844. / Topsøe.

Til

Det Kongelige Stiftamthuus

I Wiborg.

Den 29de September 1844 samledes Sogneforstanderne I Weilbye for at tage Bestemmelse Ellen Ritze's Forsørgelse angaaende I hvilket Møde følgende blev vedtaget:

- 1) Bemeldte Fruentimmer skal boe I Fattighuuset hos et andet derboende Fruentimmer Ane Marie Christensdatter for det første fra førstkommende 6te October til 1ste Maj 1845, og for at ligge I hendes Sengeklæder I samme Tid, skal bemeldte Ane M. Christensdatter saalænge sidde huusleiefri der hvor hun er, men den 1 Rbd. I Huusleie, som er forfalden, skal hun betale,
- 2) Ellen Ritz faaer I Understøttelse strax 1 Skp. Rug og 1 Skp. Byg og betyder: at hun fremtidig, saalænge hun er arbejdsfør, skal forsørge sig selv,
- 3) hendes Barn Else Marie, som (See Fol. 15) er til Forpleining hos Huusmand Jens Daas her I Byen, bliver hos ham paa den hidtilværende Accord for det første til 1ste Januar 1845, og bliver da nærmere Bestemmelse at tage hendes Forsørgelse angaaende, og
- 4) Ellen Ritz tilstaaedes slutteligen I læs Tørv, som siden bliver hende at levere.

....Valglisterne, som nu vare færdige, bleve underskrevne af Formanden, Skolelærer Pihlkjær, Mads Laursen samt Sognefoged Peder Nielsen og efter at dette skal blive Sognebeboerne kundgjort ved Kirkestævne Søndagen den 6te October førstkommende bliver listerne at henligge til Eftersyn I 14 Dage I Henhold til § 7 I Anordningen angaaende

Landcommunevæsenet af 13de August 1841.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Dat. ut. supra. / Topsøe.

Aar 1844 den 28de October afholdtes Examen over Weilbye Skoles 2den eller øverste Klasses Børn. Ved denne Examen vare nærværende: Sognepræsten, Skolelæreren Sogneforstanderne Ove Jacobsen som const. Skolepatron (I Peder Niensens Fraværelse) og Jens Jensen, Skoleforstander.

Efter at Examen var tilendebragt, blev Gaardmand N.J. Abilds Datter, Ellen Marie, som ifølge Skoledirectionens Bestemmelse nyder Privat Undervisning hjemme, fremkaldt og derpaa overhørt, hvorefter Sogneforstanderskabet afgav følgende Erklæring:

“Barnet havde siden Foraarsexamen læst de 9 første Historier af Bircks Bibelhistorie og med Hensyn til Oplæsningen synedes liden Fremgang, derimod sporedes ikke nogen Udvikling af Barnets Begreber, saa at hun matte ansees aldeles uskikket til Undervisning i Skolen”.

Da Lærerinden med Barnet i de sidste Naaneder ikke havde mødt i Skolen foren Gang om Maaneden at overhøres af Sognepræsten og Skolelæreren, hvilken Bestemmelse blev tagen da Directionen vedtog at Barnets Undervisning skulde skee Hjemme, blev Faderen paamindet i Fremtiden uundgaeligen at lade Barnet møde i Skolen den sidste Søndag i hver maaned.

Aaret 1844 den 31te October blev i Weilbye Skole Examen afholdt med Skoleungdommen i 1ste eller Nederste Classe. Overværende vare Sognepræsten, Skolelæreren, Skolepatron Peder Nielsen og Skoleforstander Jens Jensen.

Efterat Examen samme Dag var tilendebragt, blev foretagen Lodtrækning om hvilke Medlemmer af Sogneforstanderskabet der ved indeværende Aars Slutning skulde udtræde. Efterat det tidligere var bleven vedtaget at Sognefogeden Peder Nielsen kunde udtræde uden Lodtrækning, afgjorde Lodtrækningen at efterfølgende Sogneforstanderes Function ophørte med indeværende Aars Slutning, nemlig: Peder Nielsen, Mads Laursen, Laurs Sørensen og Ove Jacobsen.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat dt. 31te October 1844.

Topsøe, Pihlkiær, Niels Christensen, M. Laursen, L. Sørensen

O. Jacobsen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

I Overensstemmelse med Anordningen angaaende Landcommunevæsenet af 13de August 1841 §§ 6, 7, og 8 foretages i Weilbye Skole Valg paa 4 nye Medlemmer den 31te October 1844. De fire udtrædende Sogneforstandere vare Gaardmændene Peder Nielsen, Mads Laursen, Laurs Sørensen og Ove Jacobsen. Efterat de valgberettigede, efter foregaaende skriftlig Indbydelse, vare Mødte i Skolelokalet kl. 12 Middag og efter at ingen Indsigelse imod Valglisten var indkommen, skred Valgbestyrelsen til Valg af 4 nye Medlemmer af Sogneforstanderskabet, ved hvilket Valg følgende erholdt Stemme flerhed, nemlig:

- 1) Niels Nielsen Bomholdt med 14 Stemmer
- 2) Poul Nielsen Kjeldsen, med 13 “
- 3) Johan Christensen, med 13 “
- 4) Søren Nielsen Hjortshøi, 11 “
- 5) Peder Nielsen, Junior, med 8 “
- 6) Jens Nielsen Bomholdt, med 7 “
- 7) Jacob Pedersen Kjeldsen, med 3 “
- 8) Niels Nielsen Knudsen, med 2 “ og
- 9) Niels Pedersen Just med 5 “

Som følge heraf indstiller vi, i henhold til ovennævnte Anordnings § 9, de fire førstnævnte, nemlig Gaardmændene Niels Nielsen Bomholdt, Poul Nielsen Kjeldsen, Johan Christensen og Søren Nielsen Hjortshøi til Sogneforstandere i de Fratrædendes Sted, i det vi ærbødigst udbad os Approbation.

Weilbye, i Valgbestyrelsen dt. 31te October, 1844.

Topsøe, Pihlkiær, M. Laursen, P. Nielsen.

Til

Det Kongelige Stiftamthus.

MØDE DEN 31TE OCTOBER 1844.

Med Hensyn til Fattigvæsenet havde Ellen Zachariasdatter Ritz andraget paa at erholde et Quantum Tørv, foranlediget heraf tilstodes hende 1 læs Tørv, som snarest muligt skulde levesres hende.

Da den Mand Jørgen Tyrck, hos hvem Drengen Thomas Holm opholder sig maaske ikke længere vil efter Rygte have ham hos sig, vedtog Sogneforstanderskabet, dersom dette Rygte skulde stadfæste sig, at Th. Holm skulde overdrages Søsteren Ane Kirstine Holm, som er villig at antage Broderen efter den hidtil erlagte Betaling.

Sogneforstanderskabet f. Weilbye Pastorat, Dat. ut. supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christoffersen, M. Laursen, L.Sørensen

Ove Jacobsen, P. Nielsen, Jens Jensen.

At jeg intet har at erindre imod det i Weilbye Skole den 31te f. M. foretagne Valg til 4 nye Medlemmer af Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, og hvorefter Gaardmændene Niels Nielsen Bomholdt, Poul Nielsen Kjeldsen, Johan Christensen og Søren Nielsen Hjortshøi indtræde i Sogneforstanderskabet istedetfor de Fratrædende Gaardmændene Peder Nielsen, Mads Laursen, Laurs Sørensen og Ove Jacobsen, undlader jeg ikke tjenstlig at meddele til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse.

Aarhus Stiftamthus den 5te November 1844. / Graah.

Til

Valgbestyrelsen for Weilbye Sogneforstanderskab.

Efter Forlig indgaaet i Dag med Hasle Herreds Politiret i en af Christen Sørensen i Elev mod Anders Jørgensen, Weilbye anlagt Injuriesag har Sidstnævnte som Mulct til Weilbye Sogns Fattigkasse erlagt 2 Rbd., som herfor tjenstlig tilstilles Sogneforstanderskabets Formand til behagelig Indbetaling i Fattigkassen.

Hasle Herredscontoir.dt. 20de November 1844. / John Finsen.

Til

Velærværdige Hr. Pastor Topsøe

Qvittering for Mulctens Modtagelse meddelt Herredsfogeden.

Fra det Kgl. Stiftamthus i Aarhus er jeg under 15de dennes communiceret en Skrivelse fra det Kgl. Rentekammer af 9de f. M. saalydende: "Dader er opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt de i Forordningen af 18de Juli 1840 angaaende Amtstueoppebørseler, med videre, indeholdte

Regler, kunne være anvendelige, saavel hvad Inddrivelsen af Communalafgifter angaar, som med Hensyn til Regnskabsvæsenet for Communeindtægter, baade i Kjøbstæderne og i Sognene paa Landet, ønsker Kammeret at modtage oplysning om, hvorledes der i saa henseende har været forholdt i de forskjellige Jurisdictioner i Byerne og paa Landet, siden Emanationen (=kundgørelse af forordning) af fornævnte Anordning, og man skulde derfor tjenstligen anmode Hr. Kammerherren om, efter indhentede Erklæring saavel fra vedkommende Bye (-) og Herredsfogeder som fra de communale Autoriteter, behageligen at ville meddele Kammeret den fornøden Oplysning desangaaende".

Ved tjenstligen at meddele Sogneforstanderskabet denne Skrivelse skulde jeg ikke unnlade at anmode Dem om snarest muligt at meddele mig de fornødne Oplysninger om den brugte Fremgangsmaade med Communalafgivternes Inddrivelse, ligesom med Regnskabsvæsenet for disse.

Hasle etc. Herreders Contoir en 20de November 1844./John Finsen.

Til
Sogneforstanderskabet for
Weilbye Pastorat.

HERPAA BLEV FØLGENDE ERKLÆRING AFGIVEN.

I Weilbye Pastorat inddrives Communalafgifter, i mangel af Erlæggelse saaledes: Restancelisterne sendes til det Kgl. Stiftamt, hvor de bliver approberede, derpaa overgives Listerne til Sognefogeden, herefter endeligen -saafremt Sognefogeden intet kan udrette - Herredsfogeden bliver anmodet om at inddrive det resterende Beløb.

Regnskabet over Fattig- og Skolevæsenets Indtægter og Udgifter forfattes efter det af Aarhus Amtsraad i Slutningen af forrige Aar, givne Schematic/-tal (?) Regnskaberne slutter ved Aarets Ende hvorefter de bliver reviderede af Sogneforstanderskabet, og, efter at have været til almindeligt Eftersyn ifølge Anordn. om Landcommunevæsenet af 13de August 1841 § 16, bliver de slutteligen indsendt til Amtsraadet.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat d. 29de November 1844.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Mads Laursen, Ove Jacobsen,

Ove Jacobsen, Laurs Sørensen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

I ANLEDNING AF OPFORDRING FRA STIFTAMTET OM DER I WEILBYE PASTORAT BEFANDTES EXAMINEREDE ELLER UEXAMINEREDE DYRLÆGER BLEV FØLGENDE ERKLÆRING AFGIVEN

I Weilbye Pastorat eier vel Regimentsdyrlæge Rasmussen en Gaard, men, da han ikke opholder sig i Pastoratet, kunne vi attestere: at der sammesteds ikke opholder sig nogen autoriseret Dyrlæge eller til at practisere som saadan berettiget Person.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat den 29de Nov. 1844.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Mads Lausen, Ove Jacobsen

Laurs Sørensen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

(130402)

Da Thomas Holm den 25de Nov. 1844 kom til Skade i sin ene Fod og det værste Udfald deraf var at befrygte, blev Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye enige om, at lade

bemeldte Dreng, der forsørges af Fattigvæsenet, komme under Lægebehandling, i hvilken Anledning der den 26de November 1844 blev tilstillet Districtschirurg Weis følgende Skrivelse: "Da medfølgende Dreng Thomas Holm under Weilbye Sogns Fattigvæsen i Gaar kom til Skade i sin ene Fod, tillader vi os hermed at bede Deres Velædelhed at tage ham i Cuur paa vort Fattigvæsens Regning, dog således at han, under sin Helbredelse forbliver her i Sognet."

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 26de Nov. 1844.

Piklkjær, Niels Christensen, Mads Laursen, Ove Jacobsen,

Laurs Sørensen, Peder Nielsen, Jens Jensen.

MØDE DEN 22de DECEMBER 1844.

Efter at Formanden havde gjort Sogneforstanderskabets Medlemmer bekendt med de Forskjellige Sager, der siden 31te Oct. d.A., da Sogneforstanderskabet sidste Gang var samlet, havde vedkommets Pastoratets communale Anliggender, forelagde han Fattigvæsenets Regnskabsprotocul, som ikke siden den 22de Sept. d.A. var bleven forelagt Sogneforstanderskabet in pleno. Efter at Formanden havde gjort Sogneforstanderskabet bekendt med Fattigvæsenets Status, blev de extraordinære Udgivter fra 22de September 1844 indtil nuværende dag anmeldte at beløbe sig til 34 Rbd. 3 Mk. 12 Sk., i Rug 5 Skp. 9pt. o Pg. og i Byg 5 Sk. 9 Pt. o Pg. samt i Tørv 56 Snese 8 Stk. Disse Udgivtsposter blev befundne at være overensstemmende deels med Regnskabsprotocullen og deels med de foreviste bilag, hvorfor Sogneforstanderskabet herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab, hvormed intet videre var at erindre (Attest no.5). Fattigvæsenets samlede Indtægt fra Regnskabsaarets Begyndelse i Januar d. A. befandtes saaledes at beløbe sig til i Penge: 127 Rbd. o Mk. 3 Sk., i Rug 153 Skp. 9 Pott. 1 Pægel, i Byg 153 Skp. 9 Pott. 1 Pgl. og 1591 Snese og 8 Stkr. i Tørv, imedens dels Udgivter ligeledes fra 1ste Januar d.A. beløb sig til i Penge: 125 Rbd. 2 Mk. 8 Sk. i Rug: 149 Skp. 9 Pott. 0 Pgl., i Byg 149 Skp. 9 Potter 0 Pgl. og i Tørv 1591 Snese 8 Stkr.

Efter at denne Oversigt var meddelt Sogneforstanderskabets Medlemmer blev PLANEN TIL DE FATTIGES FORSØRGELSE I 1845 forfattet. Denne Forsørgelsesplan blev derefter indført i Fattigvæsenets Regnskabs og Forhandlingsprotocul fol. 108 og der bekræftet med Underskrift af Sogneforstanderskabets Medlemmer. (Attest for 1845 ang. Regnskabet Løbe No.1).

Formanden gjorde derefter Forsamlingen bekendt med, at Barnet Else Marie Ritzdatter havde anmodet ham om at udvirke at hun kunde erholde en ny Klædning, i denne Anledning blev vdtaget at bemeldte Else Marie Ritzdatter tilligemed Mette Holm hvis (?) skulde gives et Sæt nye Klæder og skulde Fattigforstanderne besørge det Fornødne i denne Henseende.

De af de nuværende Medlemmer af Sogneforstanderskabet Mads Laursen, Peder Nielsen, Laurs Sørensen og Ove Jacobsen for sidste Gang vare nærværende som Sogneforstandere, udtalte Formanden til disse nævnte 4 afgaaende Sogneforstandere sin og sine øvrige Medsogneforstanderes Tak for den Iver, Nidkjærhed, Beredvillighed, og Flid, disse i de forløbne Aar stedse havde udviist, saa at Enhver af de tilbageblivende Medlemmer højst ugerne saa disse udtræde af Sogneforstanderskabet. Formanden frembar slutteligen det Ønske saavel til Sognefogeden som til M. Laursen, Laurs Sørensen og Ove Jacobsen at de fremdeles ogsaa udenfor Sogneforstanderskabet i Fremtiden med deres Duelighed vilde medvirke til Communens Tarv, ligesom at et hvert Raad og Vink fra disse stedse vilde være Sogneforstanderskabet særdeles kjærkomment ligesom disse hæderlige Mænd dermed vilde i Gjæringer udvise at de vedblive at have Interesse for Pastoratets Anliggender saaledes nærrede Formanden det Haab at slige gode Exempler kunde have en gavnlig Indflydelse paa den større Mængde, som stundom med Lunkenhed og Ligegyldighed betragter Anliggender

der visseligen have Krav paa Enhvers Interesse.

Formanden tilbagekaldte derefter i Forsamlingens Erindring at i Samlingen den 16de Juni d. A. havde Sogneforstanderskabet vedtaget: at afd. Laurs Mors` Enke Maren Jens Datter skulde inden Aarets Ende erklære sig om hun for Fremtiden skulde opføres blandt de faste Almisselemmer eller ikke, og derfor opfordrede han Forsamlingen til at erklære sig herom, om bemeldte Enke for Nogen af de Tilstedeværende havde yttret sig desangaaende. Resultatet herom blev taget til Følge i Forsørgelsesplanen for kommende Aar Med Hensyn til LIGNINGEN FOR FATTIGVÆSENET I AARET 1845, da var Formanden af den Formening at samme burde være uforandret den samme som i indeværende Aar. I indeværende Aar ydede Sognebeboerne pr.Td. Hartkorn ny Matricul I PENGE: 2 Mk., I RUG: 12 POTTER, I BYG: 12 POTTER og I TØRV: 7 SNESE. Formanden forment 1) at denne Afgift til Fattigvæsenet i Almindelighed ikke kunde være trykkende for Hartkornseierne, han erindrede fremdeles at Fattigkassens Status ved indeværende Aars Udgang ikke var saa god som ved forrige Aars Udgang, da et ikke ubetydeligt Quantum af Rug og Byg blev omsat til et Beløb af 16 Rbd. 2 Mk. 2Sk., og 3) endeligen gjorde han opmærksom paa, at et betydeligt Afdrag paa Fattigfoged Niels Thomsens Huus paahvilede Fattigkassen at udrede i det kommende Aar. Formanden androg iøvrigt paa at de forandringer, Ligningen havde undergaaet ved Kjøb og Salg, kunde kun gjøre nogle Afvigelser fra nuværende Ligning for indeværende Aar, sa at Ligningen ikke i det væsentlige, men derimod ved enkelte Eiendomme kunde underkastes en Revision.

Sogneforstanderskabet vedtog AT LIGNINGEN FOR 1845 SKULDE VÆRE UFORANDRET, nemlig pr Td. Hartkorn ny Matrikul: I PENGE: 2 Mk., I RUG: 12 Potter, I BYG: 12 Potter og I TØRV: 7 Snese. (Attest for 1845 Aars Regnskab)

BILAG LITRA A

Med Hensyn til at Formanden ved det aarlige Regnskab over Fattigvæsenets Indtægter og Udgivter tillige stedse har anført de saakaldte Kostdage, som Pastoratets Beboere yde til Trængende, da anmodede han de nuværende Fattigforstandere dels at opgive ham Antallet paa de i Indeværende Aar ydede Kostdage, dels ligeledes at opgive ham deres Navne, der havde modtaget denne Understøttelse og hvormange Kostdage, hver af de Trængende havde Modtaget. Denne Opgjørelse af de ydede Kostdage ønskedes meddelt Formanden snarest muligt for at Regnskabet kunde blive sluttet med nærværende Aars Udgang.

Forinden dette Møde sluttedes anmeldte Formanden at Ellen Ritzdatter havde henvendt sig til ham for at begjære om hendes slutter maatte flytte bort fra Jens Daas, hos hvem hun foregav at Barnet ikke havde det godt. Da hun ønskede helst at erholde Barnet hos sig, tilkjendegav Formanden, efter Sogneforstanderskabets tidligere Beslutning, at dette ikke i det mindste for det første kunde bevilges med mindre Barnet intetsteds kunde anbringes for den aarlige Betaling af i Penge: 1 Rbd. 2 Mk., i Rug: 12 Skp. og i Byg: ligeledes 12 Skp. ifølge den for Aar 1845 lagte Forsørgelsesplan. Da Ellen Ritzdatter i dag havde yttret i Sogneforstanderskabet, at den Seng hvori hun Sov, var af daarlig Beskaffenhed, vil Sogneforstanderskabet med det første tage den i Øiesyn og dersom det sidste skulde stadfæste sig, vilde Mangelen snarest muligt blive afhjulpen.

Slutteligen bleve Følgende udnævnte til for Aaret 1845 at varetage de Communale Anliggender: til Fattigvæsenet blev til Forstandere med Stemme flerhed udnævnt: Jens Jensen og Johan Christensen, til Skoleforstandere følgende: Niels Bomholt og Poul N. Kjeldsen, til Kirkeværger følgende: Niels Christensen og Søren Hjortshøi jun. Skolepatron for Aaret 1845 blev Niels Bomholt. Til Formand i Sogneforstanderskabet gjenvalgte Sognepræsten.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Dat ut supra.
Topsøe, Pihlkjær N. Christensen, M.Laursen, S.Sørensen,

O. Jacobsen, Peder Nielsen.

P.S. - I samme Forstanderskabsmøde blev ogsaa besluttet at 10 nye Kort skulde anskaffes til Geografi-Underviisningen, dog maatte denne Sum dog ikke overstige 3 Rbd. Kort og Paparbeide heri iberegnet.

in fidem / Topsøe.

(in fidem copiae = til bekræftelse af afskriften)

I Aaret 1843 den 23de November blev af Gaardmand Niels Rasmussen Abild optaget et Faarkreatur. Da der ingen meldte sig som Eier til bemeldte Faar, blev samme solgt ved offentlig Auction den 29de samme Maaned. De overblevne Penge med fradrag af Omkostningerne beløb sig til 2 Rbd.5 Mk.0 Sk., hvilke To Rigsbankdaler Fem Mk. 0 Sk. herved, mod Qvittering, indbetales til Weilbye Sogn.

Weilbye, dt. 22de December 1844,

Peder Nielsen, Sognefoged.

Foranførte 2 Rbd. 5 Mk. 0 Sk. ere indbetalte til Weilbye Fattigkasse og beløbet beregnet til Indtægt for samme i det kommende 1845 Aars Regnskab (see Fattigvæsenets Regnskabsprotokol fol., 1ste Qwartal 1845 Indtægt no. 2)

Indtægtsbilag for 1845 Aars Regnskab Litra E. Aarhus, dt. 26de December 1844. / Topsøe.

Der har i flere Aar hersket den, ligesaa farlige som fra flere Sider fordærvelige Uskik her i Byen, den mandvoxne Ungdom paa Fastelavnsmandagen forlyster sig med, ridende at slaee en ophængt Tønde itu hvori enten et levende Dyr eller en Flaske har været indesluttet, eller med Ringridning. Det høist farlige i denne Forlystelse vist let indsees naar betænkes, at en 30 - 40 unge Mennesker, ophidsede af spirituøse Drikke, foretage sig paa kraftfulde Heste i Forening hiin Forlystelse og derefter ride fra Gaard til Gaard i og udenfor Byen for at modtage de Pengegaver det er blevet til Skik at give dem. Da det er naturligt, at en Kappen i Dygtighed og Formaaenhed, hvad Ridningen angaar, ofte ved denne Lejlighed opstaar, saa er det let begribeligt, at Liv og Helbred dermed udsættes for den største Fare, hvilket ogsaa Erfaringen har bekræftet. Naar endelig bemærkes: at de Ridendes Udmaien med kostbare Baand, med Silketøier, Sølvstads og andet Kostbart foranlediger ikke ubetydelige Udgifter, at en 30 Rbd. og derover ved denne Leilighed indsamles af Bybeboerne og anvendes for største Delen kun til Drikkevarer, og at 2-3 Dage aldeles spildes for Arbeide, ei at tale om hvad Helbredet lider og Sædeligheden fornærmes med denne Art Forlystelse, der var sande Bachanalier, saa er det ei at undres over at Sognets Gaardbeboere især ere i høi Grad utilfredse hermed og inderligen ønsker dette Uvæsen hævet, Sogneforstanderskabet kan ei andet end dele denne Misfornøielse og nærer det samme Ønske, men da de Midler, som i denne Henseende staar til vor Raadighed ere utilstrækkelige, tillader vi os at overdrage denne Sag til Deres Velbaarenhed med Begjæring, at De vilde yde os den fornødne Assistance til at forhindre hiin Uskik, hvad Ridningen angaaer for i Aar og Fremtidigen at gjentages. Hvad derimod Ungdommens Sammenkomst til Dands paa denne Dag angaar, da haver vi for nævnte Vedkommende intet derimod. Vi tror at finde tilstrækkelig Grund i Lovens 6-3-11 til at kunne haabe hiin Uskik afskaffet.

Weilbye, dt. 25de Januar 1845.

Pihlkjær, N. Christensen, N. Bomholt, Joh. Christensen, S.N. Hjortshøi

Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

----- Skjønt jeg paa den om Tid af ganske Hjerter ønsker at Ungdommen maa komme til at tilbringe den forestaaende Fastelavn med Fornøielser paa en uskyldig Maade, saaledes maa jeg paa den anden Side misbillige de Uskikke, der skulde, ifølge vedlagte Skrivelse, finde Sted.

Jeg er derfor saa for at fremsende bemeldte Skrivelse idet jeg tillige udbeder mig Hr. Cancelliraadens behagelige betænkning om Sagen snarest muligt tilstillet.

Aarhus, dt. 26de Januar 1845.

Topsøe / Sogneforstanderskabets Formand.

Fra Weilbye Sogneforstanderskab har jeg modtaget et Andragende, hvori der ankes over flere Uskikke og Uorden, som pleier at finde Sted og foranlediges med den af Byens Ungdom paa Fastelavnssøndag og Mandag anstillede Ringridning, hvorved tildels Fleres Liv og Helbred ved de Ridendes Uforsigtighed udsættes for Farer (skade på papirsiden) Nydelse af Brændeviin og andre Spirituøse Drikke og deraf følgende Klammeri og Slagsmaal finde Sted og formange unødvendige Udgifter foraarsages, som tildels dækkes ved en upassende Indsamling af Gaver, som anvendes til paafølgende Drik og Sviir. Jeg skulle i denne Anledning anmode Sognefogeden om næstkommende Løverdags ved Gadestævne og paa Søndag ved Kirkestævne i Weilbye at bekjendtgjøre, at jeg vel for denne Gang ikke vil forbyde Ringridning, men at saadant ufeilbarligen vil skee for Fremtiden, saafremt den mindste Uorden derved i Aar maatte finde Sted, foruden at enhver Paagjældende dermed strax vil blive draget til strængt Ansvar og ligesom jeg hermed maa anmode Sognefogeden om Personlig at være tilstede og paasee god Ordens Overholdelse i enhver Henseende saaledes omtvivler jeg heller ikke at Sogneforstanderskabets Medlemmer dermed ville være ham behjælpelig, og forventer jeg i ethvert Tilfælde, saafremt imod Forventning, uagtet denne foregaaende Advarsel, nogen Uorden maatte finde Sted, da derom strax at modtage Sognefogedens Indberetning.

Hasle m.v. Herredscontoir. d. 30te Januar, 1845. / John Finsen.

Til

Sognefogeden i Weilbye.

Da det er os bekjendt, at Sognefoged Peder Nielsen har viist Deres Velærværdighed den Opmærksomhed, at lade Dem gjennemlæse en ham fra Cancelliraad Finsen tilstillet Skrivelse, hvori meddeles den herværende Ungdoms tilladelse til Ringridning i Fastelavn, saa omtvivler vi ikke, at De jo ogsaa, ligesom vi, er bleven opmærksom paa, at Cancelliraad Finsen i bemeldte Skrivelse omtaler adskillige Uordener, der af os kulde være bleven paaankede i vort Andragende af 25de f.M. Efter bemeldte Skrivelse skulde vi nemlig som anført, at hiin Ungdommens Forlystelse foretages paa Fastelavnssøndagen, i vort andragende stod derimod "Fastelavnsmandagen". Det hedder endvidere "at de Gaver, som indsamles til paafølgende Drik og Sviir", i vort andragende stod: "anvendes for Størstedelen kun til Drikkevarer", hvilke Ord indeholder en anden og mildere Mening end hiin. Endelig hedder det: "at Klammeri og Slagsmaal ved den omhandlede Lejlighed finde Sted", derom indeholder vort Andragende ikke et eneste Ord, og det er især denne Beskyldning, der har opivret Ungdommen og dens Partie. Naar nu antages, hvad ikke kan afvises, at bemeldte Skrivelses Indhold har vundet fast Tiltro hos Enhver, der er bleven bekjendt med samme og disse derfor ere overbeviiste om, at de gjorte Beskyldninger ere falske, saa ere det en selvfølge, at vi ansees som Mænd, der ikke have været Sandheden troe, som Mænd, der ved andre givne Lejligheder kunne gaae frem i den samme Aand, men heraf følger, at den Tillid fra Sognebeboernes Side, der er ligesaa nødvendig for os som Sogneforstandere at besidde som den er vanskelig at erhverve, men let at tabe, for .....?(skade på papiret) et Brud, som vi ei ere istand til at hele.

Vi tillade os derfor at andrage, denne højst ubehagelige Sag for Deres Velærværdighed med

begjæring om?? (skade på papiret), at De, i Egenskab af Formand for Sogneforstanderskabet, vilde drage Omsorg for, at vi blive frikjendte for at have gjort hine Beskyldninger, paa samme Maade som de ere blevne os tillagte. Endligen bede vi Deres Velærværdighed, ikke at sammenkalde os til Sogneforstanderskabsmøde saalænge nærværende Sag ikke er udjævnet.

Weilbye d. 5te Februar 1845 / ærbødigst

Pihlkjær, N. Christensen, N. Bomholdt, Johs. Christensen, S.N. Hjortshøi,

Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen

Velærværdige

Hr. Pastor Topsøe.

.....-----

Da jeg i Gaar ankom til Weilbye blev mig af Sogneforstanderskabets Medlemmer sammesteds overgivet indlagte Skrivelse med Tilføiende: at jeg maatte gjøre frit Brug af samme. Eftersom denne Skrivelse nu angaaer den Ordre, Hr. Cancelliraaden under 30te f. Mn. tilstillede Sognefogeden i Anledning af det Andragende af 25de f. M. som 7 af Sogneforstanderskabets Medlemmer havde indgivet om Ringridnings Afskaffelse ved sidste Fastelavn, er jeg saa fri hermed at fremsende bemeldte Skrivelse til Gjennemlæsning og Afbenyttelse. Hr. Cancelliraaden vil deraf erfare den i Pastoratet for Tiden herskende mislige Stemning, der er bleven fremholdt ved Offentliggjørelsen af ovennævnte Ordre, eftersom denne indeholder Udtryk, der ikke omtales i Sogneforstanderskabets Andragende. Dette Brud paa den Tillid og Enighed, der tilforn gjensidigen har hersket mellem Beboerne og Ungdommen paa den ene Side. og Sogneforstanderskabets Medlemmer paa den anden Side, har endogsaa paavirket den Beslutning for sidstnævnte, at de i vedlagte Skrivelse anmodede mig om: ikke at sammenkalde noget Sogneforstanderskabs-Møde saalænge denne mislige Sag endnu ikke er udjævnet. Denne Omstændighed maa derfor foranledige mig som Formand til tjenstligen, i Henhold til vedlagte Skrivelse, at anmode Hr. Cancelliraaden om at give Sogneforstanderskabet al den Opreisning, der er fornøden for at de Mænd, der have paataget sig Bestyrelsen af Communens Anliggender, i Fremtiden kunne bevare en usvækket Anseelse, Agtelse og Tillid blandt de øvrige Beboere, og dette er jeg overbevist om at Hr. Cancelliraaden med Beredvillighed vil drage Omsorg for, hvilket jeg formener vil kunne skee, naar hine Mænd, som tidligere havde affattet Andragende og nyligen have tilstillet mig vedlagte Skrivelse, blive frikjendte af Dem for de Beskyldninger, som Ungdommen tilligemed dens Parti nu ikke undlader at yttre imod Sogneforstanderskabet.

Hr. Cancelliraaden vil fremdeles tillige indsee hvormeget min Virksomhed som Sognepræst lammes saalænge en saadan Uenighed og Misforstaaelse finder Sted. Jeg vil ikkun anføre eet Exempel, som paafaldende allerede i Gaar overtydede mig om et saadant for Menigheden fordærvende ..... Forhold. I Weilbye Kirke havde saaledes i Gaar ved Gudstjenesten indfundet sig et saastort Antal af begge Kjøen at den rummelige Kirke næppe kunde afgive den fornødne Plads. Da Prædiken var endt og jeg som sædvanligen traadte ned paa Kirkegulvet for der at afholde Catechisation, fremstillede sig til denne ikkun den uconfirmerede Ungdom tilligemed 5 confirmerede Piger, men IKKE EEN af den confirmerede mandlige Ungdom. Da dette endnu ikke har fundet sted før i Kirken og allermindst, naar Gudstjenesten var meget besøgt, og da jeg fremdeles skylder Sandheden at tilstaa, at Catechisationen, tildeels med Sogneforstanderskabets Medvirksomhed, var bragt i en ret god Orden, eftersom dets Medlemmer, ifølge min Anmodning, dels har ladt deres Børn og Tjenestetyende søge Kirken for at deltage i Catechisationen, dels tillige have opmuntret de øvrige Beboere til det samme, maa jeg udlede den foranførte Omstændighed, der for mig (måtte ?) fremkalde vemodige Betragtninger og Følelser, ikkun for den uhyggelige Stemning, som Ungdommen og dens Parti for nærværende Tid, nærer mod Sogneforstanderskabet, imod hvilket Hien uden Tvivl vilde

tilkjendegive dens Misfornøjelse ved ikke at træde frem til Overhøring af Sognepræsten fordi denne tillige var Sogneforstanderskabets Formand. Denne mellem Pastoratets Beboere saa høist ubehagelige og forstyrrende Uenighed, som, dersom (dersom) den endnu længere skal vedblive, maaske end mere kan blive udartet, havde aldrig opkommen, dersom Hr. Cancelliraaden directe havde meddelt mig, især da jeg anmodede derom, Deres behagelige Betænkning og Svar paa Sogneforstanderskabets Andragende af 25de f. M., thi, dersomdette havde fundet Sted, havde ikke Deres Svar i dets Helhed, saafremt dette ikke udtrykkeligen af Dem var bleven forlangt, men kun Resultatet af samme kommer til almindelig Kundskab. Dog ligesom jeg selv vil gjøre alt for paa bedste Maade at udjævne denne Sag, saaledes nærer jeg ikkun et svagt Haab om et lykkeligt Udfald med mindre Hr. Cancelliraaden vil virke i Forening med mig, og derfor slutter jeg med at udbede mig tilstillet, med Tilbagesendelse af vedlagte Skrivelse, et Gjensvar eller en Erklæring, der kunde bidrage til at stille Sogneforstanderskabet i et gunstigere Forhold, end det som nu finder Sted, til Pastoratets øvrige Beboere.

Aarhus, d. 10de Februar 1845

Ærbødigst / Topsøe.

Velbaarne Hr. Cancelliraad og Herredsfoged Finsen.

Denne Skrivelse er ogsaa indført i Sognekaldets Journal pag. 50- (ulæseligt vandskade) eftersom Sagen, som anført tillige beviser Sognepræstens Virksomhed.

_____
Aar 1845, dt. 12 Februar henvendte Cancelliraad Herredsfoged John Finsen sig til mig i min Bolig i Anledning af ovennævnte Sag og medbragte tvende Skrivelser han havde modtaget, nemlig Sogneforstanderskabets Andragende af 25de Januar 1845 og Sammes Skrivelse til Undertegnede af 5te Februar 1845. Cancelliraaden nægtede at skrive nogen skriftlig Erklæring i den omhandlede Sag, men i det han gav Undertegnede og, hvem Undertegnede maatte overdrage de, frit Brug af det Andragende, som til ham var stilet, troede han naar Sogneforstanderskabets Andragende blev bekjendtgjort og sammenlignet med hans egen Ordre til Sognefogeden at det maatte blive indlysende for Enhver i Pastoratet: 1) hvilke for Ungdommen uanstødelige Udtryk, de 7 af Sogneforstanderskabets Medlemmer havde brugt i efternævnte Andragende 2), hvad fremdeles Sognepræsten som Formand havde indføiet paa Andragende, 3) hvorledes de Udtryk "Klammeri og Slagsmaal", som forefandtes i Herredsfogedens Ordre aldeles ikke findes i Sogneforstanderskabets Andragende og 4) at Sognefogeden ganske og Aldeles var udenfor den hele Sag.

Undertegnede formener slutteligen at naar de originale Documenter, nemlig Sogneforstanderskabets Andragende til Herredsfogeden af 25de f. M. og Sammes Skrivelse til Undertegnede af 5te d.M. samt de øvrige Skrivelser i denne Sag, som i sin Helhed er indført i nærværende Protocol, kunne komme til almindelig Kundskab deels ved Gade- og Kirkestævne deels ved at Documenterne kunne komme til at ligge til almindeligt Eftersyn og til almindelig Gjennemlæsning, at enhver retsindig Beboer i Weilbye Pastorat vil indrømme, at Sogneforstanderskabet i dets Andragende af 25de f.M. ikke har brugt Udtryk, der kunne saare og krænke nogen og at de Udtryk, "Slagsmaal og Klammeri", hvilke især har opivret Flere, hverken findes i bemeldte Andragende eller kunde være ? af nogen af Sogneforstanderskabets Medlemmer, eftersom saadanne Tøilesheder ikke hidtil have fundet Sted under Ungdommens Lystigheder.

Aarhus, d. 12te Februar 1845. / Topsøe.

Til

Beboerne i Weilbye Pastorat.

Efter at være kommen til Kundskab om Udfaldet af Deres Velærværdigheds Bestræbelser for at udjævne den Sag, der er opstaaet i Anledning af de os, med Her Cancelliraad Herredsfoges Finsens Skrivelse til Sognefogeden af 30te Jan. d.A. tillagte Beskyldninger, gjør det os inderligt ondt, at maatte hermed erklære: at vi ikke finder os fyldestgjorte med Hr. Cancelliraadens mundtlige Tilstaaelse: at vort Andragende af 25de Jan. d.A ikke indeholdt Beskyldning for Klammeri og Slagsmaal, thi det vil aldeles ikke rense os, at vi (skade)eller paa offentlig maade bekjendt gjøre for Vedkommende, at vi ere bleven frikjendte for at have gjort hine Beskyldninger, naar Cancelliraadens Bekræftelse herpaa ikke medfølger, og ligesaa vil det nytte, at lade vort Andragende af 25de Januar fremlægge eller bekjendtgjøre, da den Mening strax vil gjøre sig gjældende, at det er et Andragende af et andet Indhold.

Saa ondt det end derfor virkelig gjør os, fornemmelig for et vist Hensyns Skyld, videre at forfølge denne Sag, skylder vi dog os selv, opfordrede dertil med mere af krænkende Ytringer og spottende Hentydninger, som nu og da spydigen rettes imod os, at bede Deres Velærværdighed ad en anden Vei, at drage omsorg for vor Frifindelse paa ligesaa offentlig Maade, som Beskyldningerne bleve os tillagte, og vi ville ved denne Leilighed ikke undlade med Bestemthed at erklære, hvad vi i vor sidste Skrivelse kun berørte, at vi ikke møde i nogen Sogneforstanderskabs Samling saalænge denne Sag ikke, paa en for os tilfredsstillende Maade er udjævnet.

Det synes maaske Deres Velærværdighed kun lidet, at gjøre saamegen Ophævelse over, men vi maa bemærke, at dette lidet er et totalt Tab af Tilliden i vor Kreds og når hermed sættes i Forbindelse den Umyndighedstilstand, hvori Sogneforstanderskabet, i Sognebeboernes Øine, blev sat, ved, at Hr. Cancelliraad Finsen ? en Uskik at fremmes i Communen, som dette søgte at standse, saa vil De ogsaa indse, at der under saadanne Omstændigheder nu kun er lidt for os som Sogneforstandere at udrette. Det er derfor ogsaa vor ufravigelige Beslutning saafremt den forlangte Fyldelsesgjørelse heller ikke, paa hiine Steder vil kunne erfares, at vi da alle ville andrage paa vor Entledigelse (=afskedigelse) som Sogneforstandere.

Weilbye, den 14de Februar 1845
ærbødigst

Pihlkjær, N. Christensen, Niels Bomholt, Johs. Christensen, S.N.Hjortshøi,

Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Velærværdige
Hr. Pastor Topsøe

Efterat Undertegnede havde den 17de Februar d.A. henvendt sig til Cancelliraad Finsen og gjort denne Bekjendt med omstaaende Skrivelse, blev Cancelliraaden og Undertegnede enige om at sammenkalde samtlige Beboere i Weilbye til et møde, ved hvilket de Begge vilde indfinde sig. I denne Anledning blive samtlige Beboere tilskrevet følgende:

CIRKULAIRE. For at bilægge den mindre gode Stemning, hvilken en stor Deel af Pastoratets Beboere for Tiden nære imod de Sogneforstanderskabsmedlemmer, som bor i Weilbye, i anledning af sidstnævntes Andragende til Herredsfogeden om at erholde med sidstafvigte Fastelavn Ringridningen afskaffet, - har Hr. Cancelliraad og Herredsfoged Finsen anmodet mig om at tilkjendegive for og opfordre samtlige Beboere i Weilbye, saavel gifte som ugifne, gamle som unge Mænd, at møde i Skolelokalet førstkommende Mandag den 24de Februar d.A. om Formiddagen kl. 9, eftersom han ved denne Leilighed selv vil møde for at oplyse Enhver om adskillige Misforstaaelser, der have foranlediget ovennævnte Stemning.-

Aarhus, den 17de Februar 1845 /Topsøe.

Til
Beboerne i Weilbye Pastorat.

MØDE DEN 4de MARTS 1845 Formanden underrettede Forsamlingen om at Regnskaberne over Indtægter og Udgifter i Aaret 1844 saavel vedkommende Fattig- som Skolevæsenet vare afleverede i forrige Maaned paa Stiftamtets Contoir for derfra at tilstilles Amtsraadet. - Ligeledes gjorde Formanden Forsamlingen bekjendt med Fattigvæsenets Tilstand fra Begyndelsen af indeværende Aar og indtil nærværende Dag. Ifølge Fattigvæsenets Regnskabsprotocul havde de extraordinære Udgifter fra Regnskabsaarets Begyndelse og indtil nærværende Dag beløbet sig til i Penge: 11 Rbd.2 Mk. 13 Sk., i Rug: 2 Sk., og i Byg: 2 Sk., hvilke udgivtsposter bleve befundne at være overensstemmende med de fremviiste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest No.2) Da Regnskabet fra Aarets Begyndelse indtil nærværende Dag udviser i Penge en

Kassebeholdning af: 5 Rbd.5 Mk. 9 sk. foreslog Formanden om dette Overskud, som Kassen nu har, burde anvendes enten aldeles eller for største Delen til Anskaffelse af Ildebrændsel for de fattige Familier i Pastoratet, hvilke i denne strenge Vinter have Mangel for Brændsel, ligesom Formanden tillige gjorde Forsamlingen bekjendt med, at han i Forening med Fattigforstanderen Jens Jensen allerede have gjort Anstalt til at lindre Nogles Nød i denne Henseende. Formanden opfordrede slutteligen Sogneforstanderskabets Medlemmer til at afgjøre dets Brug af Beholdningen,

som Kassen nu havde. - Sogneforstanderskabet havde gjort ? for de mest Trængende, derfor skulde Restbeholdningen anvendes til Fattigvæsenet.

Med hensyn til at Paasken i indeværende Aar indtræffer usædvanligen tidlig og det er nødvendigt at de Unge, som nu forberedes til Confirmation, underkastes en Skoleexamen, med hvilke de kunde? (Skade) blive udskreven af Skolen forinden Confirmationen, henstillede Formanden til Forsamlingens Afgjørelse om Examen med øverste Classe burde foretages i indeværende Maaned og paa hvilke Dage, eller om der kun skulde afholdes en Prøve med dem, som i Aar skulle Confirmeres, og til hvilken Dag denne skulde berammes. Det sidste Alternativ blev antaget.

Derefter skred Forsamlingen til at bestemme Ligningen for indeværende Aar med h. t. Skolevæsenet, Kirken og andre Commune Afgifter.

A. SKOLEVÆSENET. Ligningen hertil for indeværende Aar bestemtes at være følgende pr.

Tønde Hartkorn ny Matricul: i PENGE 3 Mk. 4 Sk. i RUG 4 Potter og i BYG 6 Potter 2 Pægle
Udgifterne til Skolevæsenet bestemtes saaledes: a) Til Lærernes Løn 18 Tdr Byg efter Capitelstaxt for 1844

52 Rbd.5 Mk.04 Sk.

b).Kirkesangerpenge	10 Rbd.0 " 00 Sk.
c).For Klokkens Ringning i 1845	5 " 0 " 00 Sk.
d) Til 6 Favne Brænde -----	36 " 0 " 00 Sk.
e) Bøger og Kort til Skolens Brug-----	3 " 0 " 00 Sk.
f) Uvisse Udgifter-----	11 " 0 " 12 Sk.
g) Til Skolelærer Hjælpekassen-----	3 " 0 " 00 Sk.
-----	121 Rbd.0 Mk.00.Sk.

=====

B.KIRKEN. Udgifterne hertil bestemtes at være følgende:

- a) Kirketiendeskatten-----47 Rbd.1 Mk.12 Sk.
 b) Til Kirkens Aarlige Reparation-----25 Rbd.4 Mk.00Sk.
 c) 5 Tdr. Rug til Sognepræsten, dels til Brød og Viin til
 Sacramentet dels som Vederlag for Huusmændenes
 Præstetiende paa Egaa Fjed efter Capi(tels)taxt for
 1844, hvilket det bliver at betale for Aaret 1844-----16 Rbd.3 Mk.06 Sk.
 d) Kirkelysepenge----- 3 Rbd.2 Mk.00 Sk
 e) Kirkesyn for indeværende Aar 1845----- 8 Rbd.0 Mk.00 Sk.
 -----100 Rbd.5 Mk.02 Sk.

=====

C.ANDRE - COMMUNE-AFGIVTER i indeværende Aar 1845

- a) Til Kongetiendeskatten 15 Rbd.3 Mk.08 Sk.
 b) Til Præstetiendeskatten ca. 10 Rbd.0 Mk.00 Sk
 c) Til Jordmoderløn-----16 Rbd.0Mk.00 Sk.
 d) Til Stokkemandspenge og Tinghuusleie-----06 Rbd.3 Mk.14 Sk.
 -----ialt 48 Rbd.1 Mk.06 Sk.

Ligningen over Kirkens Udgivter blev, ligesom ifjor ansat til 3 Mk. pr. Td.Hartkorn ny Matricul, og Ligningen over de Commune-Afgivter til 2 Mk. pr. Td. Hartkorn ny Matricul med den Bemærkning at af sidstnævnte Ligning tillige bestrides Udgivterne, der paahviler Oldermanskassen, som her i Aar bestyres af Poul Kjeldsen.

Regnskabet over Kirken samt over de Commune-Afgivter blev fremlagt og befundet rigtigt. Oldermanden paalægges at aflægge herefter ordentligt Regnskab over Oldermanskassen, hvori de communale Afgivter, anført under Litra C., opføres.

Da Oldermanskassen saaledes nu er inddragen under Sogneforstanderskabets Bestyrelse, bliver en passende Protocul at anskaffe til Regnskabets Førelse.

Endelig afgjordes at "Professor Jensens Foredrag over Balles` Lovbog" til Lærerens Brug skulde anskaffes af Skolekassen til Skolens Ejendom og forsaavidt Kassen ikke kunde bestride denne Udgift, da skulde denne gaae over paa næste Aars Udgiftsposter.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat Datum ut supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, N.Bomholt, Johan Christensen,
 Søren N. Hiortshøj, J. Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

MØDE DEN 21de APRIL 1845.

Formanden gjorde Sogneforstanderskabets Medlemmer bekendt med Fattigvæsenets Tilstand siden det sidste Møde i indeværende Aar. Ifølge Fattigvæsenets Regnskabsprotocul havde DE EXTRAORDINAIRE UDGIVTER fra 4de Marts d.A. indtil nærværende Dag udgjort i Penge 9 Rbd.5 Mk. 10 Sk., i Rug 2 Skp., i Byg 2 Skp., hvilke Udgiftsposter bleve befundne at være overensstemmende med de foreviste bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest nr. 2). Fra Regnskabsaarets begyndelse indtil nærværende Dag have de samlede Indtægter beløbet sig til i Penge: 45 Rbd.0 Mk.8 Sk., i Rug: 77 Skp.7 Potter 2 Pgl., i Byg: 77 Skp.7 Potter 2 Pgl., imedens at de samlede Udgivter i samme Tidsrum have Udgjort i Penge 31 Rbd.3 Mk.7 Sk., i Rug: 75 Skp. 9 Potter 0 Pgl., i Byg: 75 Skp.9 Potter 0 Pgl. Fattigkassen har for nærværende Tid en Beholdning i Penge af 13 Rbd. 3 Mk. 1 Sk., i Rug: 1 Skp. 16 Potter 2 Pgl. i Byg: 1 Skp. 16 Potter 2 Pgl.

Da Fattigvæsenets Tilstand for nærværende Tid er saaledes at Kassen vel kan bestride de

løbende (Penge ?) Udgivter, men derimod ikke formaar at udrede nogen betydelig Udgivt, foreslog Formanden Medlemmerne om det ikke var raadeligt, ligesom i de foregaaende Aaringer, at tilstille Amtsraadet et Andragende om en Understøttelse liig den, Fattigvæsenet tidligere havde modtaget af Amtsfattigkassen, i hvilken Anledning Formanden ved tidligere at tilstille Medlemmerne Extraction af Aarhus Amtsraads Forhandlinger den 19de Februar d.A., bragte Forsamlingen i Erindring at ovenanførte Andragende saa betimeligen maatte tilstilles Amtsraadet gjennem Stiftamtet, at førstnævnte kunde gjøre Bestemmelsen herom i dets førstkommende Møde den 14de Mai d.A.

Med Hensyn til Skolevæsenet da bemærkede Formanden for de af Medlemmerne, der ikke havde specielt Tilsyn med Skolens Anliggender, at Foraarsexamen ifølge Sogneforstanderskabets tidligere beslutning i sidste Møde var afholdt i følgende Orden: den 26 Marts blev med øverste Classes Confirmander afholdt forinden Confirmationen, en Udskrivnings Examen i Weilbye Skole, hvorefter den 14de April blev afholdt Examen med Resten af øverste Classe. Ved disse 2de Prøver vare, foruden Sognepræsten og Skolelæreren, tilstede Skolepatronen, Niels Bomholt og Skoleforstanderen, Poul N. Kjeldsen, hvilke alle tilsammen ogsaa vare tilstede ved Examen med underste Classes Børn de 21de dennes.

Med Hensyn til Skolelokalet bemærkede Sogneforstanderskabet adskillige Brøstfældigheder ved Vinduerne, hvor adskillige Ruder manglede ligesom nogle Ruder burde kittes og tætted. Ligeledes burde Steengjærdet omkring Skolelæreren Have istandsætted, hvor det var brøstfældigt. Til at afhjælpe disse Mangler anmodede man Skolepatronen at foranstalte det Fornødne.

Angaaende Kirkehaven (som støder op til Kirkegaarden) bemærkede Kirkeværgerne at denne var ledig (see Fol.38), i denne Anledning blev vedtaget, at Skolelærer Pihlkjær, som var villig til at betale 15 Mk. i Leie af Haven om Aaret, skulde have den i Leie fra Sognets Side uopsigelig i 5 Aar, hvorimod Leieren (Pihlkjær) maatte have Ret til at hæve denne Contract naar han selv ønskede det.

Angaaende de uindfriede Bankhæftelser (see Fol.7) nemlig Bankhæftelsen af Kongetiende (1/3 Deel) udgjørende 23 Rbd. 4 Mk. 5 Sk. og Bankhæftelsen af Kirketiende udgjørende 56 Rbd.5Mk.14 1/16 Sk.da bemærkede Formanden at, da der er Sandsynlighed for at Udbyttet af Bankactierne i Dec. d. A. udbetales Actiehaverne, det er af Vigtighed af indfrie disse snarest mueligt for at Sognet kunde have Andeel i Udbyttet. Sogneforstanderskabet besluttede at overdrage denne Sag til Kommuneraad Jensen i Aarhus, som havde paataget sig at indfrie de, Fol. 7 anførte, tvende første Hæftelser, ligesom med undertegnede Sognepræst blev anmodet om at aftale det fornødne med Kommuneraaden Angaaende den Vei, der fra Weilbye fører til Graae Mølle og som ifjor blev paabegyndt, men ikke fuldendt, da tilbød Sognefogeden (som var nærværende ved dette Møde) sig i Forening med Sogneforstanderskabets Medlemmer at aftale det Fornødne med Beboerne førstkommende Onsdag Kl. 7 om Morgenen. Den Deel af Mølleveien nærmest ved Byen som gaaer til Scheibye og som ikke er under Control af det offentlige Tilsyn, da besluttedes at bortlicitere dette Stykke for at blive forbedret og istandsat. Den nordøstlige Ende af Bygaden skulde slutteligen istandsætted saaledes at Hartkornseierne skulde levere et vist antal Steen og ovenpaa dette Gruus, ligeledes skulde de værste Steder paa Kirkebroen paa lignende Maade istandsætted.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, Datum ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, P. Nielsen, N. Bomholt, Jh. Christensen, S.N.Hjortshøi,

Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

Da Sognefoged Peder Nielsen i Weilbye har søgt om Entledigelse (=afskedigelse) fra denne

Stilling, saa skulde jeg tjenstligt udbede mig Sogneforstanderskabets gode Betænkning og Forslag paa en retskaffen og dygtig Mand, som mest passende kunde beskikkes til Sognefoged i hans Sted.

Hasle m.v. Herredscontoir dt. 25de April 1845 / John Finsen.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

Amtet har under 24 dennes tilskrevet mig saaledes:

Ved at remittere Bilaget til Hr. Birkedommerens Skrivelse af 20de denne Maaned, undlader vi ikke tjenstlig at melde, at vi for de til Aarhus Hospital tilhørende to Fæstegaardes Vedkommende i Weilbye, intet ville have at erindre imod at Weilbye Sogn, efter Sogneforstanderskabets Andragende, bortsælger et Communen tilhørende Huus, med Jordlod, og anvender den indkomne Kjøbesum til Communens Fordeel.

Som hermed communiceres Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat til behagelig Efterretning.

Aarhus, dt. 26de April 1845. / Rasmussen.

Til Sogneforstanderskabet
for Weilbye Pastorat.

Hr. Cancelliraaden har i behagelig Skrivelse af 25de dennes anmodet undertegnede Sogneforstanderskab om at indgive et Forslag paa en retskaffen og dygtig Mand, som mest passende kunde beskikkes til Sognefoged i den nuværende Sognefogeds Sted eftersom denne har søgt om Entledigelse fra denne Stilling. I denne Anledning ere Sogneforstanderskabets Stemmer delte imellem efterfølgende tre Mænd, nemlig:

Gaardmand Peder Nielsen jun.
Gaardmand Poul N. Kjeldsen og
Gaardmand Laurs Sørensen.

Dog maa vi tillade os at bemærke at Sidstnævnte har forlangt at fritages for at bringes i Forslag.

Paa Sogneforstanderskabets Vegne / Topsøe.

Velbaaren
Hr. Cancelliraad, Herredsfoged Finsen.

Til det ærede Amtsråd har Sogneforstanderskabet anmodet mig om at indgive et Andragende om at Weilbye Fattigvæsen i indeværende Aar af Amtsfattigkassen maatte modtage en lignende Understøttelse, som i de foregaaende Aar tidligere er bleven tildelt samme. I denne Anledning maa jeg tage mig den Frihed at henlede det ærede Amtsråds Opmærksomhed paa det af mig forfattede og af Sogneforstanderskabets Medlemmer reviderede Renskab over forrige Aars Indtægter og Udgivter Fattigvæsenet vedkommende, men da udgivterne, ifølge det af Amtsrådet meddelt Schema, ikke udviste de erholdte Udgivtsposter, maa jeg blandt disse tillade mig at udhæve den betydelige aarlige Udbetaling, Kassen har at udrede for den sindssvage Anders Andersen til Randers Hospital.

Paa Grund af denne, som ogsaa i indeværende Aar paahviler Kassen at udrede, paa Grund fremdeles at det store antal Fattige i Pastoratet og slutteligen paa Grund af den temmelig høje Fattigskat, som for indeværende Aar er ansat til i Penge 2 Mk., i Rug 12 Potter, i byg ligeledes

12 Potter og i Tørv 7 Snese pr. Td. Hartkorn ny Matricul, haaber jeg at det ærede Amtsraad i Aar ligesom forhen vil tildele Weilbye Fattigvæsen af Amtsfattiggkassen en Understøttelse af 20 Rbd. uden hvilke jeg mistvivler om at Kassen kan bestride enhver Udgivt i indeværende Aar.

Paa Weilbye Pastorat Sogneforstanderskabs Vegne / Topsøe, Formand.

Aarhus d. 28de April 1845

Til

Aarhuus Amtsraad.

ALLERUNDERDANIGSTE ERKLÆRING.

Det har stedse været og er et levende og ret inderligt Ønske hos den tænkende Deel af denne Menighed, at kunne have vor Sognepræst boende iblandt os, men da her ingen Præstegaard er og ingen Midlerler til Kjøb af en saadan gives, saa have vi hidtil maatte givet Slip, endog paa Haabet om, nogensinde at faa dette Ønske opfyldt. Det har derfor vakt en særdeles Glæde hos os, at vor Sognepræst Hr. Topsøe vil benytte den Leilighed, som nu tilbyder sig i Anledning af Præsteembede-Vacancen ved Aarhus Hospital til mueligen at faae hiint Ønske opnaaet, idet han har lovet at arbejde for, at faae bemeldte Embede forenet med Weilbye Sognekald paa saadanne Vilkaar at en Capital aarligen kunne opspares af Lønningen fra hiint Embede, til Anvendelse i sin Tid, paa Indkjøb af en Præstegaard i Weilbye.

At anføre eller udvikle de Grunde, der tale saavel for Nødvendigheden af, at Weilbye Menighed har sin Præst boende hos sig, , som for det Hensynspassende i begge disse Embeders Forening, skulde vi ikke indlade os paa, da vi vide, at dette vil blive iagttaget af Hr. Pastor Topsøe, dog kunne vi ikke undlade at udhæve: dels at Weilbye Menighed bestaaer af over 700 Mennesker, sammentrængte i een By, og at et vaagent Øie over Moraliteten i samme er i høi Grad ønskelig, og dels at bemeldte Hospital er benificeret med, foruden to Fæstegaarde, den saakaldte halve Kongetiende af Sognet, for hvilken aarligen svares mellem 2 og 300 Rbd. til Hospitalet, og at saaledes herfra bidrages meer end det halve til Hospitalspræstens aarlige Lønning.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 6te Mai 1845.

Allerunderdanigst

J. Pihlkjær, N. Christiansen, N. Bomholt, Joh. Christensen, Søren N. Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

_____ Mads Laursen, L. Sørensen, Ove Jacobsen, Peder Nielsen.

(forhenværende Sogneforstandere).

Sognepræstens

_____
allerunderdanigste Andragende i denne Anledning findes i Sognekaldets Journal Pag.58, ligesom Stiftspræstens Erklæring findes indført sammesteds Pagl. 61.

=====

AUCTION OVER ET HUUS

MED TILHØRENDE HARTKORN

I WEILBYE KRAT.

Weilbye Pastorats Beboere eir i Weilbye Krat et Huus, som tilforn har været beboet af Søren Andersen imod at denne har havt Opsyn med Krattet som Skovfoged. Dette Huus er nu ved bemeldte Søren Andersens Død, bleven ledigt, hvorfor Sogneforstanderskabet, bemyndiget

dertil af samtlige Beboere, hermed tillader sig hos Deres Velbaarenhed at requirere Auction afholdt over anførte Huus.

I et almindeligt Møde af Beboere ere følgende Bestemmelser derfor vedtagne:

1)Hr. Cancelliraaden besørger selv Bekjendtgjørelsen af Auctionen deels i Stiftstidende, deels ved Placater til de omliggende Sogne.

2)Kun een Auction bliver at afholde, saafremt antageligt bud skeer, og denne Auction afholdes i Huset.

3)Auctionen ønskes snarest muligt afholdt, Dagen dertil overlades Hr. Cancelliraaden selv at bestemme.

4)Auctionsconditionerne ligger til Eftersyn hos Husets nuværende Beboere.

5)Bekjendtgjørelsen i Stiftstidende indrykkes tvende Gange.

I det undertegnede Sogneforstanderskab anmoder Hr. Cancelliraaden i nærværende Anledning at foranstalte det Fornødne, bedes slutteligen følgende at bemærkes: Huset bestaaer af 7 Fag og Jordlodden, hvorpaa det ligger og efter den ny Matricul har Hartkorn af 1 Skp. 1 Fdk. sælges ved Auctionen tilligemed Huset under eet.

Paa Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Vegne,

Aarhus, d. 22de Mai 1845. / Topsøe.

Velbaarne

Hr. Cancelliraad og Herredsfoged Finsen.

---

21 oktober 2003

I Anledning af det Huus i Veilby, hvilket Boelsmand Peder Madsen i denne Tid rejser ved Siden af sit eget Huus, har jeg fra Herredsfogeden erholdt følgende Oplysninger:

“Forsaavidt, at der imellem det opførte Huus og nærmeste Nabobolig ikke maatte være 50 Alen kan intet Ildsted tillades i Huset efter Fdr. 8de December 1809 cfr. 29de Februar 1792 § 3, derimod er det tilladt at man tilføjer ældre Bygninger en Tilbygning som f.eks. til en Opholdsmand (en mand som lever/bor på aftægt. LMR) selv om end den gamle maatte ligge nærmere end de nævnte 50 Alen cfr. Rescript af 7de August 1827.”

Som en følge kan intet Ildsted tillades Peder Madsen at indrette i det Huus, hvortil han nu reiser Tømmeret, ligesom der ogsaa kunde være Tvivl om at P. Madsen har Tilladelse til Opførelsen af Huset, og derfor var det raadeligst at P. Madsen snarest mueligt indkom til Stiftamtet med Begjæring herom, hvilken nævnte ledsages med Sogneforstanderskabets, Herredsfogedens og Branddirectionens Erklæringer.

Herom anmoder Sogneforstanderskabet snarest mueligt at give Boelsmand Peder Madsen den fornødne Underretning, at denne ikke skal komme i Uleilighed med at opføre en Bygning på en lovstridig Maade.

Aarhus, d. 7de Juni 1845 / Topsøe.

Til

Sogneforstanderskabets medlemmer i Weilbye.

MØDE DEN 15de JUNI 1845. Formanden gjorde Medlemmerne i Sogneforstanderskabet bekendte med de Gjenstande, som vare afhandlede siden sidste Møde. Derefter meddelte Formanden Forsamlingen en Udsigt over Fattigvæsenets Tilstand. Siden sidste Møde havde

Fattigvæsenets extraordinaire Udgivter overensstemmende med den fremlagte Protocol beløbet sig til i Penge: 13 Rbd. 3 Mk. 13 Sk., i Rug: 0 Skpr. 0 Pott. 0 Pgl. i Byg: 0 Skp. 0 Pott. 0 Pgl., hvilke Udgivtsposter bleve befundne at være overensstemmende med de foreviiste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtig aflagt Regnskab (Attest No. 4)

Fra Regnskabsaarets Begyndelse og indtil nærværende Dag, havde saaledes de samlede Indtægter beløbet sig til I PENGE: 47 Rbd. 4 Mk. 11 Sk., I RUG: 77 Skp. 7 Pott. 2 Pgl. I BYG: ligeledes 77 Skp. 7 Pott. 2 Pgl., imod er de SAMLEDE UDGIVTER i samme Tidsrum havde beløbet sig til I PENGE: 45 Rbd. 4 Mk. 4 SK., I RUG: 75 Skp. 9 Pott. 0 Pgl. og I BYG: 75 Skp. 9 Ptt. 0 Pgl.

Blandt Udgivtsposterne befandt sig slutteligende/aarlig ordinaire Udgivt til Helsingør Hospital (optog gamle og svagelige Mennesker fra hele Landet. LMR) hvilken Udgivt tilligemed Tavlepengene (tavle- og blokpenge svarer til penge til kirkebøssen. LMR) til Opfostringshuset og Døvtummeinstitutet blev erlagt ved Landemodet i indeværende Aar.

Under Formandens Fraværelse paa en Rejse til Hovedstaden blev slutteligen vedtaget at medundertegnede Skolelærer Pihlkjær skulde fungere som Formand, i hvilken Anledning nærværende Protocol i anførte Tidsrum er bleven udleveret til den constituerede Formand.

Med hensyn til den forestaaende Qvartalsuddeling til de Fattige, vidste Sogneforstanderskabet intet at bemærke.

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat. ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, Søren N. Hjortshøj, Poul Nielsen Kjeldsen.

Ved Aarhus Amtsraadmøde af 28de Maj sidstleden blev Weilbye Sogns Fattigkasse overensstemmende med Regl. 5te Juli 1803 § 49 litra b. tilstaaet et Tilskud af 20 Rbd. hvilke Tyve Rigsbankdaler Sedler hermed anvises til Udbetaling af Aarhus Amts Fattigkasse, imod behørig Qvittering.

Aarhus Stiftamthus, d. 27de Juni 1845. / Graah.

20 Rbd. Sedler.

=====

I Sognepræstens Fraværelse paa ovennævnte Reise afholdte Sogneforstanderskabet

MØDE d. 16de JUNI 1845

I dette Møde vedtog Sogneforstanderskabet følgende:

Huusmand og Slagter Anders Jørgensen tillades, paa Gadejorden, Nord for hans iboende Huus at opføre en Bygning 7 Alen bred og 13½ Alen lang, Længden regnet fra det gamle Huus` s nordre Side, paa følgende Vilkaar:

- 1) at han af denne Plads aarligen erlægger til Byens Oldermanskasse 2 Rbd. hver 1ste Juni.
- 2) at ingen Skorsteen nogensinde maa opføres i denne nye Bygning og at saafremt dette skulde skee, har han den ham herved afstaaede Rettighed til bemeldte Byggeplads forbrudt samt er forpligtet til at nedbryde Huset.
- 3) at hvis han eller Efterkommere skulde opføre Bygning paa den Plads som ligger imellem det ham, nu tilhørende "Jørgen Tydsk`s" Huus østre Ende og Gaardmand Poul Willadsens Gaard og der opfører Skorsteen, vil Rettigheden til den ham hermed afstaaede Byggeplads paa

Gadejorden ligeledes være forbrudt, og den paa samme værende Bygning ufortøvet blive at nedbryde.

Weilbye Pastorat Sogneforstanderskab, Datum ut supra.
Pihlkjær, const. Formand, N. Christensen, N. Bomholdt, Joh. Christensen,
Søren N. Hjortshøi, Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.
in fidem N. Christensen.

MØDE DEN 19de JULI 1845

Efter at foranstaaende var bleven oplæst, gjorde Formanden Sogneforstanderskabets Medlemmer bekjendt med Fattigvæsenets tilstand. Iflg. Fattigvæsenets Regnskabsprotocol vare de extraordinaire Udgivter siden sidste møde d. 15de forrige Maaned i Penge: 11 Rbd. 5 Mk. .14 Sk., i Rug: 1 Skjeppe og i Byg ligeledes 1 Skjeppe. Disse Udgivtsposter befandtes sammenstemmende med de Foreviste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest Nr. 5).

Da Mølleveien og den Vei, som fører fra Weilbye til Graae Mølle endnu ikke, skjønt gjentagne Paamindelser var gjorte Vedkommende, om istandsætte, besluttede Sogneforstanderskabet at underrette Sognefogeden om at Manglerne paa de nævnte Veie skulde afhjælpes inden Torsdagen den 24de dennes ved hvilken Lejlighed han skulde føre det fornødne Tilsyn. Findes disse efter denne Tidsfrist ikke afhjulpne bliver behørig anmeldelse for Herredsfogeden at iværksætte.

Angaaende de hyppige Skoleforsømmelser tilbød Skolepatronen og Skoleforstanderen sig paa snarligen at henvende sig til Forældrene og advare dem om at for Fremtiden vilde de blive paalagt den anordningsmæssige Mulct.

Af Rasmussens Læsebog mangler i det mindste 3 Exemplarer, som skulde anskaffes snarest muligt, denne Forretning anmodedes Pihlkjær at foranstalte udført.

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat. ut supra.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, N. Bomholdt, Johannes Christensen,
J. Nielsen, S. Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Under samme Dato har Sognefoged Peder Nielsen Junior med Hensyn til de ovennævnte Veie erholdt Udskrift af de i Mødet vedtagne Bestemmelser.

(Side 66)

Foranlediget ved en Opfordring dat. 21de Juli 1845 fra Aarhus Amtsråd om at afgive Erklæring om Sogneforstanderskabet ønskede at Amtsreiserne fremdeles og indtil videre udvides in natura uden betaling eller at disse Reiser forandres til en Aarlig Penge-Afgift, der vilde udgjøre mellem 16 og 18 Sk. pr. Td. nyt Hartkorn, erklærede Sogneforstanderskabet efterat have confereret denne Sag med Beboerne i et almindeligt Møde, sig for det første Alternativ saaledes at Amtsreiserne skulde bestaae som hidtil i de første 3 Aar.

Erklæringen dat. 9de Aug. 1845 blev efter at være undertegnet af hele Sogneforstanderskabet indsendt til Amtsrådet dagen derefter. / Topsøe./

Regnskabet over de indkomne Penge ved Salget over et Huus med tilhørende Hartkorn i Weilbye Krat.

INDTÆGTER:

1) Ved tvende Auctioner over gammelt Tømmer af det nedbrudte Fattighus	10	
		Rbd.2 Mk. 14 Sk.
2) Ved Auction over Søren Andersens Huus i Weilbye Krat er af Rasmus Ovesen som Kjøber betalt		
		115 Rbd.0 Mk.00 Sk.
3) Senere have Sognets beboere laant hos Gaardmand Jacob Pedersen Kjeldsen		
		30 Rbd.0 Mk.00 Sk
Indtægt summa		155 Rbd.2 Mk. 14 Sk

UDGIFTER:

1) Til Jacob Jørgensen for Nedbrydelse af Skorstenen	00 Rbd. 2 Mk. 8 Sk.
2) Til Jacob Andersen og Jørgen Sørensen for arbeide ved Fattighusets Opreisning	1 Rbd.2 Mk.08 Sk.
3) Til Jørgen Sørensen for at lægge Steen under	1 Rbd.0 Mk.00 Sk.
4) Til Jens Rasmussen for Huusets Tækning	1 Rbd.0 Mk.12 Sk.
5) Til Jens Jensen for 21½ Bdt. Langhalm i 10	2 Rbd.1 Mk. 07 Sk.
6) Til Niels Sørensen for 2000 Muursten	5 Rbd.0 Mk. 00 Sk.
7) Til samme for Leer og Gruus til Muurarbeidet	3 Rbd.2 Mk.04 Sk.
8) Til Rasmus Pedersen for at fylde og lægge Gulvene	3 Rbd.5 Mk.08 Sk.
9) Til Niels Rasmussen Abild for at ælte leeret og at kjøre 5 læs Leer	1 Rbd. 5 Mk. 00 Sk.
10) Til Niels Eliassen og Niels Kaalbye for Muurarbeide	7 Rbd.2 Mk.00 Sk.
11) For Muursteen til Fattighuset	7 Rbd.1 Mk.00Sk.
12) Endvidere til Skorstenspiben betalt Erik Jacobsen for 100 Steen	1 Rbd. 0 Mk. 00Sk
13) Til Christen Thomsen for Smedearbeide ved bemeldte Huus.	3 Rbd. 2 Mk.12 Sk.
14) Til Glarmester Jensen i Aarhus for 4 fag Vinduer med Beslag	8 Rbd. 1 Mk.08 Sk.
15) Til tømmermand Peder Sørensen for Tømrer- og Snedkerarbejde	16 Rbd.0 Mk.00 Sk.
16) Betalt C. Faurskov i Aarhus for Tømmer, Fjæl, Lægter og Søm.	93 Rbd.1 Mk.10 Sk.
Udgivt Summa	155 Rbd.4 Mk.13 Sk.
- =====

RENTEKAMMER-RESOLUTION AF 6TE SEPTEMBER 1845.

I Anledning af en Meningsforskel om Erstatning for Gruusgraven til Biveiene skulde udredes af Amtsrepartitionsfondet eller den skulde lignedes blandt andre commune Afgifter for hvert Sogns Vedkommende, hos Stiftamtet erholdt Resolution fra det Kongelige Rentekammer dat. 6te September 1845. Ifølge denne Resolution paaligger det ethvert Sogn som Commune at vedligeholde de over dets Grund løbende det Offentlige Tilsyn undergivne Biveie.

Under denne Forpligtelse maa henføres Anskaffelsen af det fornødne Veimateriale, og en saadan Forpligtelse er ligefrem forudset i Forordningen af 29de September 1841 og Placaten af 4de Juni 1845 §7.

Stiftamtet har under 7de dennes communiceret mig det Kgl. danske Cancellies Skrivelse af 2den næstherfor paalydende:

“ Da Cancelliet anser det af Vigtighed at komme til nøjagtig Kundskab om hvorvidt den Kartoffelsygdom, der ifølge modtagne Indberetninger er udbrudt i forskellige af Landets Egne, strækker sig, samt om Nydelsen af slige angrebne Kartoffler har yttret skadelig Indflydelse paa Mennesker og Dyr, saa skulde man tjenstlig anmode Hr. Kammerherren om behageligst for det den anbettede Amts Vedkommende at vilde indhente og snarest muligt meddele Collegiet de saaledes attraaede Oplysninger”

Paa Grund heraf skulle jeg hermed tjenstligt udbede mig for Undertegnede Sogneforstanderskabers Vedkommende, af hver især meddelt de af det Kongelige Danske Cancellie forlangte Oplysninger.

Hasle m.fl. Herreders Contoir dt. 11te Oktober 1845. / John Finsen

Til Sogneforstanderskaberne

i Hasle Herred.

Skjønt Kartoffelsygdommen er udbredt i Weilbye Pastorat har Sogneforstanderskabet dog ikke fundet, at Nydelsen af angrebne Kartoffler har haft skadelig Indflydelse paa Mennesker og Dyr, hvilket det hermed Meddeles ifølge det Kgl. Danske Cancellies Skrivelse af 2den denne Maaned.

Paa Weilbye Pastorats Sogneforstanderskabs Vegne /
Aarhus, d. 12te Oktober 1845 /Topsøe, Formand.

MØDE DEN 30te SEPTEMBER 1845.

I dette Møde, hvor alle vare nærværende blev følgende Ting vedtagen:

- 1) I Anledning af at der i Sogneforstanderskabets Møder, saavel de ordinaire som de extraordinaire, bliver tagen Bestemmelser, men disse, naar de ei directe vedkom enten Skolen eller Fattigvæsenet, sjældent bliver udførte, fordi den Ene halede paa den Anden, eller vel rettere, fordi Enhver vilde være fri for de Uleiligheder, der ikke directe paalaae ham, gjorde Sogneforstander og Skolelærer Pihlkjær det Forslag, at Een af Forstanderskabets Medlemmer i Weilbye skulde skiftevis, et Qvartal ad Gangen overtage den Forretning, nøie at paasee, at det, der vedtages ogsaa bliver udført, og saaledes være den, paa hvem Ansvar et skulde hvile, hvis nogen Bestemmelse eller Beslutning fra nu af bliver ikke udført. Skolelærer Pihlkjær paatog sig, eftersom dette Forslag fandt alles Bifald, Overtilsyn for indeværende Qvartal.
- 2) Da Mølleveien, som gaaer over Scheibye Mark, er i saa daarlig Stand, at den kun med Vanskelighed mange Steder kan befares med Læs, vare alle enige i desangaaende at henvende sig til Herr Pastor Merliin med Anmodning til Denne om at formaae Beboerne til snarest muligt at foranstalte det fornødne til Veiens Istandsættelse for om muligt at det kunde undgaaes at henvende sig til andre Autoriteter. (Sognepræsten har senere tilskrevet Pastor Merliin derom).
- 3) Saasnart Veir og Tied vil tillade det bliver den saakaldte Tværvei og Gaden fra N. Knudsens Gaard til Moseveien at paaføre Gruus, 1 Læs af hver 2 Tønder Hartkorn i dette Efteraar. Sognefogeden, som var tilstede i Mødet, vil i Forening med Skolelærer Pihlkjær kære i Forening Omsorg for dette Arbejdes Udførelse.
- 4) Snedker R. Frederiksen tillades at benytte N.-----? Skur i Fattighuset til Værksted fra

nu af indtil videre mod at betale 24 Sk. maanedligen i Leie, men maa finde sig i at vige denne Leilighed saasart Fattigvæsenet maatte faae anden Brug for denne.

- 5) Den gamle syge Ane Rasmusdatter (Almisselem) tilbæres dagligen fra nu af et Maaltid varm Mad indtil videre, Mette Sørensdatter (opført paa Forsørgelsesplanen) tilstaaes for at pleie hende 2 Skp. Rug og 2 Skp Byg for det første. Dette korn, som ellers Ane Rasmusdatter skulde have efter Forsørgelsesplanen, gaaer saaledes over til bemeldte M. Sørensdatter, men kan alligevel paa Regnskabet opføres som udgivet til Ane Rasmusdatter for ikke at gjøre Forandringer ved PPlanen da Aaret nærmer sig sin Ende.
- 6) Da Dorthe Jensdatter renoncerer på det korn, som tilkom hende for October Qvartal gives hende dets værdi i Penge til Anskaffelse af andre Nødvendighedsartikler.
- 7) Laurs Mors's Enke har anmeldt sig til Optagelse som Almisselem, dette skeer til Januar Qvartals Begyndelse, imidlertid gives hende ved Qvartalsuddelingen i October d. A. som extra Understøttelse 1 Skp. Rug og 1 Skp. Byg.
- 8) De overskydende Tørv indsættes i Laurs Mors's Tørvehus til Uddeling i forestående Vinter. Fattigforstanderen overdrages Omsorgen derfor samt at besørge Laas og Nøgle anskaffet Til Døren.
- 9) De 48 Snese Tørv, som N. Bomholt har at yde til Fattigvæsenet, tilbageholdes her til Uddeling i Vinter efterhånden til Dorthe Johnsdatter og Bodil Andersdatter.
Dat. ut supra, Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat

Topåsøe, Pihlkjær, N. Christensen, N. Bomholdt, Joh. Christensen, N.S.Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

MØDE DEN 13de OCTOBER 1845

I dette Møde, hvori alle Sogneforstanderne vare tilstede blev vedtaget og forhandlet følgende Sager:

- 1) I Anledning af en Ansøgning dat. 28de Aug. d. A. fra Gårdmand Peder Nielsen, Anders Jørgensen og Rasmus Ovesen til det Kgl. Rentekammer om at Adskillesen af Matr. No. 85 af Hartkorn 2 Fdk. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. maatte bevilges og at hver Deel maatte blive paalignet Hartkorn for sig, besluttedes, da Erklæringen herom afkrævedes Sogneforstanderskabet, at afgive følgende Erklæring: "I Anledning af vedlagte Ansøgning dat. 28. August d. A. til det Kgl. Rentekammer skulde Sogneforstanderskabet videre ytre sig imod den paatænkte Adskillelse af Hartkornet eftersom Huset er solgt, en gammel Længe nedreven, er ei opført igen alt i Forventning af Rentekammerets Tilladelse til Adskillelsen. Derimod maa Sogneforstanderskabet ved denne Lejlighed udtale det Ønske, at slig Adskillelse for Fremtiden ikke af det Kgl. Rentekammer maatte blive bevilget, eftersom en saadan Tilladelse vilde foranledige, at snart de tilbageværende 26 Huuse med Lodder paa Egaa Fjed vilde blive adskilte, Eierne bebygge disse, sælge de gamle Huuse til nye Beboere og saaledes fremkalde Vaaninger for henved 30 nye Familier i Pastoratet, der som Beboere af jordløse Huuse i Tiden lettelig kunde komme til at falde Fattigvæsenet til Skjæde". - (Denne Erklæring skulde Sognepræsten som Formand paa Forstanderskabets Vegne udfærdige den 14de October 1845.

Hvis fremtidig nogen Handel angaaende bemeldte Huuses Adskillelse skulde skee fra respektive Jordlodder, i Forventning af Rentekammerets Tilladelse, skulde da Vedkommende itide gjøres opmærksomme paa at

Sogneforstanderskabet vilde modsætte sig en saadan Adskillelse.

- 2) Paa Jørgen Tydsk's Erklæring: Ikke at vilde beholde Else Marie Ritz i længere Tid end til dette Qvartals Udløb saafremt tillæg i Korn eller Penge ikke maatte blive som bevilget, blev vedtaget: at han intet tillæg skulde gives, men at man skulde søge at faa hende anbragt hos

en anden skikkelig Familie for den samme Betaling som nu gives, saavidt muligt.

3) Følgende Almissemøder bliver at forsynes med nye Klæder:

a) Dorthe Johansdatter: en ny hvid Klokke og en ny Særk.

b) Niels Hedeby: en ny Trøje og nye Buxer

c) Else Marie Ritz med hvad hun, efter at have foreviist sine Klæder, maatte skjønnes at trænge til.

d) Bodil Andersdatter for den Tid, hun har opvartet Dorthe Johansdatter, 9 Alen Blaalærred og for indeværende Aar fra 1ste October 2 Rbd., hvoraf den ene Rbd. betaales hende strax, den anden til April.

Fattigforstanderen overdrages at anskaffe alt dette.

4) I Anledning af den forestaaende Skoleexamen da blev Tiden at beramme dertil overladt Sognepræsten og Skolelæreren i Forening.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, Dat ut supra.

Topsøe, Pihlkjær N. Christensen, N. Bomholdt, Johs. Christensen,

N. S. Hjortshøi, Jens Jensen, P. N. Kjeldsen.

Den i Mødet d. 30te September 1845 vedtagne Skrivelse til Pastor Werliin er tilstillet ham under 14de October næstefter, og den i Mødet d. 13de October 1845 vedtagne Erklæring til Rentekammeret afgivet d. 14de October 1845 i Sogneforstanderskabets navn af Topsøe.

Herredsfogeden har under 15de October 1845 tilsendt Sogneforstanderskabet et Circulaire dat. 4de October fra det Kgl. Rentekammer, som ønsker indhentet Oplysning fra Communalbestyrelserne om Kartoffelsygdommens Oprindelse, Midlerne derimod og Forholdsplanen til at forebygge Sygdommen for kommende Tid.

Indholdet af Pastorens Skrivelse af 14de October, betræffende Istandsættelsen af den Deel af Weilbye Sogns Møllevei, som gaaer over Scheibye Mark, er af mig strax blevet communiceret de vedkommende Sogneforstandere, og har jeg af dem modtaget den Forsikring, at manglerne ved ovennævnte Vei, saasnart Veirliget tillader det, uopholdeligen skulle blive afhjulpen.

Hasle Præstegaard d. 20de October 1845.

Paa Scheibye Sogns Forstanderskabs Vegne, Ærbødigst Werliin.

Velærværdige

Hr. Pastor Topsøe.

Maren Danielsdatter, hvis Skudsmaalsbog jeg herved vedlagt tillader mig at tilstille Hr. Kammerherren, har for Undertegnede anmeldt følgende: Efter at hun fra 1ste Mai 1843 ærligen og troe havde conditioneret sig hos Gaardmand Søren Laursens Enke, Mette Marie Laursdatter i Elev (hvilket Udsagn finder Medhold i vedlagte Skudsmaalsbog) blev hun pludselig uden foregaaende lovlig Opsigelse berøvet sin Condition og bortviist Gaarden af bemeldte Enke fordi denne fandt Pigen i frugtsommelig Tilstand med sin Søn, Ungkarl Laurs Sørensen, som er hjemme hos Moderen. Den arme Pige henvendte sig først til sine Slægtninge i Scheibye, men da disse formedelst Fattigdom ikke kunde underholde hende, besluttede hun at henvende sig til sit Forsørgelsessted, Weilbye, hvori hun nu opholder sig efter i Skudsmaalsbogen at være ført til Tilgang af mig. Efter Anmodning af mig hos

Sogneforstanderskabet sammesteds strax foranstaltet det Fornødne og det er derfor ingenlind i den Anledning jeg henvender mig til Hr. Kammerherren, men hvorfor jeg formener at burde gjøre dette Skridt er for den ulykkelige Piges Skyld i det jeg paa hendes Vegne, med Deres Høivelbaarenheds gunstige Bistand, hermed hos bemeldte Enke, Mette Marie Laursdatter, i Elev føler mig forpligtet til at gjøre Paastand paa at Enken giver Pigen Kostpenge fra 13de October d. A. indtil $\frac{1}{4}$ Aar efter 1ste November eller ogsaa i det allermindste fra 13de October til 1ste November d. A. skjønt det første Alternativ uden Tvivl vil være det billigste Vederlag eftersom Pigen, ikke i lovlig Tid opsagt Tjenesten, kunde vedblive at conditionere da hun først til næste Foraar venter sin Nedkomst. Naar denne engang skeer vil Pigen naturligviis ad Rettens Vei gjøre Fordring paa Enkens Søn, Laurs Sørensen, om at erholde sig udbetalt de aarlige Alimentationsbidrag.

Deres Høivelbaarenhed anmodes derfor ærbødigst af mig om, at foranstalte det Fornødne for at bemeldte Pige, Maren Danielsdatter, maatte erholde de Kostpenge, der tilkommer hende af Gaardmandsenken Mette Marie Laursdatter i Elev.

Aarhus d. 23de Oct. 1845.

Ærbødigst, Topsøe.

See videre om denne Sag Fol. 70, 71.

Høivelbaarne

Hr. Kammerherre, Stiftamtmand og Ridder Graah.

MØDE DEN 24de OCTOBER 1845.

Efter at Formanden havde gjort Sogneforstanderskabets Medlemmer bekendte med de Ting, som havde tildraget sig siden sidst afholdte Møde, fremlagdes Fattigvæsenets Regnskabsprotocol, ifølge hvilken de extraordinaire Udgivter siden 19de Juli d. A. da Regnskabet sidste Gang forelagdes Sogneforstanderskabet, og indtil nærværende Dag beløb sig til i Penge: 20 Rbd. 3 Mk. 9 Sk., i Rug 0 Skp. 0 Pott. 0 Pgl., i Byg 0 Skp. 0 Pott. 0 Pgl. Disse Udgivtsposter blev befundne overensstemmende med de foreviste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor Sogneforstanderskabet hermed meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest nr. 6).

Den samlede Indtægt, som Fattigvæsenet har havt fra Regnskabsaarets Begyndelse indtil Slutningen af tredie Qvartal, har ligeledes, iflg. Regnskabsprotocollen, beløbet sig til i penge: 88 Rbd. 5 Mk. 10 Sk. i Rug 117 Skp. 1 Pott. 0 Pgl. og i Byg 117 Skp. 1 Pott. 0 Pgl., imedens Udgivterne har beløbet sig til i Penge: 83 Rbd. 2 Mk. 11 Sk. i Rug: 113 Skp. 0 Pott. 0 Pgl. og i Byg: 113 Skp. 0 Pott. 0 Pgl.

Formanden underrettede fremdeles Sogneforstanderskabets Medlemmer om at Halvaarsexamen i Weilbye Skole var tilendebragt i følgende Orden, nemlig d. 23. October d.A. med 2den eller øverste Klasse og den 24de October d.A. med første eller nederste Klasse. Paa den sidstnævnte dag efter overføringen med nederste Klasses Børn blev Gaardmand N.J. Abil's Datter, Ellen Marie, som iflg. Skoledirektionens Bestemmelse nyder Undervisning privat hjemme, fremholdt til Overhøring og efter denne blev Sogneforstanderskabets Erklæring om hendes Fremgang indført i vedkommende Skoleprotocol.

Overværende ved Examen begge Dage vare, foruden Sognepræsten og Skolelæreren, Skolepatronen Niels Bomholdt og Skoleforstander Poul Nielsen Kjeldsen. Da medundertegnede Skolelærer og Sogneforstander Pihlkjær bemærkede at den Foranstaltning, der i Mødet den 19de Juli d.A. var vedtaget for at hindre at hyppige Skoleforsømmelser, ikke havde ledt til noget gunstigt Resultat, foreslog Formanden at Sogneforstanderskabet burde udstede et Circulaire til Sognets Beboere af følgende Indhold: "Paa grund af de hyppige Skoleforsømmelser, som især i sidstafvigte Sommer havde fundet Sted, finder Sogneforstanderskabet sig foranlediget til at bringe til almindelig Kendskab for alle Beboerne

i Weilbye Pastorat, at enhver Skoleforsømmelse, som efter 1. November d.A. finder Sted, vil paadrage vedkommende Forældre eller Værger den lovbefalede Mulct saafremt Forsømmelsen ikke er foranlediget ved Sygdom eller andre uundgaaelige Omstændigheder, i hvilke sidstnævnte Tilfælde det paaligger enhver Paagjældende som ufravigelig Pligt at gjøre den fornødne Anmeldelse for Skolelæreren, dersom ikke Forsømmelsen skal blive ansat ved Mulct”.

Dette Cirkulaire fandt Bifald og det blev bestemt at burde udgaae første Søndag for at alle Vedkommende kunde blive underrettede inden November Maanedes Begyndelse.

Med Hensyn til det Kgl. Rentekammers Skrivelse af 4de October d.A., hvor Sogneforstanderskaberne i Almindelighed opfordres til at afgive de Oplysninger som Nogen i Pastoraterne havde bemærket om Kartoffelepidemiernes Oprindelse, Natur og Beskaffenhed samt om Midlerne herimod, bemærkede Formanden at Sogneforstanderskabet burde indgive følgende Oplysning grundet paa Fleres Erfaring i denne Sag: “ Foranlediget ved Skrivelse dateret 4de Octob d.A. fra det Kgl. Rentekammer om den Kartoffelsygdom, der er udbredt paa forskjellige Steder i Riget, kan Sogneforstanderskabet ikke have nogen bestemt Mening om Oprindelsen til denne Epidemi ei heller om hvorledes Sygdommen for kommende Tider kan forebygges, derimod finder Sogneforstanderskabet sig opfordret til at meddele den Erfaring, grundet paa flere Forsøg, der have ledt til et godt Udfald: at naar de af Sygdommen angrebne Kartoffler, forinden de gaar i Forraadnelse udsættes for Indvirkning af Solen og Luften og på denne måde bliver tørre, forsvinder Pletterne efterhånden og hvorved Kartofflerne kommer, saavel i lugt og syn som i Smag, til at afgive et sundt og velsmagende Fødemiddel”

Skolelærer Philkjær bemærkede at han have anstillet saadanne Forsøg men at de andre Medlemmer ikke havde anstillet Forsøg i den Retning hvorfor denne Erklæring ikke kunde udstedes i Sogneforstanderskabets navn.

Foruden den Foranstaltning, som Formanden med Skrivelse til Stiftamtet af 23de denne Maaned angaaende den besvangrede Pige Maren Danielsdatter, der var bortviist fra sin Condition i Elev, besluttede Sogneforstanderskabet endvidere i samme Anledning at tage følgende bestemmelse med Hensyn til Pigens Ophold og forplejning samt Underhold indtil hun atter kunde komme til at arbeide for sig selv, hun skulde saavidt muligt anbringes i tjeneste, saalænge hun dertil var istand, og hvis dette ei kunde skee, da vilde hun blive at forsørge med 1 Skp. Rug og 1 Skp. Byg for det første. Hendes videre Forplejning tages i nærmere Overveielse. Angaaende opholdssted for hende, da er dette anvist indtil videre hos Husmand L. Mors's Enke, som efter Forlangende derfor bliver at gives en lille Erstatning derfor.

Weilbye Pastorats Forstanderskab, Dat ut supra.

Topsøe, Philkjær, Jens Jensen, Johs. Christensen, P.N.Hjortshøj

---

Under 25. October udstædt det paa omstaaende Side affattede Cirkulaire til Pastoratets Beboere med Sogneforstanderskabets underskrifter.

I Gjensvar paa Deres Velærværdigheds behagelige Skrivelse af 23de Stb. betræffende Maren Danielsdatter, der var bortviist af hendes Tjeneste hos Gårdmand Søren Laursens Enke, Mette Marie Laursdatter i Elev, skulde jeg, ved at remittere den mig tilstillede Skudsmaalsbog, ikke forbigaae tjenstligen at melde, at uagtet det af Enken Mette Marie Laursdatter udviste Forhold maa misbilliges, vil der dog ikke i denne Anledning fra Administrativ Side kunde føies videre

Foranstaltning, i det Sagen derimod maa henhøre under Domstolenes Afgørelse, og maa bemeldte Maren Danielsdatter eller Nogen paa hendes Vegne navnlig indkalde tilnævnte Mette Marie Laursdatter for Politiretten og ved denne Ret i Mangel af mindelig Afgjørelse erhverve Dom i Sagen.

Aahuus Stiftamthuus, den 31. October 1845. / Graa.

Til Herr Pastor Topsøe.

Den 1ste November 1845 blev ovennævnte Skrivelse med dertil hørende Skudsmålsbog tilsendt Sogneforstanderskabet til videre Afbenyttelse i det Tilfælde at Sagen videre skulde forfølges.

Møde den 2. November 1845.

- 1.) Maren Danielsdatters forrige Madmoder, Gaardmandsenken Mette Marie Laursdatter (Enke efter Gaardmand Søren Laursen) i Elev, indkaldes for en Politiret snarest muligt. Skriftlig Begjæring derom indgives til Politimesteren, Cancelliraad Finsen. Sogneforstanderne Niels Christensen og Niels Bomholdt møde med Deponenten. Bemeldte Enke bør for denne Ret forklare Aarsagen til det af hende med Pigen udviste ulovlige Forhold og vil Sogneforstanderne gjøre Fordring paa, at Enken bliver tilpligtet til at udrede Kostpenge og $\frac{1}{4}$ Aars Løn efter 1ste. November 1845.
- 2.) Den under Fattigvæsenet værende Dreng, Niels Hedelig skal ikke længere gaa paa Omgang, han forbliver hos Jens Jensen, Gaardmand, 1 Aar fra 1ste November d.A. imod at denne af Fattigkassen betales for Forplejning 6 Rbd., hvormed menes kun Kost og Vask, thi de fornødne Klæder skal Fattigvæsenet udrede. I Sommerløn for næste Aar har Jens Jensen intet at betale for ham, derimod betaler han til Fattigkassen i Løn for sidstafvigte Sommer 1 Rbd.3 Mk. i Penge foruden de 8 Alen Lærred og 5 Par Træskoe, han allerede har givet ham.
- 3.) Skræder Peder Jensen her i Byen kan ikke, efter hans Begjæring, tillades at bebygge den af ham paaviste Gadeplads, ligesaalidt som nogen anden Plads, hvorpaa endnu ingen Bygning er opført, men der haves intet imod at han tilbygger Hansens Huus i Østre Ende 4 eller 5 Fag, saafremt denne skulde indvillige det, i hvilket Hansen da, til Erstatning for Afsavnet af Havepladsen, som da går bort, bliver at tilstaae et ligesaastort Areal af den saakaldte Holm, Vesten for hans Huus.
- 4.) En ny Kirkeklokke anskaffes såsnart som muligt, Pengene dertil tages af dem, som indkommer med det skete Salg af S. Andersens Huus. Hvad Klokken taber ved Omstøbning skal ikke tillægges. Man mente det var godt paa ny at forhøre i Kjøbenhavn om der i Prisen for en saadan Klokke muligen kunde være sket nogen Forandring siden sidst desangående, ogsaa i Randers vilde man forhøre sig desangaaende. Man vilde ikke have Hjerter og Inscription paa samme, men kun Aarstallet anført.
- 5.) Endelig blev Sogneforstanderskabet enig om at gjøre Opfordring til alle Hartkornseierne over 1 Td. Hartkorn i Pastoratet om: at have i Behold fra nu af og til næste Høst 1 Skp. Byg og 1 Skp Rug pr. Td. Hartkorn til Salg for Huusmandsklassen for en moderat Pris. Denne saavelsom de fornødne Anvisninger bliver at bestemme af den Comite, som ved en Generalforsamling af Sognemændene, bliver at udnævne. 4 af Sogneforstanderne gaar en af de første dage i denne Uge omkring til Enhver og lade optegne paa en Liste, hvad de vilde have i Behold.

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat.

Dat. ut supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs. Christensen, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Under 5th November 1845 har Sogneforstanderskabet ved Skrivelse til Herredsfogeden begjæret Gaardmandsenken Mette Marie Laursdatter indkaldt for en Politiret. Maren Danielsdatters Skudsmaalsbog medfulgte og Skrivelsen var af samme beskaffenhed som Sognepræstens Skrivelse af 23de October 1845 til Stiftamtet med Undtagelse af at Sogneforstanderskabet til Slutning nedlagde Paastand paa at Enken maatte blive tilpligtet at udrede Kostpenge fra 13de October 1845 til $\frac{1}{4}$ Aar efter 1ste November 1845 samt $\frac{1}{4}$ Aars Løn eftersom bemeldte Pige var fæstet til 1ste November 1846 og hun ingenlunde ifølge hendes Forklaring er i nogen Svagheds Tilstand, der kunde forhindre at hun indtil næste Foraar kunde udføre de hende paahvilende Pligter.

At der i Anledning af Sogneforstanderskabets behagelige Skrivelse af 5te dennes er udstædt Stævning til Onsdagen dt. 19de dennes for Enken Mette Marie Laursdatter i Elev undlader jeg ikke hermed tjenstligt at meddele, idet jeg anmoder om at Sogneforstanderne Niels Christensen og Niels Bomholt saavel som Pigen Maren Danielsdatter herom maa blive underrettede, for bemeldte Dag at give Møde.

Hasle etc. Herreders Contoir den 13de November 1845. / John Finsen

Til

Fostanderskabet for Weilbye Pastorat.

Denne Skrivelse blev strax Sogneforstanderskabet tilstillet ved
Formanden.

Ifølge Anordningen angaaende Landcommunevæsenet af 13. August 1841 §19 paalægges det Branddirectionen at underrette Forstanderskabets Formand om enhver Brand Taxation, som forefalder i Sognedistrictet, for at denne enten selv kan møde under Forretningen, eller foranledige at en anden af Forstanderskabet møder. Denne Anmeldelse har Branddirektør Guldbrandsen flere Gange undladt saa at jeg ikke en eneste Gang har modtaget en saadan og da denne Pligtforsømmelse desværre har paadraget Sogneforstander Skolelærer Pihlkjær en Deel Ubehageligheder fordi denne aldeles ifølge Pligt nægtede sin Underskrift ved den Taxation, som afholdtes i Weilbye 14de dennes, maa jeg for fremtiden anmode ethvert Medlem af Sogneforstanderskabet at nægte Underskrift ved saadan en lejlighed med mindre at en udnævnelse af Formanden først er funden Sted.

Ved samme Lejlighed vil jeg tillige meddele Sogneforstanderskabet til behagelig Underretning, at jeg, herved bemyndiger Sogneforstander Pihlkjær at aabne enhver Skrivelse til Sogneforstanderskabet, der skulde blive sendt til Weilbye istedetfor til mig, ligesom i det Tilfælde at en Expedition skulde haste, saaledes som i anførte Tilfælde eftersom i ovenfor citerede Anordnings Paragraf ingen Tidsbestemmelse er fastsat for Branddirectionen at iagttage til den behørigte Anmeldelse, da at træde i Formandens Sted.

Aarhus d. 18. November 1845. / Topsøe.

Til Sogneforstanderskabets Medlemmer i Weilbye Pastorat.

I henhold til Stiftsamtets Skrivelse af 21de dennes og paa Grund af Bestemmelserne i Forordning af 26de Juni 1844 § 24 og cfr. 2 og 5 skulde jeg tjenstligen have undertegnede Sogneforstanderskaber anmodede om behageligen at lade optage Fortegnelser in Duplo om de kjørepligtige Beboere i Sognene. Disse Fortegnelser, der selvfølgelig ikkun vilde omfatte de Jordbrugere, som holde Heste og Vogn og iøvrigt ville være at affatte sogneviis, ligesom Inddelingen vil kunde ske efter halve, hele og dobbelte Gaarde i det Forskrifterne i de citerede Lovbud forøvrigt ville være at følge, (slut mikrofilm 3/8)

maa jeg derefter bede mig behageligen tilstillede.

Hasle etc. Herredscontoir d. 27de November 1845./John Finsen.

Til

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat.

MØDE DEN 30te NOVEMBER 1845.

1) Fortegnelse over de kjørepligtige bliver at affatte som en Hartkornliste med Iagtagelse af, at Hartkornet anføres gaardviis nedad fra det største til det mindste (Tønde), eftersom Benævnelsen Heel- og Halvgaarde ikke i Weilbye finder Anvendelse formedelst det saa høist ulige Hartkorn.

2) Der skulde forhøres i Kjøbenhavn om, hvormeget Kirkeklokken vilde koste mindre at omstøbe, når intet skulde tillægges for det den taber i Omsmeltingen, og hvor mange p.C. dette antages at blive.

3) Saafremt Christen Mikkelsen ikke vilde beqvemme sig med det første til at kjøre de pligtige Læs Gruus paa Gaden, besluttedes at efterfølgende Klage skulde indgives til Stiftamtet:

“I et Sogneforstanderskabsmøde hvori Sognefogeden Peder Nielsen Jun. var nærværende, blev vedtaget, at et Stykke af Byens Gade, som næsten var ufremkommelig, skulde paakjøres saa meget Gruus, at den kunde sættes i antagelig Stand. Sogneforstanderskabet besluttede at lade denne Kjørsel skee i Fællesskab af alle Kjørepligtige i Sognet, saaledes: at der skulde kjøres 1 læs Gruus af hver Tønde Hartkorn, men da Gaderne fra ældre Tid af have været inddelt saaledes, at enhver Gaard havde sit Stykke af Gaden at vedligeholde, lod Sogneforstanderskabet Sognets Beboere sammenkalde til et Møde, for at gjøre dem bekendte med den paatænkte forandrede Fremgangsmaade til hiint Gadestykkes Istandsættelse, og når undtages et par mænd der gjorde nogen Indsigelse herimod, fandt Forslaget almindeligt Bifald, og hvorefter Forslaget blev udført som aftalt. Den ene af de to Mænd, som gjorde indsigelse, fandt sig dog i at kjøre lige med de øvrige Sognemænd, men den anden, Christen Mikkelsen, har ikke, gjentagne Anmodninger uagtet, været at formane dertil. Da

(nu?-skade) Sognefogeden paa Forstanderskabets Anmodning forespurgte sig hos Herredsfogeden om, hvad fremgangsmaade man skulde bruge med bemeldte Gaardmand, blev han svaret: “at man gjorde rigtigt i at henvende sig til Stiftamtet desangaaende”, hvorfor Sogneforstanderskabet herved tillader sig at andrage denne Sag for Hr. Kammerherren med Anmodning om der maatte blive paalagt bemeldte Chr. Mikkelsen at udføre de omtalte Kjørseler. Endligen skulde Sogneforstanderskabet ikke lade være ubemærket, at Aarsagerne til hiin Beslutning at lade det omtalte Gadestykke istandsætte i Fællesskab ere: dels at dette gadestykke var i Forhold til de øvrige Gader i ualmindelig daarlig Tilstand og udfordrede mere Arbeide end der vel med Billighed kunde fordres af de

Gaarde, som eiede samme, dels at den hidtilværende Gadeinddeling ikke længere kunde følges paa Grund af det ny Matriculshartkorn og endelig at man ansaae det hensigtsmæssigen i alle henseender, at lade saadant Arbeide udføre i fællesskab, efterdi en ligeligere Fordeling af Arbeidet kunde træffes, at bedre Opsyn føres og manglerne kunde afhjælpes paa eengang.

Fostanderskabet for Weilbye Pastorat, Dat. ut supra.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, N. Bolholdt,

Joh. Christensen, N.S.Hjortshøi,

Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Da Gaardmand Christen Mikkelsen til Datum endnu ikke havde udført Kjørsele til Gadens Istandsættelse blev Stiftamtet tilsendt Skrivelsen som i Mødet blev vedtagen, under Dags Dato med alle Sogneforstandernes underskrifter.

Aarhus den 7. Dec. 1845. / Topsøe.

Fra Kommuneraad Jensen Procurator i Aarhus, har Sogneforstanderskabet erholdt efterfølgende Attester fra Amtsstuen saavel med Hensyn til Konge- som Kirketiender, disse Attester vare saaledes affattede:

a) Veilbye Sogns Kongetiende - Aarhus Hospital,
Peder Nielsen og Peder Kjeldsen i Weilbye

177 tdr. 7 Skp. 0 Fdk. 1½ Alb.- 426 Rbd. 0 Sk.

Der senere er delt saaledes: Aarhus Hospital af

118 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. 0 Alb.: 284 Rbd. 60 sk.

Veilbye Sognemænd af 59 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. 1½ Alb.: 142 Rbd. 30 Sk.

Aarhus Amtsråd d. 2den Mai 1845 / Bjerg.

(side 73)

b.) Veilbye Sognemænd af Veilbye Sogns Kirketiendeydende Hartkorn 177 Tdr. 7 Skp. 0 Fdk. 1½ Alb. med Hæftelse 341 Rbd. 53 Sk.

Aarhus Amtstue d. 29de November 1845 / Bjerg.

Naar Pengebeløbet for disse tvende Bankhæftelser, nemlig

80 Rbd. 3 Mk. 4 Sk. bliver indbetalt til Kommuneraad Jensen og de under Fol. 39&46 tidligere indfrie Generalqwitteringer medfølge tilligemed de foranførte erhvervede Amtstue Attester, daterede den 2. Mai 1845 og 29de November 1845, vil et Bankaktiebrev paa 100 Rbd. rede Sølv erholdes af Nationalbanken i Kjøbenhavn.

(gjenpart) Underskrevne

Forstanderskab for Veilbye Pastorat begjærer hermed hos Nationalbanken et Bankaktiebrev

paa 100 Rbd. udstedt til Veilbye Sogn eller Commune paa Grund af

a) medfølgende Qwittering No. 35688 for indbetalt Bankhæftelse af Skolelodden 10 Rbd.0 Mk. 0 sk.

b) Ditto no. 35689 for indbetalt Hæftelse af Niels Nielsens Gaard i Bøgeskov, hvilken Qwittering med hoshæftede Dokument er os overdragen 10 Rbd.0 Mk. 5 Sk.

c) Ditto No. for indbetalt Hæftelse af den Sognet tilhørende 1/3 Deel Kongetiende 23 Rbd. 4 Mk. 5 Sk.

d) Ditto No. for indbetalt Hæftelse af den Sognet tilhørende Kirketiende 56 Rbd.5 Mk.9 Sk. Ialt 100 Rbd.4Mk.3sk.

Derfor bemyndiges Hr. Kommunecasserer Berthelsen til paa vore Vegne at modtage i Banken det forventede Aktiebrev, ligesom ogsaa til at modtagede de ovennævnte Qwitteringer tilbage

Sogneforstanderskabet for Veilbye Pastorat i December 1845.

Topsøe, Pihlkjær, Niels Christensen, Johs. Christensen,

Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen, N. Bomholdt, S.N.Hjortshøi.

in fidem copia. /Topsøe.

Iflg. Hr. Kommuneraadens tidligere Løfter, at berigtige de forskjellige Bankhæftelser saaledes at et Bankaktiebrev paa 100 Rbd. Sølv kunde erhverves for Veilbye Commune, tillader jeg mig herved at tilstille Dem Sogneforstanderskabets Begjæring til Nationalbanken herom, de Dokumenter, som omtales i Begjæringen under a,b,c og d samt et contant Beløb af 80 Rbd. Sedler. Naar Hr. Kommuneraaden har tilstillet mig eller Sogneforstanderskabet bemeldte Bankaktiebrev bedes tillige opgivet de Udlæg og Omkostninger, Hr. Kommuneraaden har havt, for at Sognets Commune kan berigtige Mellemværendet.

Paa Veilbye Pastorat Forstanderskabs Vegne,

d. 12te Dec. 1845 / Ærbødigst Topsøe.

S.F. / Hr. Kommuneraad Jensen,

Landvæsenscommissair og Procurator i Aarhus.

Under 12te December 1845 har Gaardmand og Sogneforstander i Veilbye Poul Nielsen Kjeldsen laant Veilbye Commune 180 Rbd. Sedler til Indfrielsen af Bankhæftelsen af Kirke- og Kongetiende mod 4% Rente indtil Capitalens Tilbagebetaling. Beviis herom er af samme Dato meddelt bemeldte P.N.Kjeldsen og er samme undertegnet af Sogneforstanderskabets Medlemmer.

Efterat Skolelærer Pihlkjær i henhold til Sogneforstanderskabets Cirkulaire til Pastoratets Beboere, bestemt og vedtaget i Mødet den 24de October 1845, havde under 8de Dec. S.A. indgivet Liste over Skoleforsømmelsen i November Maaned, blev bemeldte Liste den 12te Dec. 1845 undertegnet af Sogneforstanderskabets Medlemmer med Bemærkning at paagjældende Forældre eller Værger maatte erlægge den lovbefalede Mulct til Skolekassen.

Sagen imellem Sogneforstanderskabet paa Pigen Maren Danielsdatters Vegne og Enken Mette Marie Laursdatter i Elev blev i Hasle etc. Herreders Politiret d. 10de December 1845 afgjort ved et mindeligt Forlig, som blev tilført bemeldte Rets Protocol. Efterat Sogneforstanderskabet deels var blevet bekjendt med denne Sags Udfald deels med de Sager, som forefindes indført fol. 72 & 73 forespurgte Formanden Sogneforstanderskabets Medlemmer om de Omkostninger, som medundertegnede Niels Christensen og Niels Bomholdt deels havde havt og deels vilde faae med Sagen imod Mette Marie Laursdatter, skulde afholdes af Pastoratets Fattigkasse. Sogneforstanderskabet vedtog, at bemeldte Omkostninger skulde udredes af Fattigkassen

Fostanderskabet for Veilbye Pastorat den 14de December 1845.

Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs. Christensen   Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

Liste over de kjørepligtige Beboere i Veilbye Sogn (her følger så en liste med navne på 41 Hartkornsejere i størrelsesorden, som i sin helhed kan ses på mikrofilmkortet 1841-56 nr. 4/8 side 74. Den under listen anførte tekst følger ordret efter denne parentes).

Da Sognets Hartkorn gaaer gradviis ned fra 9 tdr. 7 Skp. til $\frac{1}{4}$ Alb., har man med denne Listes Affattelse ikke kunnet tage Hensyn til Dobbelt-, Hel- og Halvgaarde.

Veilbye Pastorats Forstanderskab d. 10. Dec. 1845.

Topsøe, Pihlkiær, Niels Christensen, N. Bomholt, Johs. Christensen,
Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

I Anledning af Sogneforstanderskabets Forespørgsel med Hensyn til Affattelsen af Fortegnelsen over Kjørepligtige Beboere, har Stiftamtet i Skrivelse af 12te December resolveret, at uagtet Lovgivningen ikke indeholder nogen bestemt Regel angaaende halve, hele og dobbelte Gaarde, formenes dog, at enhver Gaard, hvortil holdes Heste og Vogne og som har under tre Tønder Hartkorn kunde være at henregne til en halv Gård, at Gaarde fra 3 Tdr. Hartkorn til 6 Tdr. kunne anses for hele, og 6 Tdr. eller derover for dobbelte Gaarde, og hvilket ikke, paa Grund af flere Forespørgsler har villet undlade herved at bringe til Sogneforstanderskabets Kundskab.

Hasle etc. Herreders Contoir d. 20de Dec. 1845 / John Finsen.

Til Veilbye Pastorats Sogneforstanderskab.

MØDE DEN 29de DECEMBER 1845.

Formanden fremlagde Fattigvæsenets Regnskabsprotocol over dets Indtægter og Udgifter siden Sogneforstanderskabet sidste Gang var samlet den 24de October d.A. Fra denne anførte Dato indtil 31te Dec. d. A. blev de **extraordinaire Udgifter** anmeldte at beløbe sig til **i Penge:** 69 Rbd. 5 Mk. 3 Sk. **i Rug:** 1 Skp. 0 Fdk. 0 Alb. og **i Byg:** 1 Skp. 0 Fdk. 0 Alb., disse Udgiftsposter blev befundne at være overensstemmende dels med Regnskabsprotocollen og dels med de foreviste Bilag, hvorfor Sogneforstanderskabet herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab, med hvilket intet videre var at erindre (Attest No. 7).

Da det aarlige Regnskab tillige var sluttet, viiste **Indtægter**, for hele Aaret 1845, at være i Penge: 161 Rbd. 0 Mk. 4 Sk., i Rug: 155 Skp. 11 Pott. 1 Pgl., i Byg 155 Skp. 11 Pott. 1 Pgl. og i **Tørv:** 1591 Snese 8 Stk., imedens den samlede Udgift for hele Aaret beløb sig til **i Penge** 157 Rbd. 4 Mk. 14 Sk., **i Rug:** 149 Skp. 9 Pott. 0 Pgl., **i Byg:** 149 Skp. 9 Pott. 0 Pgl. Da indtil Datum var uddelt til de faste Almisselemmer et Quantum Tørv bestaaende af 1325 Snese, foreslog Formanden om det ikke kunde være passende i Lighed med det, som var skeet de foregaaende Aar, nemlig at Regnskabet viiste at den bestaaende Beholdning af Tørv som Udgift, saaledes at Fattigforstanderne efter bedste Skjønnende i Vinterens Løb uddelte Restbeholdningen, nemlig 266 Snese 8 Stk. til forskellige Trængende. Dette Forslag blev eenstemmigen antaget.

Da Fattigvæsenets **tilgodehavende Saldo** ved Slutningen af Regnskabet viste sig at være i Penge: 3 Rbd. 1 Mk. 6 Sk., i Rug: 6 Skp. 2 Pott. 1 Pgl. og i Byg: 6 Skp. 2 Pott. 1 Pgl., altsaa næsten ligesom ved Slutningen af Aaret 1844, foreslog Formanden at **Ligningen for Aaret 1846** burde vel passende ansættes ligesom den havde været for Aaret 1845. Vel var der nu kun Een tilbage, som havde en Capital indestaaende i Niels Thomsens forhenværende og nu Fattigvæsenet tilhørende Huus, i 1844 vare 3 Indskudssummer udbetalt og i Aaret 1845 vare 2 Indskudssummer i anførte Huus udbetalt, den sidste Indskudssum haabede man at udbetale i 1846, men Formanden maatte tillige bemærke at Fattigvæsenet havde haft et heldigt Aar i 1845 skjønt det ikke havde haft nogen anden Indtægt anmdetsteds fra end 20 Rbd. fra Amtsfattigkassen, saa at det muligen kunde befrygtes nogen forestaaende stor Udbetaling for Kassen i 1846. Paa Grund deraf foreslog Formanden, at Ligningen for 1846 burde ansættes pr. Tønde Hartkorn ny Matricul til i Penge: 2 Mk. i Rug 12 Potter, i Byg 12 Potter og i Tørv 7 Snese.

Dette Forslag blev antaget, saaledes at Ligningen for 1846 bliver ligesom i 1845 kun med de Forandringer, som vare fornødne med Hensyn til nogle Lodder fraskilte de forrige Besidderes Ejendomme. *Attest for 1846 Litr.A. Forsørgelsesplanen ligeledes for Aaret 1846* blev derefter forfattet og antaget, hvorefter Planen blev indført i Fattigvæsenets nye Regnskabs- og Forhandlingsprotocol fol. 2 1846, og sammesteds bekræftet med Underskrift af Sogneforstanderskabets nuværende Medlemmer. *Attest for 1846 No.1.*

Med Hensyn til Fattigvæsenet bemærkede Formanden slutteligen at det var nødvendigt at en Protocol til dets Regnskaber og Forhandlinger for Aaret 1846 maatte anskaffes eftersom der ikkun vare faa Blade tilbage i den nuværende og disse Blade ikke vilde tilbyde tilstrækkelig Plads for alt, der kunne vedkomme for det kommende Aar. Formanden bemærkede derfor om han maatte anskaffe en saadan Protocol paa Fattigvæsenets Regning og lade Omkostningerne dermed anføre blandt dets extraordinaire Udgivter. Dette vedtoges at kunne skee naar Protocollen var udskreven.

Ved til Slutningen at gjøre Forstanderskabets Medlemmer opmærksom paa den Skrivelse fra Herredsfogeden af 20de December 1845, som findes indført i denne Protocol fol. 74, bemærkede Formanden, at han paa de tvende Lister om de Kjørepligtige i Veilbye Pastorat havde tilføiet de nødvendige Paategnelser med Hensyn til hvilke Eiere, der burde, ifølge Amtets Resolution, enten henføres til dobbelte, hele eller halve Gaarde, for at Vedkommende kunde erholde et hurtigt Overblik af bemeldte Lister, der blev tilstillede Heredsfogeden den 23de Dec. 1845.

Med Hensyn til det, der med Hensyn til Kirkeklokken var vedtaget i Mødet d. 30te Nov. 1845, bemærkede Formanden endligen, at han under den 20de Dec. 1845 havde ladet forhøre desangaaende paa ny hos Klokkestøber Gemot (?) i Kjøbenhavn, hvorfor han med det første ventede at erholde yderligere Underretning.

I mødet den 13de October d.A. blev vedtaget, at Else Marie Ritz skulde indbringes hos en anden Familie i Sognet fra Nytaar 1846, efterdi Jørgen Rasmussen Tydske, hos hvem hun for tiden er, ikke vil beholde hende længere, uden forhøiet Betaling, men da ingen Familie er at formaae til at tage imod hende for mindre Betaling end den han vil beholde hende for, og det er Forstanderskabet bekjendt, at hun i hans Huus nyder god Forplejning, saa besluttedes at lade hende forblive der, og tilstaae ham for hendes Forplejning 1 Aar, regnet fra Nytaar 1846 til Nytaar 1847 ialt 2 Rdl.14 Skp. Rug og 14 Skp. Byg.

Maren Jensdatter, Enke efter afd. Laurs Mors, 66 Aar gammel og svagelig blev antagen som Fattiglem fra 1ste Januar 1846.

Skolepatron N. Bomholt afgaaer til Fattigvæsenet, Jens Jensen afgaaer fra Fattigvæsenets Bestyrelse og overtager i Forbindelse med Søren Hjortshøi Bestyrelsen af Kirkevæsenet, Niels Christensen deltager i Skolens Bestyrelse. Som Formand i Sogneforstanderskabet blev Sognepræsten gjenvalgt, som Formand ved Fattigvæsenet bliver Johan Christensen og Formand og Skoleforstander bliver Poul N. Kjeldsen alt for Aaret 1846.

Fostanderskabet for Veilbye Pastorat, Dat ut supra.

Topsøe, N. Christensen, N. Bomholt, Jh. Christensen,

Søren Niels S. Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Her begynder året 1846.

Stiftamtet har under 9. Dcember f.A. tilskrevet mig således:

“Da man har bragt i Erfaring at Biveiene i flere Sogne her i Amtet end ikke ere inddelte efter den ny Matriculs Hartkorn, saa skulde jeg tjenstligen have Hr. Cancelliraaden anmodet om at foranstalte, at saadan inddeling snarest muligt finder Sted for Deres Jurisdiktions Vedkommende forsaavidt dette ikke alt maatte være skeet, hvorefter jeg naar Inddelingen i det hele er fremmet, forventer mig herom meddelt Underretning”.

I Anledning heraf maa jeg tjenstligen have undertegnede Sogneforstanderskaber anmodet herom behageligen, saasnart Veirliget tillader det, at ville foretage den ommeldte Inddeling af Biveiene efter det ny Hartkorn, og naar denne har fundet Sted, da behageligen meddele mig en Fortegnelse over hvorledes den er skeet.

Hasle m.v. Herreders Contoir, den 2den Januar 1846. /

John Finsen.

Til Sogneforstanderskaberne for
Veilbye, Elsted og Elev Pastorater.

I Anledning af den gamle Kirkeklokkes omstøbning har jeg under 3die denne Maaned erholdt Brev fra min Svoger, Premierlieutenant i Sø=Etaten, E.A. Wulff, der, blandt andet angaaende bemeldte Sag har meddelt mig efterfølgende, som jeg hermed med hans egne Ord bringer til Sogneforstanderskabets behagelige Efterretning:

“Angaaende Kirke=Klokke til Weilbye Kirke har jeg været hos Gamst(?). Efter det Maal jeg i 1843 opgav ham, sagde han mig, at den veier omtrent 1 Skp. 15½ Lp. (LMR:1 skippund =160 kg. 1 Lispund = 8 kg. klokkens vægt = 284 kg.) I Omstøbningen svinder omtrent 1 pund af hver 16 pund. Skal den omstøbes og have samme vægt, som den nu har, da vil det koste omtrent 140 à 150 Rbd.. Skal den nye omstøbes, uden tillæg for Svinding da vil Udgivten blive omtrent 130 Rbd. , og dersom vægten af den ny Klokke kunde reduceres til 1 Skp. 10 Lp.- hvilket han sagde mig nu er den meest almindelige Vægt og hvilken Reduction der, forholdsvis, nu meget ofte foretages endog med Klokker til Kongelige Kirker f. Ex. nogle, som sorterer under Rentekammeret - dersom, som sagt, Vægten af den ny Klokke kunde nedsættes til ! Skp. 10 Lispd., vil Udgivten kun beløbe sig til 116 Rbd. Han sagde mig, at det er bedst, at Kneblen da kommer over med for at det hele ordentlig kan afpasses efter hinanden, og det er ligemeget om Klokker kommer heel herover, eller om den er slaaet itu og nedpakket i en Kasse. Omstøbningen vil omtrent medtage 6 Uger. Naar Sogneforstanderskabet tager Bestemmelse desangaaende, da veed du, at jeg med stor Fornøielse skal være til Tjeneste med dens videre Tilsyn”

Dersom Sogneforstanderskabet vil tage Bestemmelse denne Sag angaaende, maatte denne tages saa betimeligen at Klokker kunde være i Kjøbenhavn tidlig paa Foraaret eftersom min Svoger venter at blive udcommanderet henad Foraaret med et af de Kongelige Krigsskibe.

Aarhus den 8de Januar 1846 / Topsøe.

Til Sogneforstanderskabets Medlemmer i Veilbye.

At der ved Revisionen af Pastoratets Fattig- og Skolevæsenes Regnskab for 1844 ikkun ved Fattigvæsenets Regnskab er fundet at bemærke, at den planmæssige Understøttelse herefter ligefrem maatte føres til Udgivt uden Hensyn til de Forandringer, som i Aarets Løb maatte være foregaaede heri, hvorvidt disse Forandringer i Overensstemmelse med Amtets

Schema enten føres til Indtægt som Besparelser eller til Udgiwt som extraordinaire Understøttelser meddeles hermed tjenstligt.

Aarhus Stiftamthuus, den 16de Januar 1846. / Graah.

Til Sogneforstanderskabet

for Veilbye Pastorat. _____

Da Regnskabet den 31te Dec. 1845 var sluttet og indført i Fattigvæsenets Regnskabsprotocol og jeg havde i dette andført Bidraget til de Fattige saaledes som disse i Virkeligheden havde modtaget det, kunde der i henhold til ovenstaaende senere Skrivelse ikke gjort nogen Forandring. Derimod har jeg i det Regnskab med Fattigvæsenets Indtægter og Udgiwter, som skal tilstilles Amtsraadet og som jeg hermed sender til Forstanderskabets behagelige Gjennemsyn og Revision, gjort den Forandring i Henhold til Amtets Skrivelse at Forsørgelsesplanen er overensstemmende med Fattigvæsenets Protocol fol. 108 og Besparelsen ved Fattiglem Niels Hornums Død blandt Indtægterne er opført med 5 Mk. i Penge, 4 Skp. 9 Potter i Rug og 4 Skp. 9 Pott. i Byg, hvormed den tilgodehavende Saldo den 1ste Januar dette Aar er enslydende i begge Afskrifter af Regnskabet, nemlig: i Penge 3 Rbd. 1 Mk. 6 Sk., i Rug 6 Skp. 2 Pott. 1 Pgl. og i Byg 6 Skp. 2 Pott. 1 Pgl.

Aarhus d. 17de Januar 1846. / Topsøe.

Til Sogneforstanderskabets

Medlemmer i Veilbye.

_____

Fra Skolelærer Pihlkjær modtaget en Liste over Skoleforsømmelserne i December Maaned f. Aar, hvilken blev forsynet med Sogneforstanderskabets Underskrift for at iværksætte Indvielsen af den anordningsmæssige Mulct til Skolekassen.

_____

MØDE d. 4de FEBRUAR 1846.

Formanden gjorde først Forsamlingen bekjendt med de Ting, der havde tildraget sig siden Forstanderskabet sidste Gang var samlet ligesom han meddelte samme Exempler af Aarhus Amtsraads Forhandling d. 12te November og 23de December 1845. Med Hensyn til Fattigvæsenet bemærkede Formanden at der snarest muligt, formedelst Vintervejrets Strenghed, burde bringes i Udøvelse den Bestemmelse, som var vedtaget i Mødet d. 2den Nov. f. A. at have i Behold et Quantum Korn til en moderat Priis for Huusmandsklassen. Dette bliver at overlade til den udnævnte Comitee.

Derefter skred Forsamlingen til for indeværende Aar at bestemme ligningen for Skolevæsenet, for Kirken og for andre Commune-Afgiwtter.

A. Skolevæsenet: Ligningen hertil for dette Aar bestemte Forstanderskabet at blive følgende, nemlig pr. Tønde Hartkorn ny Matricul: i Penge 3 Mk. 8 Sk., i Rug 4 Potter og i Byg 6 1/3 (?) Potter.

Udgiwterne til Skolevæsenet calculeredes saaledes,

a) Lærerens Løn 18 Tdr. Byg efter Capitalstaxt 64 Rbd. 5 Mk. 4 Sk.

b) Kirkesangerpenge 10 Rbd. 0 Mk. 0 Sk.

- c) Klokkens Ringning m.m. for 1846. 5 Rbd.0 Mk.0 Sk.
- d) 6 Favne Brænde 42 Rbd.0 Mk.0 Sk.
- e) Skolelærer=Hjælpekassen 3 Rbd.0 Mk.0 Sk.
- f) Uvisse Udgivter 10 Rbd.0 Mk.12 Sk

Ialt 135 Rbd.0 Mk.00 Sk.

B. KIRKEN. Ligningen for indeværende Aar bestemtes til at blive følgende per Td.Hartkorn ny Matricul i Penge 3 Mk.12 Sk. Udgivterne i Aarets Løb normeredes saaledes:

- a) Kirketiendeskatten 46 Rbd.0 Mk.00 Sk.
- b) Kirkens særlige Reparation. 30 Rbd.0 Mk.00 Sk.
- c) 5 Tdr. Rug til Sognepræsten, dels til Brød og Viin til Sakramentet, dels som Vederlag for Huusmændenes Præstetiende paa Egaa Fjed efter Capitelstaxt for 1845 Aars Afgrøde, hvilket ialt bliver at betale for 1845 26 Rbd.4 Mk.10 Sk.
- d) Kirkelysepenge. 3 " 2 " 00 Sk.
- e) Kirkesyn for indeværende Aar 8 " (circa)
- f) Omkostningerne ved Omstøbningen af Kirkeklokken anvises andetstedsfra.
- g) Underballance (4 Rbd.2 Mk.15 Sk) samt mødende Udgivter.

10 Rbd.0 Mk.00 Sk.

Ialt 124 Rbd.0 Mk.10 Sk.

C. Andre Commune - Afgivter i indeværende Aar 1846:

- a) Kongetiendeskatten 15 Rbd.0 Mk.00 Sk.
- b) Præstetiendeskatten circa 6 " 0 " 00 "
- c) Jordmoderens Løn " 19 " " " 00 "
- d) Skattemandspenge og Tinghuusleie 7 " " " 00 "
- e) Arresthuusleie circa 5 " " " 00 "
- f) Underballance 15 " " " 00 "
- g) Til Vejforbedring og Steenkisteanlæg med mere. 43 " " " 00 "

Ialt
110 Rbd.0 Mk.00 Sk. Ligningen til at bestride disse Udgifter bestemtes for indeværende Aar til pr. Tønde Hartkorn ny Matricul i Penge 3 Mk.

Fattigvæsenet. Siden Fattigregnskabet sidste Gang blev Forstanderskabet bekjendt haver de **extraordinaire Udgivter** beløbet sig til i Penge: 6 Rbd. 0 Mk.5 Sk. i Rug 0 Skp. 0 Ptt.0 Pgl.og i Byg 0 Skp. 0 Ptt. 0 Pgl., hvilke Udgivtposter ere stemmende med Protocollen og Bilagene og altsaa rigtige, hvormed, der intet var at bemærke, Sogneforstanderskabet meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt Aflagt Regnskab (Attest No. 2).

I dette Møde blev anmeldt at Dorthe Johans Datter Pihlkjær var død d.3die December, i denne Anledning blev vedtaget at dersom Ungkarl Anders Pedersen Graver, som i Længere Tid har forsørget hende førend hun kom under Fattigvæsenet, (her begynder side 78) vilde besørge hendes Begravelse, da overdrages ham den Afdødes Efterladenskaber.

Skolevæsenet: C. Olsens Tillæg til Anordningerne om Skolevæsenet i Danmark af 1836 blev anskaffet

Den Bibel, som tilhører Skolen, bør indbindes paa ny.

Skolepatronen afleverede Skoleregnskabet efter at have henligget til Eftersyn.

Kirken: En side af denne skulde Aarligen grundforbedres. Klokken sendes til Foraaret til Kjøbenhavn for at omstøbes. Niels Christensen og Søren Hjortshøi som Kirkeværgere, fremlagde Regnskabet over Kirken for 1845 herimod intet fandtes at erindre.

Forstanderskabet for Veilbye Pastorat, Dat. ut supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Poul Nielsen Kjeldsen,

Jh. Christensen, Niels Søren Hjortshøi, Jens Jensen. _____

Afleverede paa Stiftamthusets Contoir i Aarhus d. 9. Februar 1846: Veilbye Fattig- og Skolevæsens Regnskab (sidstnævnte med Bilag) for Aaret 1845 i et brev til Aarhus Amtsråd. -
-- Topsøe _____

I Anledning af at tvende Huusmænd, der eier Fjordlodder til deres Huse i Veilbye, hvilke Lodder de ønskede at afhænde til Kjøbmand i Aarhus T. Sabroe, der agtede at samle disse 3 Lodder til een Eiendom og sammesteds opføre et Huus, blev der begjæret Erklæring af Sogneforstanderskabet af Sælgeren. Sogneforstanderskabet erklærede at det ikke ønskede Afhændelsen eftersom det ansaae for Pligt at forhindre flere Huses Opførelse.

_____

Modtaget fra Hasle Pastorats Sogneforstanderskab ved Skrivelse af 23de Februar 1846 en Regning dat. 22de Februar 1846 fra Huusmand i Scheibye Søren Petersen Bech paa de Omkostninger, han har havt i Anledning af at Maren Danielsen i et Besøg kom til ham den 26de December 1845 og efter Ankomsten strax nedkom med en Datter. Regningen udgjorde 22 Rbd. 5 Mk. herpaa nævnt at være betalt 11 Rbd., altsaa til Rest 11 Rbd. 5 Mk. 0 Sk.

Ovennævnte Skrivelse med Regning blev d. 23de Februar 1846 afsendt til Sogneforstanderne i Veilbye med Bemærkning om at medtage samtlige Sogneforstanderes Beslutning om Regningen skulde betales af Fattiggassen og med Anmodning snarest muligt at afhente Pigen med Barnet fra Scheibye for at indlogere dem i Veilbye.

Møde d. 8. Marts 1846.

Efterat Sogneforstanderskabets Skrivelse af 3de d.M. til Hasle Pastorats Forstanderskab, som forefindes i Fattigvæsenets Regnskabs og Forhandlingsprotocol for 1846 Fol.(11?) var oplæst, mødte Ungkarl og Skræder i Veilbye, Peder Jensen for at begjære en Understøttelse for sin Moder, Ane Pedersdatter 73 Aar gammel. Sønnen havde i 13 Aar underholdt Moderen uden at søge Hjælp hos Fattigvæsenet og i Betragtning heraf tilstod Sogneforstanderskabet ham til Moderens Underhold for Aprils Maanedes Begyndelse d.A. en extraordinær Understøttelse quartaltær i Penge af 3 Mk., i Rug af 2½ Skjeppe og i Byg ligeledes af 2½ Skjeppe samt i Tørv for dette Aar 125 Snese. Fra Aaret 1847 skulde bemeldte Ane Peders Datter, Enke efter Grandesmed Jens Andersen, optages blandt de faste Almisselemmer saafremt Sogneforstanderskabet ikke kunde fremskaffe en Byggeplads til Peder Jensen, som, dersom han kunde erholde en saadan, vilde frafalde al Hjælp af Fattigvæsenet. I ethvert Tilfælde vilde Fattigvæsenet renoncere paa Refundering ved Moderens Død under Betingelse af at Sønnen selv Bekostede Begravelsen.

I Anledning af de Alimentationsbidrag, som fra Elev kunde tilkomme Pigen Maren Danielsen,

blev vedtaget at der skulde tilskrives Sognefogeden i Elev om at tilveiebringe en mindelig Overenskomst om de nævnte Bidrag imellem Laurs Sørensen og Pigen M. Danielsen ligesom der fremdeles blev vedtaget at dersom nævnte Overenskomst ikke kunde komme istand, vilde Sogneforstanderskabet tage sig af Sagen, som da maatte søge Politirettens Bistand. Sogneforstanderskabet vilde gjøre en Paastand paa 14 Aars Bidrag og dette burde som mindste ansættes mellem 15 og 20 Rbd. Aarligen.

Forstanderskabet for Veilbye Pastorat, Dat. ut Supra.

Topsøe, Pihlkiær, N. Christensen, Niels Bomholt, Jh. Christensen

Niels S.Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Møde d. 29de Marts 1846.

Formanden fremlagde i dette Møde Fattigvæsenets Regnskabs Protocol for 1835 (45), hvori Qvartalsregnskaberne for indeværende Aar ere indførte, herved udviste Protocollen at de extraordinaire Udgivter til Fattigvæsenet siden d. 4de Februar d. A. havde beløbet sig i Penge til 11 Rbd.4 Mk.12 Sk. i det der derimod intet var udgivet hverken i Rug, Byg eller Tørv. Sogneforstanderskabet forefandt de nævnte extraordinaire Udgivtsposter overensstemmende med de foreviste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor det herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest No.3). Fattigvæsenets samlede Indtægt fra Aarets Begyndelse havde ifølge ovennævnte Protocol beløbet sig til i Penge: 24 Rbd. 1 Mk.4 Sk. i Rug: 44 Sk. 7 Potter 2 Pægle og i Byg: 44 Skp. 7 Potter 2 Pægle imedens samme samlede Udgivt til denne Dag havde været i Penge: 23 Rbd. 1 Mk.1 Sk., i Rug: 36 Skp. 9 Potter 0 Pægle og i Byg: 36 Skp. 9 Potter 0 Pægle.

Da Fattiglem Ane Rasmusdatter efter første Qvartals Uddeling døde og Fostanderskabet til extraordinær Understøttelse havde antaget Ane Pedersdatter i Mødet d. 8de denne Maaned (fol.78) bestemtes, at sidstnævnte skulde indtræde blandt de faste Fattiglæmmers Antal med den selvsamme Understøttelse, som den var tilstaaet den afdøde, Ane Rasmusdatter, og saaledes herefter opføres som No. 4 blandt de fattige. Huusmand Jørgen Tydske skulde ved 2det Qvartals Uddeling erholde 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg for at have Maren Danielsen med Barn hos sig. De forestaaende Qvartalsuddelinger bliver uforandret som i 1ste Qvartal.

Skolevæsenet angaaende blev Halvaarsexamen bestemt til med øverste Classe at afholdes Mandagen den 6te og Tirsdag den 7de April d.A. Ved samme Examen skulde Confirmanderne udskrives af Skolen, og forsaavidt Rasmus Ovesens Datter skulde qvalificere sig dertil, skulde hun ligeledes udskrives af Skolen. Med Hensyn til Examen med underste Classe da bestemte Forstanderskabet at Sognepræsten og Skolelæreren skulde overdrages at bestemme Tid for denne.

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat, ut supra

Topsøe, Pihlkiær, Niels Bomholt, Johannes Christensen,

Niels Søren Hjortshøi, Jens Jensen

Under Dags Dato har medundertegnede Gaardmand Jens Jensen overtaget Fattigkassens Status med en Kassebeholdning af 35 Rbd. 4 Mk.8 Sk. samt Fattigvæsenets Bestyrelse som Formand istedetfor medundertegnede Sognepræst indtil en ny Sognepræst bliver beskikket for Weilbye Menighed. Fattigvæsenets Regnskabsprotocol blev under samme Dato overleveret til Jens Jensen. Dette bekræftes med vore Underskrifter.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, d. 11te April 1846.   Topsøe, Jens Jensen, Jh. Christensen. Niels Bomholt.

Forat Forstanderskabets Forhandlinger under forestaaende Vacance i Weilbye Sognekald ikke skulde finde opsættelse, har jeg under Dags Dato anmodet Sogneforstander i Weilbye, Hr. Skolelærer Pihlkjær i mit sted at overtage de Forpligtelser, som tilforn paahvilede mig som Formand indtil en ny Sognepræst bliver Menigheden beskikket. I det nærværende Protocol fra i Dag af er overgivet til Hr.Pihlkjær beder jeg Enhver at henvende sig til ham som Formand i Sogneforstanderskabet.

At den Tillid og Velvillie, som er bleven mig forundt, ogsaa matte blive min Eftermand i Sognekaldet tildelt, er mit Haab i det jeg hermed tager en venlig Afsked med Sogneforstanderskabets ærede Medlemmer.

Til Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab.

Aarhus, dt. 12.4.1846. / Topsøe.

At medundertegnede Skolelærer Pihlkjær under forestaaende Vacance i Weilbye Sognekald ligesom medundertegnede Gaardmand Jens Jensen i samme Tidsrum, førstnævnte som Formand i Sogneforstanderskabet og sidstnævnte som Formand for Fattigvæsenet, ere bekræftede i deres Functioner af det samlede Sogneforstanderskab, tilstaaes herved.

Fostanderskabet f. Weilbye Pastorat d. 12te April 1846. Topsøe, Pihlkjær, N.
Christensen, Jh.Christensen, Søren Nielsen Hjortshøj, Jens Jensen, Poul Nielsen
Kjeldsen.

Hermed er pastor Topsøes periode som formand for sogneforstanderskabet afsluttet, og skolelærer og kirkesanger Pihlkjær fungerer nu som formand indtil en ny sognepræst er tiltrådt. (LMR)

oOo

Ifølge den i Mødet d. 8. Marts /fra Fol.78) vedtagne Bestemmelse, Maren DanielsdatForstanderskab Forstanderskater angaaende, blev under Dags Dato Stiftamtet tilstillet følgende Skrivelse "Ugivet Fruentimmer Maren Danielsdatter her i Sognet, blev under sin Tjeneste f.A. i Elev, hos Gaardmand Søren Laursens Enke, Mette Marie Laursdatter, besvangret af dennes Søn Laurs Sørensen. Den 26de December f.a.fødte hun Barnet, som endnu lever, og Barnefaderen har vedkjent sig Paterniteten. Da nu Maren Danielsdatter tilligemed hendes Barn, forsynes med alt nødvendigt af vort Fattigvæsen, og da vi vide, at Barnefaderen ikke vil kunne vedgaae, at give hende et efter Omstændighederne passende aarligt Alimentationsbidrag saa lod undertegnede Fostanderskab, d. 10. d.M. ved Sognefogeden fra Elev Sogn, Barnefaderen paaminde om, i mindelighed, at affinde sig med bemeldte Fruentimmer, om det hende tilkommende Alimentationsbidrag, og lod ham betyde, at Forstanderskabet havde vedtaget at andrage denne Sag for vedkommende Øvrighed, saafremt han ikke inden 22. d.M, matte have bragt den i Rigtighed. Da nu aldeles intet Skridt af ham er gjort i denne Henseende, saa tillader vi os herved underdanigen i at bede Kammerherren, at bemeldte Laurs Sørensen af Elev, maatte ad Rettens Vei, blive tilpligtet at betale til Maren Danielsdatters, ved ham avlede, Barns Opdragelse, aarligen indtil alt har fyldt sit 14de Aar, et efter Omstændighederne passende Alimentationsbidrag, og skulde vi ikke lade være ubemærket, at han er søn af en, efter paalidelige Mænds Vidnesbyrd, meget formuende Gaardmandsenke, og Fruentimmeret derimod kun - Almissem, af hvilken Grund det aarlige Bidrag skjønnes, at kunne billigen en fattig til i det mindste 20 Rbd.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, d. 30. Marts 1846.

Et herværende ugift Fruentimmer Mette Kirstine Nielsdatter, som nyder temporær Understøttelse af Fattigvæsenet, paa Grund af, at hun har et uægte barn, har anmeldt for Forstanderskabet, at Barnefaderen, Skovfoged Niels Rasmussen i Faistrup, som havde tilstaaet hende, til Barnets opdragelse i 14 Aar, et alimentationsbidrag af 10 Rbd. Aarligen, ved Døden skal være afgaaet. Da nu bemeldte Fruentimmer er i saadan Stilling, at hun, efter al Sandsynlighed, maa optages som fast Almissemlem paa samme Tid, som hiint aarlige Bidrag slipper, saa agter Forstanderskabet det som en Kommunesag, saavidt muligt at sikre hende dette, og tilskrev derfor Birkedommer Kampmann i Hammel som Skifteforvalter, følgende:

Et herværende ugift Fruentimmer Mette Kirstine Nielsdatter, som nyder Understøttelse af Sognets Fattigvæsen, har anmeldt for undertegnede Sogneforstanderskab at Skovfoged Niels Rasmussen i Faistrup, der skal være Barnefader til et af hende d. 22de Marts 1845 født Barn, som endnu lever - ved Døden er afgaaet, og da hun ifølge hoslagte Udskrivt af Grevskabet Frijsenborgs Forligs Protocol, har retlig Krav paa den afddøde, i Henseende til det Alimentationsbidrag, som han har forpligtet sig til at betale hende i 14 Aar, med 10 Rbd. aarligen, saa tillader medundertegnede Forstanderskab sig herved, at anmode den ærede Skifteret i bemeldte Dødsboe om, at ovennævnte Fruentimmers Tarv, maatte blive iagttaget under Boets Behandling saaledes, at det hende ved Forliget tilstaaede aarlige Alimentationsbidrag sikkres hende.

Det bemærkes at M.K. Nielsdatter har modtaget 8 Rbd. af første Aars Bidrag.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 30te Marts 1846.

Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs Christensen,

S.N. Hjortshøi, J. Jensen.

Møde d. 29de Marts 1846.

Formanden fremlagde i dette Møde Fattigvæsenets Regnskabs Protocol for 1835 (45), hvori Qvartalsregnskaberne for indeværende Aar ere indførte, herved udviste Protocollen at de extraordinaire Udgifter til Fattigvæsenet siden d. 4de Februar d. A. havde beløbet sig i Penge til 11 Rbd. 4 Mk. 12 Sk. i det der derimod intet var udgivet hverken i Rug, Byg eller Tørv. Sogneforstanderskabet forefandt de nævnte extraordinaire Udgivtsposter overensstemmende med de foreviste Bilag og altsaa rigtige, hvorfor det herved meddeler sin Tilstaaelse for rigtigt aflagt Regnskab (Attest No.3). Fattigvæsenets samlede Indtægt fra Aarets Begyndelse havde ifølge ovennævnte Protocol beløbet sig til i Penge: 24 Rbd. 1 Mk. 4 Sk. i Rug: 44 Sk. 7 Potter 2 Pægle og i Byg: 44 Skp. 7 Potter 2 Pægle imedens samme samlede Udgift til denne Dag havde været i Penge: 23 Rbd. 1 Mk. 1 Sk., i Rug: 36 Skp. 9 Potter 0 Pægle og i Byg: 36 Skp. 9 Potter 0 Pægle.

Da Fattiglem Ane Rasmusdatter efter første Qvartals Uddeling døde og Fostanderskabet til ekstraordinær Understøttelse havde antaget Ane Pedersdatter i Mødet d. 8de denne Maaned (fol.78) bestemtes, at sidstnævnte skulde indtræde blandt de faste Fattiglæmmers Antal med den selvsamme Understøttelse, som den var tilstaaet den afdøde, Ane Rasmusdatter, og saaledes herefter opføres som No. 4 blandt de fattige.

Huusmand Jørgen Tydske skulde ved 2det Qvartals Uddeling erholde 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg for at have Maren Danielsen med Barn hos sig. De forestaaende Qvartalsuddelinger

bliver uforandret som i 1ste Qvartal.

Skolevæsenet angaaende blev Halvaarsexamen bestemt til med øverste Classe at afholdes Mandagen den 6te og Tirsdag den 7de April d.A. Ved samme Examen skulde Confirmanderne udskrives af Skolen, og forsaavidt Rasmus Ovesens Datter skulde qvalificere sig dertil, skulde hun ligeledes udskrives af Skolen. Med Hensyn til Examen med underste Classe da bestemte Forstanderskabet at Sognepræsten og Skolelæreren skulde overdrages at bestemme Tid for denne.

Forstanderskabet for Weilbye Pastorat Dat, ut supra

Topsøe, Pihlkjær, Niels Bomholt, Johannes Christensen,
Niels Søren Hjortshøi, Jens Jensen

Under Dags Dato har medundertegnede Gaardmand Jens Jensen overtaget Fattigkassens Status med en Kassebeholdning af 35 Rbd. 4 Mk. 8 Sk. samt Fattigvæsenets Bestyrelse som Formand istedetfor medundertegnede Sognepræst indtil en ny Sognepræst bliver beskikket for Weilbye Menighed. Fattigvæsenets Regnskabsprotocol blev under samme Dato overleveret til Jens Jensen. Dette bekræftes med vore Underskrifter.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat, d. 11te April 1846.   Topsøe, Jens Jensen, Jh. Christensen. Niels Bomholt.

Forat Forstanderskabets Forhandlinger under forestaaende Vacance i Weilbye Sognekald ikke skulde finde opsættelse, har jeg under Dags Dato anmodet Sogneforstander i Weilbye, Hr. Skolelærer Pihlkjær i mit sted at overtage de Forpligtelser, som tilforn paahvilede mig som Formand indtil en ny Sognepræst bliver Menigheden beskikket. I det nærværende Protocol fra i Dag af er overgivet til Hr. Pihlkjær beder jeg Enhver at henvende sig til ham som Formand i Sogneforstanderskabet.

At den Tillid og Velvillie, som er bleven mig forundt, ogsaa matte blive min Eftermand i Sognekaldet tildelt, er mit Haab i det jeg hermed tager en venlig Afsked med Sogneforstanderskabets ærede Medlemmer.

Til Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab.

Aarhus, dt. 12.4.1846. / Topsøe.

At medundertegnede Skolelærer Pihlkjær under forestaaende Vacance i Weilbye Sognekald ligesom medundertegnede Gaardmand Jens Jensen i samme Tidsrum, førstnævnte som Formand i Sogneforstanderskabet og sidstnævnte som Formand for Fattigvæsenet, ere bekræftede i deres Functioner af det samlede Sogneforstanderskab, tilstaaes herved.

Fostanderskabet f. Weilbye Pastorat d. 12te April 1846.
Topsøe, Pihlkjær, N. Christensen, Jh. Christensen,
Søren Nielsen Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Hermed er pastor Topsøes formandsperiode for sogneforstanderskabet afsluttet, og skolelærer og kirke-sanger Pihlkjær fungerer indtil en ny sognepræst er tiltrådt (LMR)

Ifølge den i Mødet d. 8 Marts (fra Fol. 78) vedtagne Bestemmelse, Maren Danielsdatter

angaaende, blev under Dags Dato Stiftamtet tilstillet følgende Skrivelse "Ugigt Fruentimmer Maren Danielsdatter her i Sognet, blev under sin Tjeneste f.A. i Elev, hos Gaardmand Søren Laursens Enke, Mette Marie Laursdatter, besvangret af dennes Søn Laurs Sørensen. Den 26de December f.a.fødte hun Barnet, som endnu lever, og Barnefaderen har vedkjent sig Paterniteten. Da nu Maren Danielsdatter tilligemed hendes Barn, forsynes med alt nødvendigt af vort Fattigvæsen, og da vi vide, at Barnefaderen ikke vil kunne vedgaae, at give hende et efter Omstændighederne passende aarligt Alimentationsbidrag saa lod undertegnede Forstanderskab, d. 10. d.M. ved Sognefogeden fra Elev Sogn, Barnefaderen paaminde om, i mindelighed, at affinde sig med bemeldte Fruentimmer, om det hende tilkommende Alimentationsbidrag, og lod ham betyde, at Forstanderskabet havde vedtaget at andrage denne Sag for vedkommende Øvrighed, saafremt han ikke inden 22. d.M, matte have bragt den i Rigtighed. Da nu aldeles intet Skridt af ham er gjort i denne Henseende, saa tillader vi os herved underdanigen i at bede Kammerherren, at bemeldte Laurs Sørensen af Elev, maatte ad Rettens Vei, blive tilpligtet at betale til Maren Danielsdatters, ved ham avlede, Barns Opdragelse, aarligen indtil alt har fyldt sit 14de Aar, et efter Omstændighederne passende Alimentationsbidrag, og skulde vi ikke lade være ubemærket, at han er søn af en, efter paalidelige Mænds Vidnesbyrd, meget formuende Gaardmandsenke, og Fruentimmeret derimod kun - Almissem, af hvilken Grund det aarlige Bidrag skjønnes, at kunne billigen en fattig til i det mindste 20 Rbd.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab, d. 30. Marts 1846.

Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs.Christensen, S.N.Hjortshøj, J. Jensen.

Et herværende ugigt Fruentimmer Mette Kirstine Nielsdatter, som nyder
#####

temporær Understøttelse af Fattigvæsenet, paa Grund af, at hun har et uægte barn, har anmeldt for Forstanderskabet, at Barnefaderen, Skovfoged Niels Rasmussen i Faistrup, som havde tilstaaet hende, til Barnets opdragelse i 14 Aar, et alimentationsbidrag af 10 Rbd. Aarligen, ved Døden skal være afgaaet. Da nu bemeldte Fruentimmer er i saadan Stilling, at hun, efter al Sandsynlighed, maa optages som fast Almissem paa samme Tid, som hiint aarlige Bidrag slipper, saa agter Forstanderskabet det som en Kommunesag, saavidt muligt at sikre hende dette, og tilskrev derfor Birkedommer Kampmann i Hammel som Skifteforvalter, følgende:

Et herværende ugigt Fruentimmer Mette Kirstine Nielsdatter,

som nyder Understøttelse af Sognets Fattigvæsen, har anmeldt for undertegnede Sogneforstanderskab at Skovfoged Niels Rasmussen i Faistrup, der skal være Barnefader til et af hende d. 22de Marts 1845 født Barn, som endnu lever - ved Døden er afgaaet, og da hun ifølge hoslagte Udskrivt af Grevskabet Frijsenborgs Forligs Protocol, har retlig Krav paa den afddøde, i Henseende til det Alimentationsbidrag, som han har forpligtet sig til at betale hende i 14 Aar, med 10 Rbd. aarligen, saa tillader medundertegnede Forstanderskab sig herved, at anmode den ærede Skifteret i bemeldte Dødsboe om, at ovennævnte Fruentimmers Tarv, maatte blive iagttaget under Boets Behandling saaledes, at det hende ved Forliget tilstaaede aarlige Alimentationsbidrag sikkres hende.

Det bemærkes at M.K. Nielsdatter har modtaget 8 Rbd. af første Aars Bidrag.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 30te Marts 1846.

Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs Christensen,

MØDE D. 13de APRIL 1846.

I Anledning af en Huushandel imellem Sogneforstanderskabet og Indsiddet Poul Sørensen her i Byen, blev idag underskreven følgende

KJØBECONTRACT.

Imellem undertegnede Sogneforstanderskab paa egne og øvrige medeieres Vegne i Veilbye og Huusmand Poul Sørensen ibidem (samme sted.LMR), er under Dags Dato oprettet følgende Kjøbecontract:

Sogneforstanderskabet sælger og afstaaer herved til ovennævnte Poul Sørensen det her i Byen værende og Sognets Hartkornseiere tilhørende Huus, som sidst har været beboet af Hmd. Laurs Nielsen Mors, med tilhørende hosliggende Haugeplads, Fortougsret og øvrige Rettigheder og Byrder, saaledes som denne Eiendom ved Skjøde 28 Februar 1825 af den forrige Eier er bleven Sognets Grundeiere overdragen.Huuset bestaaer af 4 Fag og Haugepladsen er efter den nye Matricul ansat til $\frac{3}{4}$ Album Hartkorn.

1)Kjøbesummen er 200 Rbd. siger To Hundrede Rigsbankdaler, hvoraf Kjøberens idag har betalt 50 Rbd. siger Halvtredsindstyve Rbd. Til første Mai d.a. betales atter 50 Rbd., hvorimod de resterende 100 Rbd. siger Eet Hundrede Rigsbankdaler betales til 11 Dec. d.a. med Renter, regnet fra førstkommende Juni Termin, og bliver da først lovligt Skjøde at udstede, naar hele Kjøbesummen til hiin Termin er bleven betalt.

2)Huset staaer fra idag af, for Kjøberens Regning og Risico, og i Tilfælde af Ildsvaade overdrages ham Rettighed til at have den Assurancesum, for hvilken Huuset er forsikkert i Landets almindelige Brandforsikringskasse.

3)Med Bygningen følger et andet end hvad der er muur- og nagelfast.

4)Alle Afgivter af Huuset med Haugen svares fra idag af, alene af Kjøberens.

5)Den ved Huuset værende Gjødning tilhører den fratrædende Enke Maren Jensdatter med forpligtelse at skaffe den bort, inden førstkommende Mai Maanedes Udgang.

6)Alle de, med undtagelse af denne Contract og senere Skjødet, forbundne Omkostninger, udredes af Sælgere og Køber, hver med det Halve, med undtagelse af Documenternes Protocollation og Thinglæsning som vedkommer Kjøberens alene.

Til Bekræftelse med vore hænder Underskrift i Vidners Overværelse. Weilby, d. 21. Marts 1846

Pihlkiær, N. Christensen, Johs. Christensen, S. Nielsen Hjortshøi,

Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

∫ . som Sælgere, til Vitterlighed,
Kjøber m.f.p.

Peder Karlsen - Niels Peder Villadsen. Som
Poul Sørensen.

I Anledning af følgende, fremlagte og oplæste, Skrivelse til medundertegnede Personer:
"Herved tillader jeg mig at anmode Dem om, godhjertstfuld at forskaffe mig, et mig tilkommende (beløb på) 4 Rbd. som jeg endnu har tilgode for Maren Danielsdatters Ophold

hos mig”.

Aarhus d. 14. Marts 1846. Anders Olesen.

blev vedtaget, at Sogneforstanderskabet ikke kunde inklade sig på denne Fordrings Afgørelse, efterdi M. Danielsdatters Ophold i Anders Olesens Hus, ifølge hendes egen Erklæring, fandt Sted efterat hun her var bleven taget under Forsøgelse af Fattigvæsenet.

Huusmand N. Lovmand her i Byen havde andraget, at han vilde bygge et Huus til Beboelse i sin Hauge og i denne Anledning forlangt Forstanderskabets Erklæring

Herimod haves, fra Sognets side intet at erindre, men fra Lovgivningens Side, maa N Lovmand selv staa til Ansvar.

Af Huusmand Peder Rasmussen, boende i Weilby Krat, er klaget over, at den nordre Kjørevej fra Byen til Hans Huus er ham afskjaaren derved at Vandet i den Bæk, hvorover Veien gaaer har bortrevet Jorden i saadan Dybde, at ingen Vogn kan passere, og andrager derfor på en Steenkistes Anlæggelse, sammesteds.

Skjønt det ikke kan nægtes, at Veien paa det betegnede Sted er upassabel, seer Forstanderskabet sig dog ikke i Stand til, for det første, at lade den forlangte Steenkiste lægges, dels fordi den store Udgift den fordrer, ikke vil kunne udredes af Oldermanskassen, efter den Ligning, som allerede i Aarets begyndelse blev lagt, og dels fordi Peder Rasmussen har en anden Vei at kunne befare, som, om den end er lidt længere, saa også mindre besværlig, og det tillige ikke er aldeles utvivlsomt, hvilken af disse to Veie han kan gjøre Fordring paa, for hans Vedkommende, at være i passabel Stand, og endelig som en bedre Vei lige fra Byen til hans Jordlod hvorpaa huset ligger, hvilken Vei er paa en Ubetydelighed nær ligesaa kort som den paaklagede, og i passabel Stand.

Da nogle faa endnu refterer med deres Bidrag til Kirke- og Oldermanskassen for Aaret 1845, og det efter gjentagne Paakrav ikke har været muligt at faa disse indbetalte, saa ----- snarest muligt, at faa disse Restancer inddrevne ved Udpantning.

Forstanderskabet for Weilby Pastorat Dat ut supra.

Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs. Christensen, Søren Nielsen Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Modtaget fra Cancelliraad Finsen, den 15. April, følgende Skrivelse:

A) Ifølge Anmodning fra Birkedommer Kampmann i Hammel i Skrivelse af 8. dennes, skulde jeg ikke undlade herved tjenstligen at meddele Sogneforstanderskabet til behagelig Efterretning, at det Andragende om en formentlig Fordring i Boet efter afdøde Skovfoged Niels Rasmussen i Faistrup, er tilstillet Godsforvalter Budtz i Dyrhuset som Stiftsforvalter i Boet.

Hasle etc. Herredscontoir, d. 14. April 1846, Finsen

B) Forinden videre foretages i Anledning af Sogneforstanderskabets Andragende om, at Laurs Sørensen i Elev maatte blive tilpligtet at svare Alimentationsbidrag til hans med Maren Danielsdatter avlede uægte Barn, maa jeg herved tjenstligen udbede mig Barnets Døbeattest behageligen tilstillet.

Hasle etc. Herredscontoir d. 14. April 1846. / Finsen.

Den i Skrivelsen forlangte Døbeattest, blev den 21.

April tilstillet Herredsfogeden.

Fra samme modtaget den 25. April Følgende:

a) Et Cancelli-Circulaire dat. 19. Marts 1846, indeholdende Afgjørlse af det Spørgsmaal: til hvilket Sogn, de Communale Afgifter og Byrder skulde svares og ydes af det nye Hartkorn, der er paalagt Eiendomme, som ligger indenfor de i den nye Matricul bestemte Grændser for et Sogn, men som eies af Beboere i et andet Sogn, under hvis gamle Hartkorn saadan Eiendom hidtil har været regnet til Skatters og Afgifters Svarelse.

Herpaa resolverede Cancelliet, at den Omstændighed, at en Jord(lod) ved den nye Matricul er henført til et andet Sogn end det, hvortil den hidtil har været regnet, aldeles ikke bør have nogen Indflydelse paa det Sogn hvortil den med Hensyn til Communalbyrden fremtidig skal høre, saaledes som paa Tiende eller andre Rettigheder, der ere afhængige af Sogneforbindelsen.

b) I Anledning af Sogneforstanderskabets Skrivelse til Birkedommer (side 82) Kampmann af 30te f.M. og ved at tilbagesende den dermed fulgte Udskrivt af Grevskabet Frijsenborgs Forligsprotocol, undlader jeg ikke at melde, dels, at Skiftet efter Niels Rasmussen af Faistrup af mig er sluttet og tilendebragt afvigte 3de dennes, forinden jeg modtog Sogneforstanderskabets Skrivelse, og dels, at en afdød Persons Boe formentlig ikke er pligtig at tilpasse det Alimentationsbidrag, han maatte være pligtig at udrede længere end til hans Dødsdag, og dertil er hans Enke villig, overensstemmende med (en Lov) af 26. Sept. 1818 og 27 Juli 1822.

Dyrhuset, d. 23. April 1846. / Budtz, Skifteforvalter.

Modtaget fra samme, d. 26 April, følgende Skrivelse: "At Alimantationssagen, Maren Danielsdatter contra Laurs Sørensen i Elev er bestemt til Foretagelse paa Raadstuen førstk. Onsdag Formiddag Kl. 11 undlader jeg ikke hermed tjenstligen at meddele Sogneforstanderskabet til behagelig Efterretning med Anmodning om, at bemeldte Pige maatte blive tilsagt til Møde tilligemed sin Værge"

Hasle etc. Herreds Contoir d. 25 April 1846.

Som Værger for Maren Danielsdatter førstk. Onsdag paatager Sogneforstanderne N. Christensen og N. Bomholt sig at give Møde.

Kirkeklokken afsendtes i dag (d. 26. April) til Aarhus, for at afgaae i morgen med Paquetten ØRSTED til Kbhvn., at omstøbes, følgende Skrivelse til Klokkestøber Gamst medfulgte:

Ved Premierleutnant Wulff i Kbhvn. ere vi i Januar d.a. bleven underrettet om de forskjellige Priser for vor Kirkeklokkes Omstøbning med Tillæg for det indsvundne Metal, uden Tillæg, og

reduceret til 1 Skp.10 Lispund.Vi have bestemt os til at lade den omstøbe uden Tillæg af Metal, altsaa til den af Dem angivne Priis ca. 130 Rbd.og tillade os derfor herved at sende den med Paquetten ØRSTED som ogsaa skulde bringe den nye tilbage saasnt den bliver færdig, og beder om at Omstøbningen maatte ske saa hastigt mueligt, samt at Føreren af Paquetten maatte blive underrettet om hvad Tid han kand bringe den tilbage. Ifølge Deres Skrivelse af 10. Februar 1843 forvente vi, at De lader den nye Klokke blive veiet og underkastet en Prøve paa Statens Veierbod og lade medfølge en Attest fra Veiermesteren desangaaende, her tilbage, samt at De i enhver Henseende indestaaer for dens Soliditet.At vi ikke ville blive førte andre Udgivter til Regning i Anledning af Omstøbningen, end hvad denne koster, forventes ligeledes. Saasnt den nye Klokke bliver af os modtagen og Regning os tilstillet skal Betalingen uden Ophold blive Dem tilsendt enten contant eller pr. Anvisning, i ethvert Tilfælde indestaaer vi Dem for prompte Betaling. Kneblen og den gl. Axel medfølge, tilligemed Jernbeslaget. Ligesom vi ønske hurtig Expedering, saa ønske vi især at den nye Klokke maatte have en god Klang og være solid.

Sogneforstanderskabet for Weilbye Pastorat d. 26.April 1846.

Pihlkiær, N. Christensen, N.Bomholt, Johs. Christensen, S.N.Hjortshøi, Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

P.S. Forstanderskabet ønsker ogsaa, at den gl. Klokke maatte blive veiet paa Stadens Veierbod. Veiermesterens Attest desangaaende os tilsendes.

Følgende Restanceliste blev d. 6. Mai tilstillet Stiftamtet, med Begjæring om Approbation til Udpantning:

Restancer for Aaret 1845 a) til Weilbye Oldermanskasse

Christen Mikkelsen	1 Rbd.0 Mk.03 Sk.	Rasmus Hørslev	0 " 1
" 00 " Søren Eriksen	0 " 0 " 10 "	Rasmus Sørensen	0 " 0
" 06 "			

Ialt: 1 Rbd.2 Mk.03 Sk.

b) til Kirken: Søren Eriksen 15 Sk.

Da disse Restanser ikke, efter gjentagne Paakrav, har været at erholde, saa udbedes herved underdanigen det høie Stiftamt Approbation til dens Inddrivelse ved Udpantning på anordningsmæssig Maade.

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 3. Mai 1846.

Pihlkiær, N. Christensen, N. Bomholt, Johs Christensen, S.N.Hjortshøi, J. Jensen, Poul N. Kjeldsen

Stiftamtmand Graah tilskrev derefter under 15. Mai Sogneforstanderskabet følgende:

Forinden at paa hoslagte tilbagefølgende Restanceliste opførte Restanser kunne approberes til Inddrivelse ved Udpantning, skulde jeg tjenstligen bede Sogneforstanderskabet at meddele mig nærmere Oplysning om, hvortil at Afgivter der opkræves til Weilbye Oldermanskasse anvendes og til hvilken Art af Kirkeafgivter den for S. Eriksen anførte Restanse af 15 Sk. henføres.

Aarhus Stiftamthus d. 15. Mai 1846. Graah.

Til Forstanderskabet for Weilbye Pastorat.

De i sidste Skrivelse forlangte Oplysninger, bleve Stiftamtet meddelte som følger:

“Ligesom der hvert Aar lægges Ligning over Bidragene til Skole- og Fattigvæsenet i Pastoratet, saaledes paalignes ogsaa aarligen alle Kirkeeierne de Bidrag, de i Forhold til deres Kirketiende Hartkorn have at yde til Kirkens aarlige Vedligeholdelse, men da der desuden udfordres en, vel ikke betydelig, aarlig Pengesum til at bestride andre Communaludgivter, som ikke vedkommer hine 3 Ligninger, saa lægges aarligen en fjerde Ligning til den saakaldte Oldermanskasse. Af denne betales 1) Skatterne af A af Konge- og Præstetienderne, B af Smedejordens Hartkorn og C af noget andet Communejord, 2) Jordmoderløn, 3) til Veiforbedringer (de mindre Biveie), 4) til det aarlige Aasyn, 5) til Smedehusets og Smediens Vedligeholdelse. En Gaardmand udvælges (nu af Sogneforstander-skabet) paa eet Aar, som Oldermann og forestaar Opkrævningen af Enhvers Bidrag efter den lagte Ligning samt Udbetalingen af de Udgivter som skal udredes af denne kasse, og aflægger til hvert Nytaar et ordentlig Regnskab derover for Forstanderskabet. Dette Oldermanssvæsen har existeret her i Sognet fra umindelige Tider, og Sogneforstanderskabet, som fandt dets Bestaaen særdeles ønskelig og nødvendig, har kun bragt alt i orden, ved at bestemme for hvert Aar, den Pengesum, Oldermannen skal disponere over, hvortil den skal anvendes, lægge Ligning over enhver Vedkommende Bidrag dertil og revidere og bevidne det aarlige Regnskab derover.

Den for S.Eriksen paa Restancelisten anførte Kirkeafgiver er det Bidrag han som Medeier af Kirken er pligtig at udrede til dens aarlige Vedligeholdelse, efter ligningen for fals.

Weilbye d. 18.Mai 1846.

Pihlkier - paa Sogneforstanderskabets Vegne.

Til Høivelbaarne Hr. Kammerherre Stiftamtmand Graah
Ridder af Dannebrogen, Aarhus.

Møde den 5. Mai 1846.

I Anledning et d. 2. Mai modtaget Exemplar af Valglisterne over de til Amsraadsmedlemmer valgbare og hvorved Forstanderskabet opfordres til at vælge et af dets Medlemmer til at deltage i et Valgmøde d. 18.dennes for at stemme paa tre nye Amsraads-medlemmer, blev Sogneforstander Poul N. Kjeldsen valgt til at overtage dette hverv.

Til at som Værge med Fruentimmeret Maren Danielsdatter i Retten førstkommende 6. Mai, i Anledning af den Alimentationssag som Forstanderskabet har indledet for hende, valgtes N. Christensen og N. Bomholt, og til at give Møde ved den Taxationsforretning som Amsveibetjenten agter at foretage over C. Philipsens Grusgrav og S.N. Hjortshøis Leergrav, begge paa Fjedet, valgtes Joh. Christensen og J. Jensen.

Pihlkier, N. Christensen, N. Bomholt Johs. Christensen,
Søren N.Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Følgende Bevis for Poul N. Kjeldsens Bemyndigelse til paa Forstanderskabets Vegne at møde i Valgsamlingen d. 18. Mai, blev ham medgivet: *At Sogneforstander Poul N. Kjeldsen er, af Forstanderskabet for Weilbye Pastorat, valgt til at møde i Valgsamlingen d. 18. dennes for at stemme paa tre nye Medlemmer til Aarhus Amsraad attesteres herved paa*

Sogneforstanderskabets vegne.

Weilbye, d. 18. Mai 1846

Pihlkier, p.t. Formand i Sogneforstanderskabet.

MØDE DEN 25. MAI 1846

Da Forstanderskabet er kommen til Kundskab om, at Pastor Topsøe ikke har gjort Begjæring til Amdsraadet om Understøttelseshjælp af Amtsfattiggkassen til Sognets Fattiggkasse for Aaret 1845, saa vedtages at indsende følgende Andragende: I henhold til det af vor forrige Sognepræst Hr. Topsøe indsendte Fattiggvæsensregnskab for Aaret 1845 og til Anordningen af 5. Juni 1803 § 9 tillader undertegnede Sogneforstanderskab sig herved at bede det ærede Amdsraad, at der ogsaa iaar maatte tilstaaes vort haardt trykkede Fattiggvæsen en Understøttelseshjælp af Amtsfattiggkassen. Da det ovenmeldte, Amdsraadet foreliggende Regnskab, viser vort Fattiggvæsens Status i det hele, saa skulle vi ikke her gjentage sammes #####? Udgivter, dog finder vi det ikke overflødig at udhæve blandt de ekstraordinære Udgivter 23 Mk. 3 Sk. som Afbetaling paa et indkjøbt Fattighuus og 25 Rd.59 Sk.(?) for den sindssvage Anders Andersen i Randers Hospital. At vor Begjæring om hiin Understøttelseshjælp i dette Aar indsendes saa sildigt, grunder sig paa, at Pastor Topsøe allerede for længere Tid siden, var af undertegnede med Sogneforstanderskabet bleven anmodet om, som sædvanligt at besørge hiin Begjæring indstillet, og vi derover var af den Mening, at dette allerede betimeligen var skeet. At denne Misforstaaelse imidlertid ikke vil vorde vort Fattiggvæsen hinderlig i at yde den Gave det vistnok egner sig til, er det hast hvormed vi tillader os at indsende nærværende Begjæring.

Gårdmand Christen Jensen Gammelgaard her i Byen, som har i sinde at afhænde ved Salg, to Parceller af sin Gaards Mark, har begjært Forstanderskabets Anbefaling som Bilag til den Ansøgning han i denne Anledning agter at indgive til Amtskammeret, efterat denne Sag vedbørligen var bleven overveiet, besluttedes at give ham til fri Afbenyttelse følgende Erklæring: *“Herværende Gaardmand Christen Jensen Gammelgaard, som efter #####? attraaer at afhænde et Par smaa Agerparceller, af den hans Gaard beliggende Mark, har begjært undertegnede Sogneforstanderskabs Anbefaling, denne Adskillelse angaaende. I denne Anledning erklæres herved, at, hvorvel samlet Eiendoms Udstykning i flere Parceller, strider imod dets Grundsætninger, hvorefter Sogneforstanderskabet ønsker handlet i Almindelighed, saa finder vi os dog i nærværende Tilfælde, paa Grund af Sociale Omstændigheder, bevægede til at anbefale bemeldte Chr.J.Gammelgaards Andragende om Tilladelse til hiin udstykning. Disse Omstændigheder ere følgende: 1) beholder han, efter den af ham givne Forklaring, saa stor en Parcel af sin Agerjord tilbage, at den efter al Rimelighed vil kunne ernære en Familie. 2) De to Parceller han agter at afhænde, blive, efter hans Foregivne, at tillægge andre ved- og nærliggende Jordeiendomme. 3) Det er den yderste Trang og Nødvendighed, der bevæger Supplicanten til, at gjøre det tunge Skridt at afhænde af sin Eiendom og derfor ingen Speculationsidee, ledet af Egennytte. 4) kunne vi med Sandhed give ham det Vidnesbyrd, at ligesom han i enhver er en høist agtværdig Mand, saa har han stedse været og er anseet, som en af Pastoratets drivtigste og dueligste mænd. Det er derfor kun paa Grund af en særdeles stor Familie og Kjøbet af sin Gaard i en høist uheldig Tidsperiode i Forbindelse med en for ham, i Løbet af sidste Aar indtruffen, ligesaa uheldig Omstændighed, der sætter ham i den Nødvendighed, at afhænde af sin Eiendom for at redde sig og familie for Ødelæggelse*

Huusmand Laurs P. Just her i Byen, har ligeledes i Anledning af afhændelse af sit Huus og en Agerparcel, forlangt Forstanderskabets Anbefaling, men da denne Parcel er saa lille, at den ikke kan ernære en Familie, og han desuden eier to andre semiare Agerparceller, hvilke han mueligen kunde, faae isinde senere, at afhænde til Kjøbere derkunde tænkes at ville bebygge dem, hvorved de trængende Familiers Tal ville blive forøget og Communen endmere bebyrdet - og endelig da alle tre Parceller ere Dele af en her nedlagt, og senest udstykket Gaard, og det kunde befrygtes, at en aldeles ubehindret Frihed til, og Raadighed over saadanne Parcellers afhændelse, vilde foranledige, at snart ligesaa mange nye Beboelseslejligheder, som der ere

Parceller, vilde blive opførte - saa besluttede Forstanderskabet, ikke at meddele ham den forlangte Anbefaling, og i Tilfælde af, at dets Erklæring skulde blive æsket, da at give denne i Overensstemmelse hermed.

I Anledning af en fra Skifteforvalter Budtz paa Frijsenborg Gods (Se Fol.81) hidkommende Skrivelse, hvori han yttreer, at den afdøde Barnefaders bo, formentligen ikke er forpligtig at udrede Alimentationsbidrag til herværende ugifte Fruentimmer Mette Kirstine Nielsdatter for et Aar, besluttedes at indhente desangaaende Stiftamtets Resolution.

Almisselem Bodil Andersdatter har begjert 3 Mk. af Fattigkassen til Spinderok, disse bliver at udbetale hende.

Pihlkier, N. Christensen, N. Bomholdt, Joh. Christensen, Søren Nielsen Hjortshøi, Jens Jensen, Poul Nielsen Kjeldsen.

Fra Klokkestøber Gamst i Kjøbenhavn modtaget et Brev dat. 23. Mai, hvori han underretter om de Udgifter som den nye Klokke vil medtage, og i det specificerede Overslag beregner Udgifter for Anskaffelse af hvad Ting som ikke ønskes anskaffedes i Kjøbenhavn, samt giver tilkjende, at han maa have misforstaaet, vor Skrivelse til ham af 26. April i henseende til den Vægt, den nye Klokke skulde. Foranlediget heraf tilskrives han den 3. juni følgende;

"I anledning af Deres ærede Skrivelse af 23de f.M., hvoraf vi ser, at De har modtaget den Dem tilsendte Kirkeklokke m.m. samt at De starer i den Mening, at den nye Klokke skulde indeholde samme Vægt som den gamle, tillade vi hermed at gjøre Dem opmærksom paa, at vi i vor Skrivelse af 26 April havde udtrykt os saaledes: vi have bestemt os til, at lade den omstøbe uden Tillæg af Metal, altsaa til den af Dem tidligere bestemte Pris 130 Rdl., og at følgelig vor Mening er den, at hvad den gamle Klokke taber i Vægt, ved Omstøbningen, skal ikke tillægges. Efter Deres Opgivende veier den gamle Klokke 37 lispund (LMR:=296 kg) naar vi, ifølge Deres forhen givne Underretning, Indsvindingen ved Omstøbningen andrager 6 Pc., i nærværende Tilfælde altsaa 35½ pund, saa vil den nye Klokkens vægt blive 34 lispund 13 pund, og det er just den vægt, som ikke maatte overskrides. Endelig bede vi Dem, at sende os med den nye Klokke, saavel den gamle Axel, som det øvrige Jernbeslag og Knebel, hvilket alt var medsendt i den Tanke, at det meste kunde bruges, og saaledes blive tilpasset af Dem - og at De ikke vil være uleiligt med, at fremsende Nogetsomhelst nyt til Klokkens videre Tilbehør, da Forstanderskabet kun er bemyndiget til, at betale den blotte Omstøbning og intet videre, dog vilde det være os megetkjært, hvis De vilde lade medfølge en Træmodel til Kneblen og underrette os om hvad Vægt den bør have. Denne Model skulde vi naturligvis betale med Fornøjelse".

Weilbye Pastorats Sogneforstanderskab d. 3. Juni 1846.

Pihlkier, N. Christense, N. Bomholt, Johs Christensen, S. N. Hjortshøi, Jens Jensen, Poul N. Kjeldsen.

Huusmand Laurs P. Just har gjentagende forlangt Forstanderskabets Erklæring (se Fol.84) følgende blev ham meddelt:

Huusmand L.P. Just her i Byen, Eier af tre ved hinanden liggende smaae Agerparceller, under fælles Hartkorn, af forrige Niels C. Fihls nedlagte Gaard i Weilbye, har forlangt undertegnede Sogneforstanderskabs Anbefaling til at afhænde ved Salg den mindste af disse, tilligemed det af ham iboende Huus med Haugeplads, der er beliggende ved hiin Parcel, i denne Anledning erklæres herved, at vi ikke kunne anbefale denne Adskillelse, efterdi den Parcel som attraaes afhændet, ikke kan ernære en Familie, de to tilbageværende vanskeligen nok, og da desuden den nedlagte Gaards Jorder, er delt i saa mange smaalodder, at dersom det tillades enhver af disse at blive bebygget og beboet - hvilket dog kan tænkes, efterhaanden at maatte kunne

blive ansøgt om, saameget mere som Bevillingen til Gaardens Nedlæggelse og Udstykning mueligen kunde fremkalde en saadan Beslutning - Sognet da vilde blive Bebyrdet med en hel Deel Familier,